PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo — Cena 50 lir — Leto XXIII. Št. 39 (6623) — TRST, četrtek, 16. februarja 1967

PO GLASOVANJU V SENATU

V poslanski zbornici se je pričela ponovna razprava o položaju vlade

Na zasedanju izvršnega odbora PSU so preložili na prihodnji teden razpravo o bistvenih vprašanjih - Ponovno predložen zakonski predlog o uslužbencih zavarovalnih ustanov - Socialistični poslanci proti bombardiranju Vietnama

RIM, 15. — V poslanski zbornici se je danes ponovila razprava o zaupnici vladi, ki se je včeraj v senatu zaključila z glasovanjem, pri katerem je vlada sicer zaupnico prejela, vendar s pomembnimi pridržki nekaterih socialističnih senatorjev.

Predsednik vlade Moro je v bistvu ponovil izjavo, ki jo je bil že podal v senatu, ter tudi razprava ni — vsaj na današnjem zasedanju — povedala nič bistveno novega. Nastopili so samo predstavniki opozicije, ki so ponovili že znana stališča in zahteve po odstopu vlade.

V senatu je minister za socialno skrbstvo in za delo Bosco predložil nujen zakonski predlog glede statusa uslužbencev poldržavnih ustanov. Predlog v osnovnih potezah ponavlja stališče zakonskega predloga, ki ga senat ni osvojil in zaradi katerega je prišlo do razprav o vladni krizi. Bistvena so določila o plačah in sklicevanje na zakonski odlok št. 722 iz leta 1945, ki se nanaša na omejitev plač uslužbencev poldržavnih ustanov in določa, da te plače ne smejo presegati za več kot 20 odstotkov plač državnih uradnikov.

Zakonski predlog v tej zvezi je v neki meri v skladu z zahtevami uslužbencev, saj govori o posebni komisiji (v kateri bodo tudi predstavniki sindikatov), ki naj ugotovi plačilne in normativne pogoje, da je treba upoštevati celotne delovne okoliščine in podobno. Vendar pa so sindikalne organizacije že včeraj izrazile nezadovoljstvo s predlogom, ker se ponovno povezuje z zakonskim načinom urejevanja delovnih pogojev, ki so bili doseženi na osnovi svobodnih sindikalnih pogajanj. To pa tudi pomeni, da celotno vprašanje še zdaleč ni urejeno in da so možna ponovna presenečenja pri glasovanju.

V senatu so spremenili tudi v zakon zakonski odlok, ki govori o pravicah uslužbencev nadzorništva za civilno motorizacijo.

Zasedanje izvršnega odbora združene socialistične stranke se je končalo brez pravega zaključka, odnosno so osnovna vprašanja Federconsorzi in glede načina glasovanja za kmetijske bolniške blagajne prenesli na zasedanje, ki bo prihodnji torek in sredo. Po sestanku so zato samo s tremi nasprotnimi glasovi (Lombardi, Santi in Balzano) sprejeli resolucijo, v kateri se izraža soglasnost s tajništvom stranke glede glasovanja v senatu in da ni bilo ustavno nujno niti politično primerno zahtevati odstop vlade. V resoluciji je nadalje govora, da je to vprašanje zaključeno z glasovanjem v senatu. Ostajajo pa še odprta vprašanja koordinacije dela večine, delikatne politične izbire in sporazuma o časovnem izvajanju splošnega programa ter vprašanj, ki jih je sprožila stranka in med njimi nadzorstva nad odkupom žita ter demokratizacije Federconsorzi. Vodstvo PSU je mnenja, da bodo ta vprašanja lahko najhitreje rešili v okviru napovedanega sestanka med skupinami večine.

V palači Chigi je bilo danes medministrsko zasedanje, na katerem so razpravljali na osnovi poročila ministra Colomba o zakonskem predlogu glede preureditve zakona o delniških družbah in o ureditvi davkov za delnice. Colombo je po sestanku dejal, da niso prišli do zaključka in da so šele v razdobju proučevanj. Tudi ti dve vprašanji, sta kot vprašanje Federconsorzi med osnovnimi spornimi zadevami vladne koalicije in ju bo treba čim prej rešiti.

Centralni komite KPI se bo sestal od 21. do 23. februarja. Poročala bosta posl. Natta o «mobilizaciji in akciji partije, da se pride iz krize levega centra», E. Berlinguer pa o «borbi za mir in svobodo v Vietnamu ter naporih KPI za enotnost mednarodnega komunističnega gibanja».

Skupina poslancev PSI-PSDI je predložila vprašanje zunanjemu ministru v zvezi z obnovitvijo ameriškega bombardiranja Severnega Vietnama kljub pozivom generalnega tajnika OZN, pozivom italijanskega zunanjega ministrstva in pozivu papeža. Poslanci zahtevajo, da ministrstvo s primernimi diplomatskimi pobudami opozori ameriško vlado in izrazi obžalovanje ter zaskrbljenost Italije, ker se oddaljuje možnost pogajanj in mirne rešitve spora. Vprašanje so podpisali poslanci Fortuna, Briota, Cucchi, Righetti, Lauricelli, Lezzi, Lombardi, Di Vagno, Averardi, Santi, Dino Moro, Achilli, Mussa Ivaldi, Di Primo, Armaroli, Di Vagno, Pellicani, Jacometti, Usvardi, Scricciolo, Servadei, Codignola, Giolitti, Ballardini, Baldoni in Bertoldi.

Predsedstvo poslanske zbornice je zanikalo vesti, da je prišlo do sporazumov, da se odloži razprava o Federconsorzi, češ naj bi najprej odobrili petletni gospodarski načrt. Predsedstvo v tej zvezi ugotavlja, da se bodo jutri sestali načelniki skupin, ki bodo razpravljali o nadaljevanju dela poslanske zbornice.

V senatni komisiji za obrambo je minister za obrambo Tremelloni pojasnil, kako je prišlo do obiska senatorjev Messerija in Micare v ZDA. Senatorja nista šla na stroške senata niti obrambnega ministrstva, temveč v okviru poslancev članov atlantskega zavezništva, za kar pa Italija prispeva svoj delež v okviru obveznosti NATO.

V isti komisiji je čedadski senator Pelizzo imel daljši govor, ko je začel belgijski zunanji minister Harmel, ki je predlagal ustanovitev skupine, ki naj prouči sprožene probleme

Wilsonovi pogovori v Bonnu

BONN, 15. — Davi so se v Bonnu začeli angleško - nemški pogovori. Pred uradnimi pogovori sta se Wilson in Kiesinger ločeno sestala na kosilu. Wilson je poročal Kiesingerju o Kosiginovem obisku v Londonu.

Takoj zatem se je začela plenarna konferenca obeh delegacij. Wilson in Kosigin sta imela kratek govor in sta predvsem poudarila važnost morebitnega vstopa Velike Britanije v skupno tržišče.

Predstavnik bonske vlade von Hase je izjavil, da je zadeva glede angleškega stališča do vzhodnonemških meja zaključena. Dejal je, da Velika Britanija ni menjala svojega stališča ter da ne misli priznati vzhodnonemške vlade. Še dalje je mnenja, da bo treba vprašanje vzhodnonemških meja rešiti ob sklenitvi mirovne pogodbe.

Danes popoldne so se pogovori obeh delegacij nadaljevali in tudi zvečer.

Bonska vlada je nocoj izjavila, da je Wilson prepričal nemške ministre o svoji iskrenosti glede namena Velike Britanije, da vstopi v skupno tržišče. Predstavnik vlade von Hase je izjavil, da sta delegaciji med peturnim pogovorom govorili izključno o tem.

Ni ovir za trgovino Italija-Jugoslavija

RIM, 15. — Po vesteh iz odgovornih rimskih uradov ni nobenih ovir za normalno trgovinsko poslovanje med Italijo in Jugoslavijo kljub prekinitvi pogajanj za obnovitev trgovinskih pogodb. Istočasno je govora o obvezi Jugoslavije, da se redno izdajajo licence v okviru obtoječih sporazumov o gospodarskem in tehničnem sodelovanju.

ALŽIR, 15. — Gospodarska pogajanja med Alžirijo in Zahodno Nemčijo, ki so se bila začela 23. januarja, so bila odložena na nedoločen čas. Pogajali so se predvsem glede udeležb Vzhodne Nemčije pri nekaterih načrtih za razvoj na industrijskem in kmetijskem sektorju.

OBISK PREDSEDNIKA SFRJ NA DUNAJU

Razgovori Tito-Jonas

S svojimi sodelavci sta obravnavala medsebojne in mednarodne odnose, zlasti pa sta govorila o sklicanju konference o evropski varnosti - Jonas sprejel Titovo vabilo, da obišče Jugoslavijo

Predsednik Tito s soprogo v pogovoru s predsednikom Jonasom in njegovo soprogo v Hofburgu

DUNAJ, 15. — Današnje bivanje predsednika Tita na Dunaju je poteklo v glavnem v razgovorih z najvišjimi predstavniki avstrijske republike. V razgovorih so z jugoslovanske strani poleg predsednika Tita med drukim sodelovali Bakarić, Nikezić in Smole, a z avstrijske strani poleg predsednika Jonasa kancler Klaus, podkancler Bock in zunanji minister Tončič. Medtem ko si je predsednik Tito popoldne ogledal nove predele Dunaja, zgrajene po vojni, sta se zunanja ministra Nikezić in Tončič popoldne sestala in sta proučila nekatera vprašanja s področja dvostranskih odnosov. V teh razgovorih so sodelovali z jugoslovanske strani tudi predsednik izvršnega sveta Slovenije Janko Smole, Srdjan Prica in jugoslovanski veleposlanik na Dunaju Popić, a z avstrijske strani tudi deželni glavar Štajerske Kreiner.

Nocoj je predsednik avstrijske republike Jonas priredil v nekdanji rezidenci avstrijskih cesarjev, v znanem dvorcu Schönbrunn, slovesen sprejem v čast visokemu gostu iz Jugoslavije.

Uradni razgovori avstrijskih in jugoslovanskih zastopnikov na najvišji stopnji so, po oceni obeh delegacij, potekali v zelo prijateljskem ozračju in pomenijo nov prispevek k odnosom med Avstrijo in Jugoslavijo. Pogovarjali so se o enakopravnem političnem sodelovanju in o vseh mednarodnih vprašanjih. V razgovorih sta obe strani prikazali svoje poglede na posamezna mednarodna vprašanja: na vojno v Vietnamu, vprašanja evropskega sodelovanja, odnose med vzhodom in zahodom. Razpravljali so tudi o predlogu za sklicanje konference o evropski varnosti, za kar se zavzemata obe državi. Medtem so ugotovili, kaj bi bilo potrebno storiti, da bi se zboljšali odnosi za sodelovanje v Evropi ne glede na to, ali bo do konference prišlo ali ne. V razgovorih so ugotovili, da imata Avstrija in Jugoslavija kljub različnemu družbeno - političnemu sistemu mnogo skupnih pogledov in interesov. Uradno sporočilo o razgovorih in obisku bo objavljeno v petek po končanem obisku predsednika republike Jugoslavije. Zvedelo se je, da je avstrijski predsednik republike Franz Jonas z zadovoljstvom sprejel vabilo predsednika Tita, da obišče Jugoslavijo.

UKINJENO OBLEGANJE SOVJETSKEGA POSLANIŠTVA

Maocetung prenaša borbo proti SZ z ideološkega na politično področje

Dolg članek «Pravde», ki razglablja o razlogih za protisovjetsko gonjo in za sedanjo politiko Maocetungove skupine

MOSKVA, 15. — Sovjetsko poslaništvo v Pekingu je odgovorilo na noto kitajskega zunanjega ministrstva od 11. februarja, s katero je to javilo, da so ukinjene omejitve proti sovjetskim diplomatom. V odgovoru izjavlja sovjetsko poslaništvo da jemlje na znanje ukinitev omenjenih samovoljnih ukrepov in poudarja, da razume kitajsko noto v smislu, da so od 11. februarja dalje v celoti vzpostavljena jamstva za varnost članov sovjetskega poslaništva zunaj poslaništva. Odgovor hkrati zavrača poskuse Kitajcev, da zvalijo na Sovjete krivdo za zatrjevana izzivanja «proti kitajskim revolucionarnim množicam».

Agencija Tass je nocoj javila, da je sinoči zadnji tovornjak z zvočniki opustil obleganje sovjetskega poslaništva v Pekingu. Danes se od časa do časa ustavljajo okrog poslopja samo manjše skupine demonstrantov, ki vpijejo protisovjetska gesla. Stanje se torej zdi zopet normalno.

V kitajsko-sovjetskem sporu je novo dejstvo, da je Maocetungova skupina prenesla borbo z ideološkega na politično področje. To ugotavlja moskovska «Pravda», ki bo jutri objavila dolg članek v zvezi s tem. Agencija Tass objavlja nocoj izvleček.

«Maocetungova politika, piše moskovska «Pravda», je pripeljala Kitajsko v slepo ulico. Da bi se rešila, prehaja vodilna skupina iz ene avanture v drugo. Protisovjetska gonja je ena teh avantur.» List nadaljuje: «Nikoli do sedaj, razen v razdobjih oboroženega napada na Sovjetsko zvezo, se ni sprožila proti Sovjetski zvezi tako silna bitka. Očitno so si kitajski voditelji postavili za smoter ne samo hujskati v svoji deželi protisovjetsko sovraštvo, temveč tudi, da pripeljejo kitajsko-sovjetske odnose do razbitja. Vendar pa si Peking ne upa odkrito nastopati in skuša doseči, da bi pobuda prišla iz Moskve, da bi lahko trdil, da je Sovjetska zveza kriva za poslabšanje odnosov.

«Pravda» omenja dva razloga za protisovjetsko gonjo in politiko, ki jo vodi pekinška vodilna skupina: «Maocetungova skupina vidi v Moskvi največjo oviro proti svoji politični liniji, ki je v tem, da bi prevzela vodilno funkcijo v mednarodnem komunističnem gibanju in mu vsilila svoje teze. Maocetungova skupina skuša odvrniti s protisovjetsko psihozo pozornost prebivalstva od napak in neuspehov, katerih žrtev je kitajska politika tako na notranjem kakor na mednarodnem sektorju. V tem okviru, nadaljuje list, je kitajska propaganda zavzela nacionalistične in celo rasistične tone: postavljajo se ozemeljske zahteve proti Sovjetski zvezi, zato da hujskajo na šovinistična čustva kitajskega ljudstva. Začenja se kampanja nezakonitega zatiranja, teptanja se najosnovnejše določbe partijskega življenja, zato da premagajo opozicijo. Tira se do skrajnosti kult Maocetungove osebnosti. Praktično se partijski kadri onemogočajo z uporabljanjem napadalnih skupin, ki jih podpirata vojska in tajna policija.»

Da bi bolje uresničila svoje smotre, je kitajska vodilna skupina izolirala deželo od mednarodnega komunističnega gibanja, od vsega naprednega človeštva. Mednarodne demokratične organizacije so postale glavna tarča razbijaške dejavnosti Maocetungove skupine. Prevratna dejavnost se vodi tudi proti državam, ki so nedavno postale neodvisne, proti narodnoosvobodilnim gibanjem v Aziji, Afriki in Latinski Ameriki.

«V vsakem primeru, komentira «Pravda», so dejanja Maocetungove skupine pojav šibkosti, strahu pred samo komunistično stranko in pred kitajskim ljudstvom. Kulturna revolucija se je spremenila v ostro borbo za oblast. Za oblast je Maocetungova skupina pripravljena žrtvovati vse, od interesov socializma do interesov Kitajske in revolucije.»

«S tem da je pripeljal do razbitja zgodovinskih vezi s Sovjetsko zvezo in z drugimi bratskimi državami in je izoliral deželo od svojih naravnih zaveznikov in prijateljev, nadaljuje list, kaže Peking, da išče nove zaveznike. Zaključek je očiten, toda temeljna plat kitajske politike je, da že danes dela dragocene usluge imperialistom. Maocetungova skupina je namreč nadomestila borbo proti imperializmu z borbo proti Sovjetski zvezi in drugim socialističnim državam ter proti mednarodnemu komunističnemu gibanju. To šibi protiimperialistično fronto, slabša splošno stanje v Aziji in zabada v hrbet predvsem junaško vietnamsko ljudstvo, ki se bori proti ameriškemu napadalcu.»

«Na drugi strani,pripominja list, imperialistični krogi v celoti odobravajo linijo Maocetungove skupine. In to, ko je jasno, da sedanji kitajski voditelji pripravljajo nadaljnja avanturistična dejanja tako v notranji kakor v mednarodni politiki. Toda Maocetungova skupina ne bo mogla do konca varati kitajskega ljudstva in kitajskih komunistov. Kitajska ima objektivne možnosti izboljšanja odnosov s KP SZ in s Sovjetsko zvezo, z vso socialistično skupnostjo in s komunističnimi strankami vsega sveta.»

List ugotavlja zatem, da je Maocetungova skupina prenesla borbo proti Sovjetski zvezi z ideološkega na politični sektor in da ta borba predstavlja dragoceno pomoč ameriškim napadalcem. KP SZ ter sovjetska vlada in sovjetsko ljudstvo poudarjajo: «Sedanja politika kitajskih voditeljev nima drugih perspektiv nego poslabšati življenjske pogoje v deželi, poslabšati mednarodni položaj ter popolnoma ločiti Kitajsko od socialistične skupnosti. Je pa tudi druga alternativa, in sicer obnovitev enotnosti komunistične fronte na podlagi sklepov osmega kongresa kitajske komunistične stranke.»

Zatem ugotavlja, da je kitajska komunistična stranka sistematično zavrnila vse sovjetske predloge za normalizacijo odnosov med obema državama, in zaključuje: «V novi fazi borbe proti Sovjetski zvezi pozivajo kitajski voditelji celo sovjetsko ljudstvo, naj se bori proti svoji partiji in sprejme Maocetungovo linijo , načenjajo se ozemeljska vprašanja, postavljajo se vprašanja moči. V bistvu skušajo vsiliti Maocetungovo linijo mednarodnemu komunističnemu gibanju Na tej poti ni mogoče, da KP SZ ne bi bila najodločnejši nasprotnik.»

Novi zakonski načrti v Jugoslaviji

BEOGRAD, 15. — Zvezni izvršni svet je danes pod predsedstvom Petra Stamboliča sprejel več zakonskih načrtov s področja gospodarstva in razpravljal o nekaterih tekočih vprašanjih. Na podlagi sprememb in dopolnitev zakona o prodajanju in kupovanju zemlje in stavb, ki bodo predloženi zvezni skupščini v odobritev, bodo tuji državljani lahko vzeli v najem do 30 let enosobne stanovanjske hiše, ki so družbena last, s pogojem, da je zidanje takih stavb in dajanje v najem v skladu z urbanističnimi načrti kraja. Tuji državljani si ne bodo mogli pridobiti lastninske pravice nad stavbami. Z reupbliškimi predpisi bodo urejeni pogoji, v katerih bodo lahko tuji državljani dajali hiše, ki so jih vzeli v najem, v podnajem gostinskim oziroma turističnim organizacijam.

Sukarno

DŽAKARTA, 15. — Indonezijska vojska je danes opozorila, da bo strla vsak poskus upora Sukarnovih pristašev, ko bo Sukarno prihodnji mesec prav gotovo odstavljen z oblasti. Sporočilo vojaškega vodstva osrednjega področja Jave zagotavlja podporo vojske sklepom ljudskega posvetovalnega kongresa, ki jih bo sprejel prihodnji mesec in ki bo zelo verjetno odločil odstavitev Sukarna. Poveljnik zahodnega področja Jave general Darsono je izjavil, da vojska ne bo več dolgo podpirala Sukarna kot predsednika republike.

Predsednik republike Sukarno je v intervjuju nekemu listu izjavil, da misli, da je demokratični voditelj in je opozoril, da želje in mnenja dela indonezijskega ljudstva niso zastopane v kongresu. Vendar pa je izjavil, da se bo prilagodil volji ljudstva in da ne bo skušal onemogočiti zasedanja kongresa. Iz Tokia poročajo, da je Sukarno na neki tiskovni konferenci izjavil, da ne misli iti na Japonsko

PARIZ, 15. — Na današnji seji sveta ministrov NATO so razpravljali o belgijskem predlogu, naj začnejo proučevati prihodnje naloge atlantskega zavezništva. Diskusijo je začel belgijski zunanji minister Harmel, ki je predlagal ustanovitev skupine, ki naj prouči sprožene probleme

PRED ZASEDANJEM RAZOROŽITVENEGA ODBORA

Pogodba o neatomskem področju med latinskoameriškimi državami

Pogodbo pa je podpisalo le štirinajst držav - Izjave ameriškega in sovjetskega predstavnika na ženevski konferenci - Članek «Pravde»

MEKSIKO, 15. — Štirinajst latinskoameriških držav je danes podpisalo pogodbo o neatomskem področju v Latinski Ameriki. Države so: Bolivija, Kolumbija, Kostarika, Čile, Ekvador, Salvador, Gvatemala, Haiti, Honduras, Mehika, Panama, Peru, Urugvaj in Venezuela. Besedilo pogodbe je pripravljala približno tri leta pripravljalna komisija, v kateri so bili predstavniki 21 držav in ki je pred dnevi končala dela.

Sedem latinskoameriških držav ni podpisalo pogodbe, in sicer Argentina, Brazilija, Jamaika, Nikaragua, Paragvaj, Dominikanska republika in Trinidad-Tobago. Delegati teh držav so izjavili, da bodo morale njih vlade še dalje proučevati pogodbo, preden se odločijo.

Kuba je edina latinskoameriška država, ki ni hotela sodelovati pri delu pripravljalne komisije in ki ni poslala svojih delegatov na zaključni sestanek.

Ameriška vlada je zahtevala, naj se izrecno izključi iz pogodbe področje Deviških otokov in Portorika, ki je pod ameriško upravo.

Svetovne jedrske države ne bodo podpisale pogodbe. Pozvali pa so jih, naj podpišejo zapisnik, v katerem izjavljajo, da bodo spoštovale določbe te pogodbe. ZDA, Sovjetska zveza, Velika Britanija in Francija so sporočile, da so pripravljene podpisati tak zapisnik, medtem ko je Kitajska odklonila.

Na podlagi pogodbe bodo ustanovili posebno organizacijo, ki bo imela sedež v mehiški prestolnici. Prvo neatomsko področje na svetu, ki sicer ni obljudeno, je bilo določeno na Antarktiki s pogodbo leta 1961, ki prepoveduje jedrske eksplozije in kopičenje jedrskih ostankov na tei celini.

V Ženevi se bo 21. januarja nadaljevalo delo razorožitvene konference. Voditelj ameriške delegacije William Foster je izjavil, da je veliko upanje za sporazum proti širjenju atomskega orožja. Dejal je, da so glede tega bistveno napredovali. Tako ZDA kakor Sovjetska zveza, je izjavil, so začele resna, skrbna in spodbudna pogajanja, da bi rešile svoja nesoglasja. Vendar pa je treba še mnoga nesoglasja rešiti, in to se bo zgodilo v Ženevi.

Voditelj sovjetske delegacije na razorožitveni konferenci Rošin, ki je prišel nocoj v Ženevo, je izjavil, da je prezgodaj reči, ali bodo na prihodnjem zasedanju lahko dosegli uspeh glede razorožitve. Pripomnil je, da so nekam spodbudno napredovali glede rešitve nesoglasij o neširjenju jedrskega orožja. Sovjetska zveza je pripravljena na vse napore, da bi se sporazumeli o splošni in popolni razorožitvi in o vzporednih razorožitvenih ukrepih.

Moskovska «Pravda» piše, da ovire za sklenitev pogodbe proti širjenju jedrskega orožja prihajajo v enaki meri iz Zahodne Nemčije kakor iz Kitajske. List pravi, da bo na ženevski konferenci glavna skrb delegatov sklenitev mednarodnega sporazuma proti širjenju jedrskega orožja. Če so zahodne države odločene upreti se zahtevam Bonna, ki skuša na vsak način doseči dostop do jedrskega orožja, če bo sama zahodnonemška vlada opustila svo. je zahteve na tem sektorju, tedaj bo pot za podpis pogodbe odprta.

«Pravda» polemizira s tezami o «atomih za mir», ki jih zagovarjajo zahodnonemški voditelji. Po mnenju lista prihajajo ugovori zaradi odločenosti, da vedno ostane odprt izhod, po katerem bi zahodni Nemci imeli možnost delati, kar bi se jim zdelo na jedrskem sektorju v bolj ali manj oddaljeni prihodnosti. List je mnenja, da pogledi glede miroljubne uporabe jedrske energije ne morejo ustvarjati ovir za sklenitev pogodbe.

«Vendar pa, nadaljuje list, kritika proti morebitnemu sporazumu ne prihaja samo iz Nemčije. Pogodba je temeljni kamen tudi v jedrski politiki sedanjih kitajskih voditeljev. Če bi Kitajci pristopili k pogodbi, bi se potrdila uradna izjava, ki jo je objavila agencija Nova Kitajska po peti kitajski jedrski eksploziji. V tej izjavi se je poudarjalo, da se bo kitajska vlada še dalje borila za popolno prepoved atomskega orožja. Toda kitajski voditelji še vedno odklanjajo sodelovanje pri naporih za zmanjšanje nevarnosti jedrskega spopada To je jasen dokaz, da so njihova politika in njihovi načrti daleč od pravih interesov mnenja.» «Pravda» zaključuje: «Sedanja alternativa je sklenitev pogodbe ali pa brezkončno večanje števila jedrskih držav, kajti možnost, da širjenje atomskega orožja popolnoma ubeži mednarodnemu nadzorstvu, je sedaj realno dejstvo.»

PO NADALJEVANJU BOMBARDIRANJA

U Tant je še vedno prepričan v učinkovitost svojega programa

Američani uporabljajo v Južnem Vietnamu vedno več strupenih plinov - Demonstracija žensk pred Pentagonom

HANOJ, 15. — Severnovietnamska tiskovna agencija je sinoči v svojem komentarju poudarila, da se vietnamsko ljudstvo ne bo nikoli pogajalo z ameriškimi napadalci pod grožnjo bomb in izstrelkov. Dodal je, da začasna prekinitev bombardiranja ni bila nič drugega nego farsa, ki so jo uprizorili Američani, da varajo javno mnenje in ustvarijo utvaro o svoji dobri volji.

Hanojski radio je objavil izjavo južnovietnamske osvobodilne fronte, ki obtožuje Američane, da so 21. in 25. januarja uporabljali strupene pline pri dveh akcijah v pokrajinah Gia Dinh in Binh Dinh ter ubili mnogo civilistov, predvsem žensk in otrok. Američani so uporabljali strupene pline v Južnem Vietnamu skrivaj od konca leta 1964 do oktobra 1965. Po tem datumu pa so jih začeli uporabljati odkrito v veliki meri.

Glavni tajnik OZN U Tant je nocoj ponovil svoje prepričanje, da samo njegov program v treh točkah lahko olajša sporazumno rešitev spora. U Tantov predstavnik je izjavil, da temelji to prepričanje ne samo na osebnih čustvih, temveč tudi na točnih informacijah.

Ameriško letalstvo je včeraj izvedlo 45 napadov na Severni Vietnam. V Južnem Vietnamu je skupina partizanov preteklo noč vdrla v ameriško oporišče helikopterjev v Natrangu. Postavili so eksplozivne naboje v bližini številnih helikopterjev, ki so bili poškodovani.

Največji spopad po končanem premirju je bil včeraj ob delti reke Mekong, kjer so sajgonski oddelki stopili v stik s partizani. Sledil je močan spopad.

Na glavnem plovnem kanalu, ki veže sajgonsko pristanišče z morjem, se je potopil ameriški čistilec min, ko je naletel na mino. Drugi dve podobni ladji sta bili poškodovani, ko so enote osvobodilne vojske streljale z brega nanje. Ponoči so enote osvobodilne vojske izstrelile 70 strelov z minometi na ameriško postojanko zahodno od Plejkuja, 30 kilometrov od kamboške meje.

Kamboška vlada je poslala U Tantu pismo, v katerem obtožuje Južni Vietnam, da vodi politiko genocida proti manjšinam, ki živijo ob delti Mekong. Pismo pravi, da je do konca leta 1966 pribežalo v Kamboško 12.815 moških, žensk in otrok ter budističnih menihov, da se izognejo stalnemu in neznosnemu preganjanju južnovietnamskih oblasti.

Pentagon je danes javil, da predstavljajo črnci enajst odstotkov ameriških sil v Vietnamu. To je večji odstotek, kakor znaša odstotek črnskega prebivalstva v ZDA, ki je deset odstotkov. Toda izgube črncev med ameriškimi vojaki v vojni v Vietnamu znašajo 17,8 odstotka.

Departma za obrambo je objavil naslednje podatke o črncih, ki so padli v Vietnamu leta 1966:

Vojska: 24.868 črncev, t. j. 14 odstotkov; mrtvih 576, t. j. 22,6 odstotka. Mornarica: 5.469 črncev, t.j. 6 odst.; noben mrtev. Mornariški strelci: 4340 črncev, t. j. 7,5 odstotka; mrtvih 161, t. j. 10,7 odst. Letalstvo: 4448 črncev, t. j. 11,3 odst.; mrtvi 3, t. j. ,14 odst.

Med črnskimi častniki sta bila dva mrtva proti 470 med belimi častniki. Toda črnski častniki predstavljajo samo 2,5 odstotka.

Pentagon obrazložuje na svoj način odstotek mrtvih med črnskimi vojaki v Vietnamu: pomanjkanje izobrazbe; črnci imajo na splošno nezadostno izobrazbo in lahko izpolnjujejo samo omejene naloge. Zaradi tega je v pehoti velik odstotek črncev, ker tu ni potrebna velika specializacija. Podaljševanje službenega roka: črnci ga podaljšujejo v trikrat sorazmerno kakor belci. Računajo, da bo v nekaterih enotah kmalu 25 odstotkov črnskih vojakov. Prostovoljci: odstotek črn. cev med prostovoljci znaša 25 odstotkov. Morda jih privlačujejo finančne koristi, možnosti tehnične izobrazbe in ugled, ki ga lahko daje vojska. Gornji podatki vsekakor kažejo, da je največ črncev v pehoti, ki se mora vedno boriti na najbolj izpostavljenih krajih, in da je odstotek padlih črncev v pehoti dvakrat tolikšen, kakor je odstotek črnskega prebivalstva v ZDA.

Ameriški tajnik za obrambo Mc Namara je danes na tiskovni konferenci trdil, da je bombardiranje Severnega Vietnama «močno povečalo težave za infiltracije, ki so postale mnogo dražje».

Sporočil je nato, da so ZDA zgubile v Vietnamu od leta 1965 do danes 2.273 letal in 987 helikopterjev. V tem času pa so v ZDA izdelali 3.207 letal in 4.357 helikopterjev.

Danes je več tisoč žensk demonstriralo pred Pentagonom; skušale so tudi vdreti v poslopje. Protestirale so proti vojni v Vietnamu. Policija je poslopje močno zastražila. Demonstracija je trajala poldrugo uro.

Zvedelo se je, da je sinoči prišla v Peking važna severnovietnamska delegacija. V uradnih krogih pa odklanjajo vsako pojasnilo s tem v zvezi.

DANES

Položaj vlade, odnosov med strankami in zlasti notranjih odnosov v okviru združenih socialistov še zdaleč ni razčiščen. Pričela se je razprava v poslanski zbornici, za katero pa vlada manjše zanimanje, medtem ko so socialisti odložili proučitev bistvenih vprašanj na zasedanje izvršnega odbora, ki bo šele prihodnji teden. Trenutno je položaj takšen, da si vlada pred zaključkom razprave izvršnega odbora PSU verjetno ne bo upala predložiti v poslanski zbornici zahteve po zaupnici, ker je kaj verjetno, da bo pomemben del socialističnih poslancev zaupnico zavrnilo.

O tem priča več znakov in ne samo odložitev razprave o bistvenih vprašanjih na včerajšnji seji izvršnega odbora PSU. Med drugim je značilno, da je številna skupina socialističnih poslancev vložila vprašanje na zunanjega ministra in da protestira proti obnovitvi bombardiranja Severnega Vietnama.

V senatu se je pričela ponovna razprava o ureditvi položaja uslužbencev zavarovalnih ustanov, ko je vlada predložila zakonski predlog, ki v bistvu ponavlja prejšnjega, glede katerega je prišlo do glasovanja in je vlada ostala v manjšini.

Včerajšnji dan bo brez dvoma v sodobni zgodovini zelo pomemben. V Mehiki je namreč 14 latinskoameriških držav podpisalo prvo pogodbo o neatomskem področju. To prvo neatomsko področje na svetu bodo sestavljale sledeče države: Bolivija, Kolumbija, Kostarika, Čile, Ekvador, Salvador, Gvatemala, Haiti, Honduras, Mehika, Panama, Urugvaj in Venezuela. Ostalih osem latinskoameriških držav pogodbe ni podpisalo, toda vse, razen Kube, so sodelovale pri triletnem pripravljanju te pogodbe in njihovi predstavniki so izjavili, da bodo morale njihove vlade pogodbo še dalje proučevati, preden se odločijo. Vse atomske velesile — ZDA, ZSSR, Anglija in Francija — razen Kitajske, so sporočile, da so pripravljene pismeno izjaviti, da bodo določbe te pogodbe spoštovale. Na podlagi pogodbe bo ustanovljena posebna organizacija s sedežem v glavnem mestu Mehike. (Pravzaprav je bilo prvo neatomsko področje, ki pa ni obljudeno, ustanovljeno leta 1961 na Antarktiki.)

Tudi priprava za sklenitev pogodbe proti širjenju jedrskega orožja kaže, da je na dobri poti. Ameriški delegat na ženevski razorožitveni konferenci je izjavil, da so se začela resna, skrbna in spodbudna pogajanja, da bi odstranili še nekatera nesoglasja, kar pa se bo zgodilo v Ženevi 21. t.m., ko bo razorožitvena konferenca nadaljevala s svojim delom. Toda sovjetski delegat takega optimizma ni pokazal.

V sosedni Avstriji so bili včeraj prvi razgovori med Titom in Jonasom ter njunimi sodelavci. Obravnavali so dvostranske in mednarodne odnose, še posebej pa so razpravljali o možnosti konference o evropski varnosti. Avstrijski predsednik Jonas je sprejel Titovo vabilo, da uradno obišče Jugoslavijo. Že sedaj je jasno, da pomeni Titov obisk začetek novega razdobja v odnosih med obema državama.

V Bonnu pa sta se Wilson in Kiesinger predvsem pogovarjala o vstopu Anglije v skupno tržišče. Toda predstavnik bonske vlade je izjavil, da je zadeva glede angleškega stališča do vzhodnonemških meja «zaključena», in da vlada v Londonu ne bo priznala vzhodnonemške vlade.

Po vietnamskem novoletnem premirju se vojna nadaljuje z nezmanjšano ostrino. Ameriško letalstvo napada Severni Vietnam, v Južnem Vietnamu pa je bil zelo hud spopad ob delti reke Mekong in pri Plejku so partizani obstreljevali z minometi neko ameriško postojanko. Neki ameriški čistilec min je naletel na mino in se potopil. Osvobodilna fronta pa je sporočila, da so Američani prejšnji mesec pet dni uporabljali strupene pline pri svojih akcijah v dveh pokrajinah ter ubili mnogo civilistov, predvsem žensk in otrok. Sicer pa so jih uporabljali skrivaj že od konca leta 1964 pa do oktobra 1965.

V Pekingu je stanje pred sovjetskim veleposlaništvom zopet skoraj normalno. Moskovski tisk poudarja, da so kitajski voditelji hoteli in hočejo doseči razbitje odnosov s SZ, česar pa se ne upajo storiti odkrito, ker bi hoteli za razbitje obtožiti Sovjetsko zvezo. Včeraj je prišla v Peking važna severnovietnamska delegacija. Pred Pentagonom v ZDA pa je več tisoč žensk demonstriralo proti vojni v Vietnamu.

Ali narodnoosvobodilna fronta v Vietnamu ni samostojna?

Več kot dve tretjini celotnega prebivalstva Južnega Vietnama živi na območju bogatih riževih polj, v delti reke Mekong. Med francosko okupacijo so se tu širile sile Vietminha. Vietminh — to je danes narodnoosvobodilna fronta. Malo je krajev v delti Mekonga, kjer bi se Američani počutili varne. To je še zmeraj oporišče partizanov.

Nedavno sem preživela — piše Gloria Stewart — nekaj časa v deželi Mekonga in se pogovarjala z nekaterimi pripadniki narodnoosvobodilne fronte; intervjuvala sem njihovega «zunanjega ministra» Nguyen Van Hieua.

Nisem mogla najti nikakršnega dokaza — to je v nasprotju z mnenjem večine Američanov — ki bi govoril, da so partizani — vsaj tukaj — pod kontrolo, upravo in vodstvom politbiroja in armade v Hanoiu. Pravzaprav mi je ameriški svetovalec v Ben Treu priznal: «Na območju delte Mekonga nisem videl nobenega Severnovietnamca.» Vsi partizani, s katerimi sem se pogovarjala, so bili rojeni v delti. Sam Hieu je rojen v Ga Manu. Kaj bi morali delati tisoči teh borcev, če bi bili sprejeti predlogi, ki jih je predsednik Johnson razložil na konferenci v Manili? Če bi Severnovietnamci in Američani umaknili svoje enote, bi bil južnovietnamski premier Ky soočen s problemom partizanov — kot je to dejal eden izmed njegovih ministrov v Manili. Ali je pričakovati, da bodo vsi ti Južnovietnamci sami po svoji volji zapustili domovino in odšli na Sever? To bi bilo težko tako za katoličane kot tudi za budiste, ki so dobro zastopani tudi v vodstvu narodnosvobodilne fronte. Na Severu bi morali postati komunisti, oni pa se zanimajo za agrarno reformo in za izboljšanje razmer na Jugu.

Podrobnejše proučevanje odkriva, da se v političnem pogledu Severni Vietnam in narodnoosvobodilna fronta tako razhajata kot na primer sovjetska KP in britanska laburistična stranka. Možnosti za pogajanja med ZDA in Severnim Vietnamom obtičijo na znanih štirih točkah Hanoia. Vendar mi je glede pogajanj Hieu dejal: «Osvobodilna fronta je pripravljena začeti uvodna pogajanja neposredno z ZDA — brez kakršnihkoli pogojev.» Hanoi pravi, da je treba pred začetkom mirovnih pogajanj ustaviti bombardiranje Severa. Za osvobodilno fronto bi imela dejanski smisel šele ustavitev bombardiranja in vojaških akcij na Jugu. Ustavitev bombardiranja Severa bi sicer koristila fronti, vendar samo posredno, ker bi preskrba iz Hanoia takrat pritekala nekoliko hitreje. Vendar pa prihaja preskrba tudi v sedanjih okoliščinah. Amerika navaja kot argument za nadaljevanje bombnih napadov na Severni Vietnam to, da bi ustavitev teh zračnih napadov omogočila Hanoiu, da bi sprostil več ljudi za operacije severnovietnamskih enot na Jugu. Vendar pa mnogi ameriški polkovniki in drugi poveljniki potrjujejo, da ima fronta samo omejeno korist od severnovietnamskih rednih enot. Partizani poznajo zemljišče in predore in se lahko izgubijo med prebivalstvom, ne da bi jih pri tem izdal severnovietnamski naglas. Partizani so mnogo bolj dejavni. Prav zato je, razen v severnem delu Južnega Vietnama, težko najti severne Vietnamce Ti se priključujejo v operacije večjih obsegov, zahtevne nočne akcije pa prepuščajo južnovietnamskim partizanom.

Kaj pravi Hieu o štirih točkah: «Ko sem dejal, da lahko pride do pogajanj samo neposredno z Američani, sem mislil s tem na to, da se mi nikoli ne bomo pogajali s Kyjem, niti se Ky ne bo pogajal z nami.» Druga izmed štirih točk Hanoia je: «Južnovietnamska vprašanja morajo rešiti južni Vietnamci v skladu s programom narodnoosvobodilne fronte.» Hieu to takole komentira:

«Na Zahodu je zelo razširjeno mnenje, da je narodnoosvobodilna fronta obvezana sprejeti politični sistem Severa. Vendar temu ni tako. Predvsem smo mi pripravljeni stopiti v koalicijo z zmerno vlado v Saigonu (to izključuje Kyja). Vemo pa tudi, da bi bili mnogi člani vlade pripravljeni sodelovati v koaliciji z nami. Mi podpiramo mešani gospodarski sistem za razliko od monolitnega sistema Severa.»

O združitvi Vietnama, to je tretja izmed 4 točk Hanoia, je Hieu dejal: «Narodnoosvobodilna fronta bi želela združitev Vietnama. Kot realisti vemo, da bi bil to težaven in počasen proces, ker sta si sistema v obeh Vietnamih zelo daleč narazen.»

Fronta želi, da se Američani umaknejo iz Vietnama. Vietnamci nikoli niso imeli radi Francozov, dokler so bili ti tam. Gledano zgodovinsko, pa jim ni mnogo niti do svojih bližnjih sosedov — Kitajcev. Vietnamci enostavno ne marajo tujcev v svoji domovini. To je četrta točka Hanoia. Tudi fronta se strinja z njo, vendar ne zahteva, da se morajo Američani umakniti pred uvodnimi pogovori. Sicer pa, kot pravi Hieu, «fronta ve, da to Američani niti ne bi storili».

Zdi se mi, da ameriške trditve, da bo Južni Vietnam postal komunistična država, niso utemeljene. Nacionalizem ne pomeni obvezno tudi komunizem. Kakšne so potem-takem koristi Severnega Vietnama, če fronta ne pripelje Juga v njegov tabor? Zdi se mi, da so politika in stališča narodnoosvobodilne fronte v čudnem protislovju s temeljnimi načeli komunizma. Severni Vietnam se je zelo angažiral v vprašanjih Južnega Vietnama med Diemovim režimom. Malo je ljudi, ki lahko zanikajo, da je Diem dobil svoje mesto med prevaranti in lopovi sveta. Končno je presedel tudi Američanom. Pomoč, ki jo je Severni Vietnam dajal fronti, je bila znatno manjša, dokler Američani niso začeli bombardirati Severa, to pa so storili zato, ker so zelo slabo napredovali na Jugu. Zdaj pa je Severni Vietnam pritegnjen v vojno. Zahod povsem jasno igra njihovo igro, ko pravi, da se bo pogajal samo prek Hanoia. Severni Vietnam bo dobil več od združitve kot pa Jug. Če bo Sever vodil vso zadevo skrbno, bo Ho Ši Minh na koncu dobil vse.

Američani pravijo, da narodnoosvobodilna fronta ni neodvisna. U Tant pravi, da je. Tako mislim tudi jaz. Vendar pa skušajo ZDA priti do pogajanj samo prek Hanoia. Fronta pa noče niti slišati za pogajanja, na katerih ne bi bila navzoča kot sodelujoča stran, kar pravzaprav ni niti čudno, če upoštevamo, da osvobodilna fronta nosi glavno breme boja. Hieu pravi: «Nadaljevali bomo boj, pa četudi nas zapustijo vsi zavezniki.»

Morda je razlog za dejstvo, da nihče pravzaprav ne doseže napredka glede mirovnih pogajanj ali ne pošlje odposlanca, da bi slišal, kaj ima fronta povedati preprostejši. Morda Američani ne želijo pogajanj vse dotlej, dokler čez nekaj let ne končajo svoji dve neosvojljivi betonski oporišči, podobni Guantanamu (na Kubi), ki ju zdaj gradijo v zalivu Cam Ran in v Pleiku. Radarski sistem, ki ga zdaj montirajo v Pleiku, ima, kot se zdi, več pomena za neko drugo vojno. Morda gre samo za to, da je Amerika sklenila, da je to vse, kar želi v Južnem Vietnamu, zatem pa se bo pogajala o miru. Nekaj pa se pri tem ne bo zgodilo, to je, vojna ne bo ustavljena, razen če bo večina južnovietnamskega ljudstva pobita.

Znani so karnevalski sprevodi v Rio de Janeiru. Režiser Giuliano Montaldo se je s svojo filmsko skupino preselil v Rio, da je lahko za zunanje posnetke svojega filma «Diamanti a gogo» uporabil slavni sprevod. Kljub neurjem, ki so povzročila v Braziliji in še zlasti v Riu smrtne žrtve in ogromno škodo, se je karneval pojavil tudi letos točno in neokrnjeno. (Na sliki: le delček iz pisanega karnevalskega sprevoda, v katerem sodelujejo nepregledne množice)

ŠE EN FRANCOSKI SATELIT

«Diadem II.» v vesolju

«Lunar Orbiter 3» je začel fotografirati

PARIZ, 15. — Ob 11. uri in 7 minut so iz saharske baze Hammaguir izstrelili francoski satelit «Diadem II.», ki je kmalu nastopil krožno pot okrog zemlje. Prvotno bi morali satelit izstreliti ob 10.30, toda štetje nazaj so morali dvakrat prekiniti. Satelit «Diadem II.» je povsem identičen s satelitom «Diadem I.», ki je bil izstreljen pred tednom dni, razen da je prostor za inštrumente lažji. To je peti francoski satelit v orbiti.

Po prvih vesteh iz kontrolnega centra v Bretignyju se zdi, da je na satelitu vse v redu.

Danes popoldne se je zvedelo, da je orbita «Diadema II.» nižja, kot se je računalo; nižji je namreč, in sicer za 500 km, apogej, medtem ko je perigej v predvideni višini. Vendar to ne bo oviralo poskusov.

PASADENA, 14. — «Lunar orbiter 3» je začel fotografirati kraje na Luni, kjer bi bilo mogoče pristati. Fotografije bodo sprejeli v neki postaji v Madridu.

IZREDNA «DEJAVNOST» OD SEVERA DO JUGA

Ropi na vse načine

V Jugoslaviji obsojen na smrt ropar, ki je še umoril uslužbenca pri bencinski črpalki

MILAN, 15. — Danes zgodaj zjutraj sta dve oboroženi in zakrinkani osebi oropali 24-letnega Giovannija Iddo, ki vodi neki nočni lokal na Corso Indipendenza. Po zapori je Idda spremljal domov blagajničarko, ki stanuje nekje v bližini, nakar je peš odšel k taksijem, da bi se peljal domov. Toda na nekem vogalu sta ga počakala roparja ter ga s pištolo v rokah prisilila, da jima izroči denar. Odnesla sta mu 370.000 lir, kolikor je bilo tisti večer izkupička.

CATANIA, 15. — Dva moška, stara približno 30 let, sta prišla k bencinski črpalki blizu univerze, torej sredi mesta. Naročila sta uslužbencu, naj jima natoči bencina. Eden pa je medtem stopil iz avtomobila, naperil revolver proti uslužbencu ter zahteval, naj mu izroči torbo, v kateri je imel izkupiček dneva: 100 tisoč lir. Moška sta se potem odpeljala z avtomobilom, za katerega se je potem ugotovilo, da je bil ukraden.

PALERMO, 15. — Avtobus, ki vozi med Palermom in Corleonom, se je moral na ukaz dveh moških, ki sta bila v avtobusu, na nekem samotnem razpotju ustaviti. Z orožjem sta prisilila šoferja in potnike, naj ostaneta pri miru. Nato sta se polastila štirih poštnih vreč, naslovljenih na štiri različne pošte, nakar sta peš odšla čez polje. Kolikor je bilo mogoče ugotoviti, je bilo v vrečah štiri in pol milijona lir.

LUCCA, 15. — Dva zakrinkana moška sta izvedla roparski napad na bančno podružnico v nekem kraju 6 km od Collodi di Pescia, torej nekako na meji med pokrajinama Lucca in Pistoia. Okrog 13. ure sta roparja prišla v podružnico; tedaj je bil v lokalu samo blagajnik, ki sta ga z orožjem v rokah prisilila, naj se obrne k zidu. Roparja sta pobrala približno poldrugi milijon gotovine, nakar sta blagajnika zaprla v stranišče ter se odpeljala z nekim «124», ki še niti ni imel prave evidenčne tablice, temveč tablico iz lepenke z znakom «M 4». Roparjema je uspelo pravočasno zbežati.

PORDENON, 15. — V podružnici Banca Popolare v Pordenonu so danes zvečer trije moški skušali napraviti rop, a jim je spodletelo. Prav ko je neki uslužbenec nameraval zapreti železna vrata, so ga roparji potisnili v lokal ter ga z drugimi tremi zaprli v neki prostor. Tedaj so hoteli odpreti blagajno, a prispel je neki uslužbenec sodnije, ki se je začudil, ko je videl, da so vrata še odprta. Čeprav ga je eden od treh skušal na vratih zadržati, se mu je le posrečilo zbežati in poklicati na pomoč. Tedaj so roparji uvideli, da je bolje zanje, da pobegnejo.

MILAN, 15. — Guida Bergamelija, ki je od včeraj z vaporu San Vittore na razpolago sodišču, bodo popoldne odpeljali v Turin. Tam bo verjetno zaslišan v zvezi z ropi v Cirièje in Alpignanu.

GENOVA, 15. — Leteči oddelek je v dveh stanovanjih našel za kakih 20 milijonov ukradenega blaga. Obenem sta bila aretirana 25-letni Giuseppe Pipino iz Neaplja ter 41-letni Urugvajec Gutierrez Trinans iz Montevideja. Večji del ukradenega blaga so slike, televizorji, keramika, kovčki itd. Med drugim pa je tudi stot sladkarij, plen tatvine na nekem furgonu v Chiavariju.

SPLIT, 15. — Sodišče v Splitu je obsodilo na smrt 26-letnega Beograjčana Petra Ivkovića, ker je oropal in ubil nekega uslužbenca pri bencinski črpalki. Tudi za njegovega pomagača 24-letnega Milutina Vlajića je sodišče izreklo smrtno kazen vendar mu je priznalo splošne olajševalne okoliščine ter mu naložilo kazen 20 let strogega zapora.

Bilo je prejšnje poletje. Beograjčana sta najprej imela incident v Beogradu pri izhodu iz nekega noč-nega lokala. Spoprijela sta se z nekim miličnikom, ki sta ga razorožila ter proti njemu izprožila vse strele, ne da bi ga ranila. Nato sta ukradla neki avtomobil z namenom, da bi pobegnila v Italijo. Ker nista imela denarja, sta sklenila, da si ga lahko preskrbita. Ko sta prišla v Dalmacijo, sta na periferiji Splita oropala uslužbenca pri bencinski črpalki Milana Jakoviča. Ivković je izstopil iz avtomobila z zakrinkanim obrazom ter se polastil denarja, ki mu ga je uslužbenec izročil, ne da bi se upiral. Nato je izstrelil v Jakoviča vse naboje in ga ubil.

Roparja sta se lotila še uslužbenca pri črpalki v Omišu, vendar pa sta se premislila zaradi zelo odločnega obnašanja napadenca. Nato sta se vrnila v Split ter bila toliko neprevidna, da sta se ustavila prav pred črpalko, kjer sta izvedla prvi rop, ter opazovala miličnike pri njihovem delu. Nato sta se odpeljala naprej toda kmalu onstran Zadra ju je hotela neka patrulja milice ustaviti. Roparja pa sta v divji vožnji drvela skoraj do Kraljevice. Med vožnjo jima je uspelo prebiti neki blok, ki ga je postavila cestna policija z dvema tovornjakoma. Ne da bi bila poškodovana, sta beg nadaljevala, toda neka druga patrulja je proti njima oddala nekaj strelov s puško, tako da je bil Vlajić ranjen v roko. Tedaj sta zapustila avtomobil in hotela sta pobegniti v hrib, vendar pa so ju ujeli.

V zaporu je Peter Ivković še pred sodbo skušal ubiti nekega jetniškega stražnika, potem ko mu je odvzel puško.

V primerjavi z drugimi Evropejci je povprečen Poljak kar mlad

VARŠAVA, 15. — Po drugi svetovni vojni se je rodilo na Poljskem 13 milijonov sedanjih njenih prebivalcev. Na sto «predvojnih» pride 71 «povojnih». To število seveda raste. Trenutno je 42 odstotkov prebivalcev starih manj kot 22 let. Povprečen Poljak je star 27 let. V primerjavi z drugimi Evropejci je torej mlad.

Statistika pa nam pove še nekaj več. Na vsakih deset dvajsetletnikov se jih sedem poroči, vsak četrti Poljak pa se šola.

Poljska proizvede letno približno 10 milijonov ton jekla, 120 milijonov ton črnega premoga, približno 44 milijard kilovatov električne energije, več kot 9,5 milijona ton cementa, različne stroje itd. Opaziti je tudi porast proizvodnje drugih industrij, posebno industrije za široko potrošnjo.

Letos v nasprotju s prejšnjimi leti niso čutili «psihoze pomanjkanja» niti v dneh pred novoletnimi in božičnimi prazniki. Nikakor pa niso opravili izpita načrtovalci, ministrski resorji, gospodarska združenja, industrijska in trgovska podjetja. Mislimo na izpit v odnosu med proizvajalci in potrošniki. Mladi rod zahteva vse boljše blago — po modi.

Poljsko prebivalstvo sicer kupi letno za približno 60 milijard zlotov obleke, obutve in volnenih izdelkov. Za stanovanjsko opremo da približno 20 milijard zlotov, za obleko in obutev 17 odst. svojih izdatkov, zaposlena mladina celo tretjino. Seveda bi obleko, obutev, pohištvo in druge izdelke široke potrošnje kupovali z večjim zadovoljstvom, če bi bili za mlade ljudi privlačnejši.

Zaloge nekaterih izdelkov zaradi tega rastejo. Številke kažejo, da trgovina lani ni kupila od industrije niti polovice predvidene proizvodnje posode za gospodinjstvo. Veletrgovina je imela na primer trikrat večje zaloge od dovoljenih. Tovarne opozarjajo trgovino, toda ta je odpovedala. Cene posodi niso spremenili že osem let.

Nesreča na nemški ladji

GENOVA, 15. — Šele danes, ko je nemška ladja «Borussia» prispela v pristanišče v Genovo, se je izvedelo za nesrečo, ki se je na ladji dogodila v ponedeljek, ko je bila ladja na svoji poti iz Port Saida v Genovo na odseku med Kreto in Sicilijo. Velikanski val je s palube zagnal v morje dva mornarja; eden, star 19 let, je pri tem izgubil življenje, drugi, star 20 let, pa je izgubljen. Dva mornarja pa je treščilo ob naprave na krovu, tako da je eden težko ranjen, drugi pa lažje.

Eksplozija na ladji

HAMBURG, 15. — Policija zvezne republike Nemčije je sporočila, da je na neki ladji Vzhodne Nemčije, zasidrani na reki Labi, nastala včeraj eksplozija, ki ji je sledil požar. Z ladje so spuščali rakete, ki so nad zahodnonemškim ozemljem trosile propagandne letake proti Zahodni Nemčiji. Posadka je požar takoj pogasila. Ni znano če je eksplozija, katere vzroki niso znani, povzročila med posadko kako žrtev.

Za uvedbo metrskega sistema v ZDA

WASHINGTON, 15. — Demokratski predstavnik New Yorka Richard Ottinger je predložil poslanski zbornici zakonski načrt, po katerem naj bi se v ZDA uvedel metrski sistem. Poudarja se, da so ZDA edina velika država, ki še ni uvedla metrskega sistema.

RIM, 15. — Star 64 let je včeraj v Rimu umrl časnikar Carlo Antonio Avenati, sicer univerzitetni profesor javnega prava. Napisal je tudi več zgodovinskih del o italijanskem preporodu.

V Parizu se je poročila 26-letna filmska igralka Raquel Welch z 31-letnim producentom Patrickom Curtisom. K poroki je prišla v čipkastem mini krilu. Ker je s tem zbudila pri fotografih preveč glasnega odobravanja, je župan dal zapoditi vse fotografe iz dvorane. Na sliki sta novoporočenca ob veliki torti

Tudi letos Jugoslavija na milanskem velesejmu

MILAN, 15. — Jugoslavija bo tudi letos sodelovala na milanskem mednarodnem velesejmu, ki bo v času od 14. do 25. aprila. Kakor je včeraj naglasil tajnik velesejma dr. Franci, bodo jugoslovanska podjetja na 45. razstavi nastopila na različnih razstavnih področjih, poleg tega pa bo sosedna republika zastopana v Poslovnem centru. Jugoslavija bo za časa velesejma sodelovala tudi na 15. srečanju z naslovom MIFED, ki bo posvečeno mednarodnemu tržišču televizijskega in dokumentarnega filma, na sporedu od 16. do 25. aprila.

Jugoslavija bo letos sodelovala tudi na 69. mednarodnem kmetijskem velesejmu v Veroni, ki bo od 12. do 20. marca. Doslej je prijavilo svojo udeležbo na to prireditev veliko število razstavljavcev iz Avstrije, Belgije, Bolgarije, Češkoslovaške, Francije, Zah. Nemčije, Velike Britanije, Holandije, Poljske, Romunije, Španije, Švedske in, kakor omenjeno, iz Jugoslavije ter seveda iz Italije. Hkrati s kmetijskim sejmom bo v Veroni v prihodnjem mesecu tudi 20. salon kmetijskega stroja, ki bo letos zavzel posebno obeležje spričo dejstva, da gre za jubilejno prireditev, kateri nameravajo posvetiti izredno pozornost.

knjige ~ gledališče ~ film ~ ples ~ glasba ~ slikarstvo

Nekatere revije

«Sodobnost» št. 2

V drugi številki «Sodobnosti» sta Bojan Štih in Ivan Bratko napisala spominski besedi po pokojnem Borisu Kraigherju. Anton Ocvirk je objavil drugi del študije Srečko Kosovel in konstruktivizem. Študija je silno zanimiva že zaradi tega, ker je prav Ocvirk hranil Kosovelovo zapuščino in ker se nam obeta bližnja izdaja pesnikovih Integralov pri Cankarjevi založbi. Pri nekaterih bralcih pa zbuja vsa stvar tudi nevoljo, češ zakaj prof. Ocvirk ni javnosti že prej kaj več obvestil o pesnikovi zapuščini in zakaj ni objavil Integralov že v Zbranih spisih. Poezija je v tej številki precej obilno zastopana: Evald Flisar, Tržačan Marko Kravos in Pavle Lužan. Radko Polič nadaljuje svojo prozo In zaplahutala je smrtna perut, ki v tej številki še ni končana. Pod naslovom O vlogi izbrisov in anonimitete v spominih Rudolfa Golouha piše Dušan Kermavner o Golouhovi knjigi Pol stoletja spominov. Medtem ko ugotavlja, da lahko obvelja približno polovica knjige kot delno prispevanje k spoznavanju dogajanja in zlasti prekretnic v slovenskem delavskem gibanju, pa drugi polovici tako veljavo absolutno odreka; tej drugi polovici je posvečena njegova razprava. (V nedeljo bomo pričeli objavljati dr. Čermeljevo poročilo, ki pa se ustavlja prav pri prvi polovici knjige.) Vera Brnčičeva nadaljuje svojo študijo O romanih Konstantina Fedina. Daljšo oceno romana Gozd in pečina, ki ga je napisal Andrej Hieng, je prispeval Borut Trekman. France Pibernik je ocenil dve pesniški zbirki prvenca, in sicer Krog Marije Gorše in Razpoke Filiberta Benedetiča. O likovni umetnosti piše Aleksander Bassin: Slikarstvo Vena Pilona ter Loboda in Trstenjak.

Planinski vestnik

S kratkim spominskim člankom Fedorja Koširja o Borisu Kraigherju se pričenja 2. številka letošnjega letnika Planinskega vestnika, ki je sicer posvečena 65-letnici Planinskega društva Ruše. Članki so posvečeni v večini Pohorju; napisali so jih ing. Josip Teržan, Ivan Šumljak, Janko Glazer, Cene Lej (ing. Jožo Jelenc), Vanč Potrč in dr. Avgust Reisman. Seveda pa so v številki še drugi članki. Lazar Rataj opisuje prvenstveni zimski vzpon na Malo Raduho. V zvezi z ekspedicijo na Kangbačen so še vedno članki Toneta Škarje, Cirila Debeljaka, Pavla Šimenca. Med raznimi društvenimi novicami je tudi poročilo o novem sedežu Planinske zveze Slovenije; to je vila «Zlatorog» med Vošnjakovo in Kersnikovo ulico v Ljubljani. Med alpinističnimi novicami pa je revija povzela tudi vest iz našega lista o nesreči Borisa Pintarja v Glinščici. Na koncu so še številna krajša poročila in razni zanimivi sestavki.

Pionir

Mladinska revija Pionir objavlja v začetku odlomek iz knjige Mali princ, ki je izšla v slovenskem prevodu kot stota knjiga priljubljene knjižne zbirke Sinji galeb, ki jo izdaja založba Mladinska knjiga. V «literarni slikanici» na dveh straneh je lepo prikazan pisatelj Anton Ingolič, ki je pred dobrim mesecem praznoval svojo 60-letnico. Ena izmed slik kaže pisatelja med tržaško mladino. Zemljepisu je posvečen članek Odkrivanje in raziskovanje Antarktike, ena stran pa je posvečena Slikam iz dubrovniške preteklosti. V lepih barvah se nam kaže potem pomladansko cvetje z opisi. Nato se bralci lahko seznanijo z dvema inštrumentoma: kitaro in balalajko. Naslednji članek pa jih pouči o slikarju Janezu Šubicu. Za današnji mladi svet je skoraj neobhodno, da je v reviji tudi kaj o avtomobilih — posvečeni sta jim nadaljnji dve strani. V reviji je tudi članek iz astronomije. Obisk na Danskem je opisala neka učenka iz 8. razreda osnovne šole. Nadaljuje se zgodovina narodnoosvobodilnega boja. Na koncu revije je še več zanimivih drobnarij. — Revijo smo že večkrat priporočili zlasti učencem zadnjega razreda osnovne šole in pa dijakom nižje srednje šole; priporočilo ponavljamo.

C. C. Bergius:

Džingiskan

Ubogi slovenski bralec, ki ima naenkrat pred seboj same debele knjige z novimi izdajami. Roman Hermana Wouka Youngblood Hawke obsega v dveh knjigah 1230 strani, Melvillov Beli kit skoraj 650 strani, Michenerjeva trilogija o Havajih obsega 1642 strani in Cooperjev Lovec na jelene 677 strani. Med te zajetne knjige sodi tudi roman Džingiskan, ki ima sicer le 791 strani, toda vendar dovolj, da vzbuja bralcu spoštovanje. In da v današnjem času naglice zaradi svoje obilnosti marsikoga tudi odvrne od branja, češ kdo pa utegne. Kot da bi slovenske založbe tekmovale, katera bo izdala debelejšo knjigo...

Ne da bi se spuščali v ocenjevanje prej omenjenih debelih knjig, pa naj vsaj za Džingiskana, za roman sicer neznanega nemškega pisatelja C. C. Bergiusa, ki ga je v slovenskem prevodu Klare in Jožeta Hočevarja in v opremi Mitje Raceta izdala založba Lipa v Kopru, zapišemo, da bo bralec zlahka premagal obširen tekst, če bo le zmogel toliko volje, da se bo branja lotil. Tako je namreč roman o znanem mongolskem zavojevalcu 12. stoletja, o vladarju, čigar ime je v zgodovini postalo simbol grozodejstev, nasilja in krvoločnosti, zanimivo in razgibano napisan. Kot pove že naslov romana in njega podnaslov, gre za biografski roman o Temučinu, kasnejšem Džingiskanu, ki je s svojimi hordami na krvavih pohodih zavojeval dobršen kos Azije in ustvaril veliko državo, ki je segala od Japonske do Črnega morja. Džingiskan je bil kot zavojevalec krvoločen in neusmiljen, v mirnih obdobjih pa se je rad posvečal filozofiji in znanosti in se zato obdajal s filozofi in znanstveniki, ki so mu morali biti ves čas na razpolago. Tudi na več mesecev dolgih pohodih in osvajanjih neznanih dežel.

Pisatelj je s tem romanom močno aludiral na Džingiskana 20. stoletja, na Hitlerja, in marsikje se pri branju Džingiskanovih zgodb spomnimo na njegovega kasnejšega naslednika.

Sicer pa je pisatelj združil v romanu, v katerem opisuje Džingiskana od mladostnih dni pa do njegove smrti, nekaj zgodovinskih osnov z bujno domišljijo. Pri tem je jedro njegovega romana vsekakor postavljeno na zgodovinske temelje, na katerih pa je z bujno domišljijo zgradil zanimiv in izredno napeto pisan pripovedni tekst. Prav ta izredna razgibanost zgodb, lapidaren in klen tekst, skrivnostnost glavnega junaka, katerega obstoj in dejanja pa so vendarle resnični, in opisi življenja daljnih neznanih ljudstev 12. in 13. stoletja, dajejo romanu tiste značilnosti, zaradi katerih bo po njem z navdušenjem segal vsak povprečen bralec. Zahtevnejši bralec bo morda ocenil roman o Džingiskanu bolj za spretno napisan pustolovski tekst kot za biografski roman. Morda bo lahko utemeljeno prigovarjal poudarku na zunanjih dogajanjih. Ne bo pa mogel zanikati, da je avtor z romanom hotel poudariti tudi idejo odpora proti vsakemu nasilju.

Če teh nekaj podatkov o obsežnem tekstu o azijskem Napoleonu, Džingiskanu, združimo, potem lahko rečemo, da ta biografski roman predstavlja zanimivo branje za široki krog bralcev. Razgibane zgodbe, ki imajo svojo osnovo na resničnih dogodkih so sicer plod bujne pisateljeve domišljije, ki je našla možnost široke sprostitve v napeto pisanih dogodivščinah. Roman ima vsekakor tudi svojo pozitivno idejno osnovo in bo zato našel pot do mnogih bralcev. Zlasti tistih, ki imajo radi napete prigode z burnimi dogodivščinami, vojnimi pohodi, boji, osvajanji, spletkami in zahrbtnostmi, pa tudi prevarami, ugrabitvami in krvoločnostmi. To torej ni branje za intimne uživalce literature, zlasti ker to tudi ni posebno duhovno poglobljen tekst. Bo pa roman za večino povprečnih bralcev tak, da ga bodo z zadovoljstvom brali.

Sl. Ru.

Foltej Hartman šestdesetletnik

Lani je kot dirigent nastopil s svojimi koroškimi pevci v našem Kulturnem domu. Številni Slovenci z vseh koncev domovine pa so ga spoznali že v taborišču Dachau, kjer je že imel svoj zbor, pri katerem so sodelovali slovenski pevci od vsepovsod. Sedaj pa beremo, da je pred nekaj dnevi imel 60 let. To je naš dragi prijatelj Foltej Hartman.

Ni mu bilo lahko življenje. Doraščal je v prvi svetovni vojni, kot mladenič je preživljal leta pritiska po plebiscitu, ki je leta 1920 odločil o usodi Koroške. Ko pa so prišli nacisti, ga tudi niso pustili v miru, dokler ga niso zaprli in pozneje odvedli v Dachau. Medtem pa so starše izselili in je oče umrl daleč od domovine, brata so odvedli na fronto, od koder se ni vrnil. Vse trpljenje pa ga ni strlo in po vrnitvi iz taborišča se je takoj lotil dela med koroškim ljudstvom kot prosvetar. Sedaj je centralni zborovodja Slovenske prosvetne zveze na Koroškem.

Želimo mu, da bi se še dolgo let čvrst in zdrav posvečal slovenski pesmi med koroškimi brati, pa da bi ga tudi mi v Trstu še večkrat videli na dirigentskem podiju ter njemu in njegovim pevcem navdušeno ploskali.

TURISTIČNI KOLEDARČEK

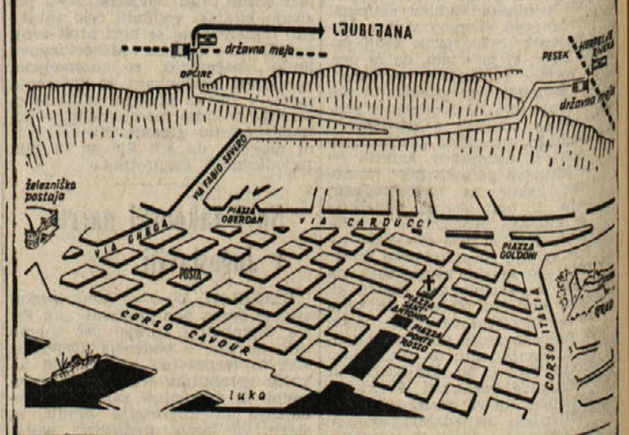

LUX MODA — torbice, kovčki, zložljivi dežniki — Largo Barriera Vecchia 2 (nasproti avtobusne postaje)

ORVISI — vse igrače za otroke Ul. Ponchielli 3 (pri cerkvi sv. Antona)

STOP — trgovina konfekcij Ul. Carducci 39

HOLLESCH — ure in zlato 18 karatov — Piazza S. Giovanni 1

PIPAN — avtomobilske potrebščine in nadomestni deli Ul. Settefontane 34

POSLOVNI TEDEN ZA TRGOVINE IN URADE

Trgovine bodo v tednu od 16. februarja do 22. februarja, razen v nedeljo, odprte.

MENJAVA BANKOVCEV

Dolar ZDA	621-624
Kanadski dolar	570-575
Švicarski frank	143-145
Francoski frank	125-127
Belgijski frank	11.50-12.50
Nemška marka	156-158
Angleški šterling	1735-1745
Avstrijski šiling	23.90-24.30
Dinar (večji bankovci)	44
Dinar (mali bankovci)	43

ČETRTKOVA ČRTICA

SPOMLADANSKI OGENJ

Kdor je imel le malo zdrave pameti, niti pomislil ni, da bi šel požigat travnike tistega aprila. Že od marčeve odjuge ni bilo dežja in vsa dežela je bila suha kot poleti prah na cesti. Kmetje, ki so imeli travnike, so čakali na dež, ki mora pred vsakim spomladanskim požiganjem temeljito namočiti zemljo.

Carl Abbott pa je požigal svoje travnike zadnji teden aprila že svojih trideset let in vsakomur je pravil, da navade ne namerava spreminjati, poleg tega pa tudi, da ne namerava pustiti, da bi mu plevel in grmičevje uničilo pridelek sena. Ljudje so menili, da govori le zato, da bi imel kaj govoriti. Carl je vedno govoril o svojih tridesetletnih navadah in ljudje ga že dolgo sploh niso poslušali.

Bilo je pozno popoldne, ko se je Carl pripravil, da bo požgal travnik na severni strani svoje kmetije. S seboj je imel dve vedri vode in metlo.

Ko je prišel do lese, je opazil Jaka Thompsona, kako se mu z vozom hitro približuje. Carl je poskusil priti skozi leso in za grm, še preden bi ga Jake opazil, pa se mu zaradi obeh veder in lesene noge ni posrečilo.

«Hej!» je zavpil Jake. «Kaj pa ti počneš na travniku?»

Carl je počakal, da se mu je Jake približal. Vedri je odložil in se naslonil na metlo.

«Tu stojim in te gledam,» mu je odgovoril. «Pa tega sem se že naveličal, zato bom šel in zažgal travnik.»

«Ti stari norec,» je zavpil Jake, «ali ne veš, da boš požgal tudi svopo kmetijo? Ali ne čutiš vetra?»

«Sem te morda prosil za nasvet?»

«Saj ga tudi ne dam vsakemu tepcu, ki ga srečam,» mu je odgovoril Jake. «Ne bi pa rad tule sedel in gledal, kako si boš požgal vse, kar imaš. Občina nima kaj dosti denarja, da bi te potem vzdrževala. Preveč je takšnih, kot si ti.»

«Tudi na račun občine lahko živim ,če hočem. Ali mar ne plačujem davkov že trideset let?»

«Če bi imel kaj besede, bi izkopal veliko luknjo, te položil vanju in te pokril. Sicer sem pa dovolj močan, da to tudi storim!»

Carl se je sklonil in pobral vedri.

«Ali nisi slišal o požaru, ki je bil včeraj na vzhodni strani vasi? Nekdo je zažgal travnik, pa je ogenj ušel in mu je potem med drugim zgorela tudi žena.»

«To me prav nič ne briga. Žene nimam, pa je tudi nikoli nisem potreboval. Sicer pa oženjeni ljudje počenjajo najbolj neumne stvari.»

«Glede tega imaš morda prav,» je rekel Jake. «Skoraj bi bil pozabil, da je imel tudi tvoj oče ženo.»

Carl se je obrnil in odkorakal kakih dvajset korakov daleč na travnik. Posušena trava je segala skoraj do pasu. Vsakokrat, ko je Carl stopil, se je izpod nog dvignil oblaček prahu, ki ga je veter takoj odnesel.

Jake je zapeljal voz k strani, odložil vajeti in prekrižal noge. Sklenil je počakati, da bo videl, kakšen norec je Carl Abbott.

Carl se je sklonil in prižgal vžigalico. Nato je zažgal šop trave in kmalu se je začel valiti debel steber belega dima, ki ga je veter sproti odnašal proti jugu. Jake je vedel, da Carl ne bo nikakor obvladal ognja, ko bo zares začelo goreti. Čakal je, da bi videl, kaj se bo zgodilo. Nobenega dvoma ni bilo, da je Carl Abbott največji tepec daleč naokoli.

Nenadoma je plamen švignil Carlu visoko nad glavo, nato pa se je zapodil čez travnik kot krdelo rdečih lisic. Carl je odskočil, se spotaknil in prevrnil vedro z vodo. Plamen se je v vetru nagnil čisto k tlom, da je bilo videti, kot da bi legel na travo. Travnik je zato gorel še hitreje. Carl je tekel naokrog, toda lesena noga se mu je spotikala ob vsakem koraku.

«Hej, Carl!» je zavpil Jake. «Pojdi proč od ognja!»

Carl ga je slišal, pa se že zmenil ni zanj. Skušal je pogasiti ogenj z mokro metlo, toda bil je mnogo preveč razburjen, da bi pametno ravnal. Ko se mu je vnela še metla, ni vedel več, kaj bi storil.

«Pridi sem, norec,» mu je vpil Jake. «Če ne greš takoj proč, te bo popeklo, da te bomo lahko potegnili!»

Carl je bil izgubil klobuk. Brki so mu čisto zgoreli, lesena noga pa je bila že čisto zoglenela. Če bi bil obstal pri miru, mu ne bi bilo nič, ker je ogenj zanašalo proč od njega. Toda Carl se je zaletaval prav tja, kjer je bil ogenj najhujši in je včasih popolnoma izginil v plamenih in dimu. Volnene hlače so se kadile, jopič mu je v kosih padal z ramen, na srajci pa se mu je širil velik tleč krog.

Jake je skočil z voza in stekel na travnik. Človeka ni mogel pustiti zgoreti, pa čeprav je bil to le Carl Abbott. Zagrabil ga je in ga zavlekel nazaj, tja, kjer je trava že pogorela. Carlova lesena noga je bila čisto požgana in ko ga je Jake spustil iz rok, se je prelomila, da je Carlu ostalo le še kakih deset centimetrov lesa. Carl si jo je bil napravil sam, in namesto da bi jo bil napravil iz hrastovine, kot mu je bil svetoval Jake, jo je napravil iz smrekovine, da bi bila lažja, kot je trdil. Jake ga je prijel za ovratnik in ga odvlekel na cesto. Carl je skušal vstati, pa je pozabil na pogorelo nogo in je omahnil v jarek ter tam brez moči obležal.

«Žal mi je, da te nisem pustil zgoreti. Tvoj pepel bi bil več vreden kot ti.»

Carl se je usedel in pogledal na travnik. Ogenj je bil že pri gozdičku, od tam do Carlove kmetije pa je bilo še kakih 200 metrov. V hlevu je imel par konj in kravo. Videl je, da živali ne bo mogel rešiti, ko bo ogenj prišel do hleva in do suhega sena v njem.

Jake mu je vrgel palico in ga gledal, kako je odskakal, kolikor je mogel hitro proti kmetiji.

Carl se je ustavil in vprašal Jaka: «Kaj bova storila?»

«Kdo bo kaj storil! Ti in kdo še? Z menoj o tem nikar ne govori. Jaz pri tem nimam čisto nič! Povedal sem ti, kaj ne smeš storiti, ko sem prišel, pa si bil preveč pameten, da bi poslušal nasvet. Sedaj delaj, kar hočeš!»

«Pa vendar ne boš pustil, da bi mi zgorela živina! Kaj nisva že vse življenje dobra prijatelja? Ali nisem glasoval zate, ko si hotel postati občinski referent za ceste?»

«Misliš, da ne? Boš pa videl. Politika nima nič pri tem!»

Carl je našel debelejšo palico in se zares odpravil proti kmetiji. Ogenj je že prišel skozi gozdiček in ko sta prišla okrog ovinka, so plameni že oblizovali hišo in hlev.

Jake je hodil za Carlom in peljal konja za uzdo. Gledal je Carla, kako hiti, in je že pomislil na to, da bi ga vzel na voz in ga peljal. Pa si je premislil. Ljudje bi morda govorili, da ga je prepeljaval z vozom, medtem ko mu je gorela domačija.

Ko sta prišla bliže, je hiša že gorela, iz hleva pa se je močno kadilo. Seno v njem je bilo čisto suho in bi se lahko vsak trenutek vnelo. Carl je skakljal še hitreje.

«Pomagaj mi rešiti živino, Jake,» je moledoval. «Pa vendar ne boš pustil, da bi mi zgorela živina, Jake!»

Jake je privezal konja k drevesu ob cesti in stekel proti hlevu. Ni mogel stati in gledati, kako gori hlev z živino, pa čeprav je bila živina Carla Abbotta. Pritekel je k hlevu in na stežaj odprl velika vrata.

V obraz mu je planil dim, toda takoj, ko so se odprla vrata, sta planila ven tudi oba konja, krava pa za njima .Vse tri živali so oddirjale čez dvorišče, preskočile živo mejo ob cesti in izginile na travniku na drugi strani.

Tedaj se je Carl zavedel, da ne bo rešil nič drugega. Videl je bil, kako je plamen švignil skozi streho hleva takoj, ko je Jake odprl vrata. Kar bolan je bil po vsem telesu.

Jake je stopil k drevesu in odvezal konja. Zlezel je na voz in sedel. Carl je gledal svojo gorečo domačijo in se skušal nasloniti na palico, ki jo je bil našel na cesti.

Jake se z bičem oplazil konja, da bi se odpeljal domov. Carl se je obrnil k njemu, pa mu ni imel kaj reči.

«Eeeee!» je zapel Jake in potegnil vajeti. «No, mislim, da si boš prihodnjič dobro premislil, preden boš spet storil kaj takega, kaj? Prihodnjič boš morda le poslušal kak nasvet?»

Carl je srepo strmel v Jaka, nato pa se je spet obrnil in gledal požar. Nenadoma pa je zavpil proti Jaku:

«Hudič ,travnik sem pa le požgal, ali ne? No, to pa sem nameraval storiti od vsega začetka!»

Jake je spet udaril konja in se odpeljal proti domu. Ko se je še zadnjikrat ozrl, je videl, kako Carl obdeluje neko deblo. Posekal je bil mlado smreko in jo je obdelaval, da bi si iz nje napravil novo leseno nogo. Rajši bi si jo bil napravil iz hrastovine, toda to mu je bil svetoval že Jake

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Dan bo poln zadovoljstva in tudi lepih uspehov. Nobenih novosti v družinskih odnosih.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Razširilo se bo področje dejavnosti za vse, ki se ukvarjajo z gradbenimi deli. Obkroženi ste od oseb, ki niso najbolj iskrene.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Zapleten položaj okrog nekega delikatnega vprašanja. Enotnost gledišč vas najtesneje povezuje z drago osebo.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Ne ukvarjajte se s posli, ki nimajo nič skupnega z vašimi resničnimi interesi. Dokazali boste svoje visoke moralne vrednote.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Zagotovljen je uspeh na trgovinskem področju tudi novincem. Popolno razumevanje v družini.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Dobro se pripravite na neki besedni spopad. Utegnili bi izgubiti prijatelja, ki ga ne boste mogli več nadomestiti z nobenim drugim.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Ne pretiravajte na področju miselnega dela. Pobuda, ki jo boste posredovali najmlajšim, bo rodila izvrsten uspeh.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Ne podcenjujte svojih premaganih tekmecev. Uspešno boste razvozlali zagonetko, ki vam je že več časa povzročala skrbi.

STRELEC (od 22.11 do 20.12.) Možen je sporazum z nasprotniki, ki so izgubili upanje v zmago. Sproščeno zadovoljstvo v veseli družbi s prijatelji.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Končno bodo predstojniki odkrili vaše delovne vrednote. Nikakor ne zamerite tistim, ki vas nočejo ali ne morejo razumeti.

VODNAR (od 21.1 do 19.2.) Zagotovljen je sijajen uspeh pobude, ki je nihče ne pričakuje. Skušajte se hitreje prilagodit novim okoliščinam.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Priporočljiva je večja opreznost v odnosih s povsem tujimi osebami Vaša naloga je, da v družini ustvarite novo vzdušje.

Mihec in Jakec

— Alora kitajska kulturna revolucja se je uvelaula prou na celi črti!

— Kej se te zdi? Jest ne videm...

— Kej de ne! So vre dosegli stopno, koker naši tržaški šovinisti, kadar so kašne demostracje pruti Slovencam.

— Pej kaku misleš tu?

— Vidi, te dni sm brou, de na rusko-kitajskem konfini so kitajski graničarji zašpotavali Ruse. Jn znaš kaku? So si slekli hlače jn kazali ta zadno Rusam. Sej če be ble morbet Kitajke, be se Rusi nanka ne ofendirali. Ma so bli moški — tisti kitajski graničarji. Jn ruske graničarje je tu forte šekiralo jn so štedirali, kej be nardili. Jn so jo tudi pogruntali. So si preskrbeli nekej slik od Maocetunga jn kadar so spet Kitajci začeli kazat svoje ta zadne, so Rusi vzdigneli gor sliko od Maocetunga jn jo kazali Kitajcam. Kadar so vidli Kitajci, de kažejo ta zadno prouzaprou svojmi Maoti, so preci nehali. Jn taku je končalo vse.

— Ma je prou treba reč, de Rusi so iznajdlivi.

— Kepej, ku so. Ma tudi Kitajci so se pokazali forte kulturni. Sej ti pravem, koker naši domači šovinisti. Jn se zna, pruti kulturnem ledem je treba tudi kulturno postopat. Jn zatu so jih uni dan an ceu kep oprostili vsake krivde.

— A, češ reč tiste, ke so se pred dvemi leti tolko usajali zastran anga Slovenca u občinskem odbori? Tisti, ke so razsajali po tržaških cestah jn krčali pruti Slovencam jn kamer so mogli razbili kašno laštro jn počenjali druge kulturne reči. Jn so jeh tudi nekej primli jn so jem nardili tudi proces. Ma so se sodnikam smilli jn so najdli ven ane juridične furkelce, da se ne more neč dokazat, de so pasale vre dvej leti, de hudga prouzaprou niso nardili neč jn take reči. Jn so bli fraj. Videš, jutre, kadar bojo spet kej razgrajali, pej se bojo spet vsi čudli. Jn jest rečem, de se ni prou neč za čudet, če delajo škagac po cestah. Kej ne bojo, sej videjo, de pasajo zmiram lišo!

— Ja, ja videš, taku je s tu svobodo. Ne zameri, ma jest se zmiram spounem na pokojnega Franca Jožefa. Sm brau uni dan u anem luštriranem časniki, de je biu — magari Nemc — ma forte pošten jn pravičen. De pole, ke je biu vdovo, si je dobu ano ljubco, ke je bla pr dunajskem teatri. Jn uana, kadar je postala cesarjeva ljubca, se je delala velike arje tudi u teatri jn tudi sez režiserjem jn se je, se zna, ž nim tudi skregala. Jn pole je staula gor cesarja, nej tistga režiserja zrihta. Jn znaš, kej je reku cesar Franc Jožef? Je reku: «jest se na teater neč ne zastopem jn se nečem neč utikat. Jn če bi jest njo preveč protežirau, bi ji tu samo škodlo.» Jn ni naredu neč jn je obvelala od režiserja. Videš, tašen je biu Franc Jožef.

— Si misleš danes. De be pršu u tašen šituacjon, nanka ne rečem an cesar, ma an majčken šef al poslanc al marešjalo. Be ti vidu, kaku be pršu h tistemi režiserji jn be reku: Lei non sa chi sono io!

— E ja, cajti se vrtijo jn mi ž nimi.

— Taku je, Jakec moj.

Zanimiva pobuda znanega filmskega producenta

Češkoslovaški režiserji bodo režirali 6 filmov za Pontija

Vrsta medsebojnih obveznosti, ki nakazujejo večje sodelovanje pri snemanju in tudi razpečevanju filmov

RIM, 15. — Carlo Ponti je skupno s producentom Morisom Ergasom sklenil v zadnjem poldrugem letu več sporazumov s češkoslovaško in madžarsko kinematografijo v vrednosti več milijonov dolarjev. Carlo Ponti je skušal to svojo pobudo uresničiti v zvezi z izrednim razmahom češkoslovaške kinematografije zadnjih dveh let. Ponti je trenutno v New Yorku, kjer se pogaja z voditelji družb za kinematografijo in televizijo v zvezi s šestimi filmi, ki jih bodo režirali češki režiserji Miloš Forman, režiser filma «Ljubezen plavolaske», Jan Kadar, režiser filma «Trgovina na Korzu», Oldrich Lipsky, režiser filma «Joe Limonada», in Karel Zeiman. Forman in Zeiman bosta režirala po dva filma.

Prvi film, ki pride v okvir tega načrta, bo Formanov film «Gasilci». Sporazum, ki ga je Ponti sklenil s češkoslovaškim podjetjem «Filmexport», predstavlja vrsto novosti: predvsem je treba zabeležiti novost, da bodo kar pet od šestih predvidenih filmov napravili v angleščini in bo v češčini le film «Gasilci». Poleg tega je Ponti pooblaščen poseči tako v scenarij kot tudi v izbiro filmskih umetnikov, da bi se s tem zajamčilo, da bi bil vsak film izdelan po osnovnih merilih mednarodnega filmskega trga in po merilih ameriških filmskih družb.

Nadaljnja stična točka s tem v zvezi je tudi ta, da bo Ponti za vseh teh šest filmov dobavil češkim režiserjem ameriške filmske trakove, s čimer bo tudi v vzhodno Evropo prinesel nove sisteme barvnih filmov in s tem odprl pot zahodnemu filmu na nova, t.j. vzhodnoevropska tržišča.

«Gasilci», t.j. barvni film, ki ga bo režiral Forman, bo posnet po delu Jaroslava Popuska in Ivana Paserja. Sodeloval pa bo pri scenariju tudi Antonio Guerra. Glavne vloge bodo igrali češki umetniki, vendar pa ni med njimi nobeno vidnejše ime. V New Yorku pa mora Ponti najti scenografa za drugi film, ki ga bo režiral Forman in ki bo nosil naslov «Američani prihajajo!». Ta film bo nekakšen satiričen odgovor na film «Rusi prihajajo!». Seveda bo to pikra satira, v konkretnem primeru pa zgodba zelo bogatega Američana, ki je pripravljen plačati kar koli, v dolarjih seveda, da sme ustreliti še zadnjega medveda na Češkoslovaškem. Forman bi hotel, da bi glavno vlogo v tem filmu, torej ameriškega bogataša, igral Alan Arkin. Sklenitev pogodbe za ta film je pomembna tudi zato, ker je bila sklenjena kar v dolarski valuti. In to za izredno veliko vsoto, veliko večjo, kot se na Češkoslovaškem nameni za kak film. Poleg tega je bilo sklenjeno, da bosta mogla Ponti in Forman odločati tudi o tem, ali se bo film snemal na Češkoslovaškem ali kje drugje.

Filma, ki ju bo Zeiman napravil za Pontija, bosta delana po dveh delih 'Julesa Verna, po čigar enem delu Zeiman že sedaj snema svoj film «Ukradeni balon». V pogodbi pa sta predvidena filma po Vernovih delih «Sinovi kapitana Granta» in «Hektor Servada».

Češki režiser Lipsky se že poldrugo leto pripravlja za film «The last note». Gre za film fantastične znanosti, katerega stroški bodo znašali več milijonov dolarjev in ki ga bodo začeli snemati v letošnjem letu. Film, ki ga bo delal Kadar, pa bo nosil naslov «The exam» in bo napravljen po romanu Richarda Mathesona. Scenarij za poslednji film bosta napisala Kadar in Wolf Mankowitz.

Ponti in Ergas pa imata še druge načrte za filmsko sodelovanje v vzhodnoevropskih državah. Na Madžarskem in v sodelovanju z madžarskimi filmskimi podjetji bosta napravila film po nekem Vernovem delu ter film «Perain» po romanu Virgila Gheorghiuja. Poslednji film bo režiral Jacques Deray.

Ponti in Ergas pa se nista spomnila Češkoslovaške šele sedaj, pač pa se je njuno iskanje poslovnih in delovnih stikov začelo že v letu 1965, ko je bil sklenjen triletni sporazum, na osnovi katerega naj bi italijanske družbe razpečavale v Italiji, v ZDA, na Japonskem in tudi drugod po svetu več češkoslovaških filmov. Prav na račun tega sta filma «Ljubezen plavolaske» in «Trgovina na Korzu» zaslovela tudi na Zahodu

Poleg šest filmov, ki so v načrtu in o katerih smo prej govorili, se predvideva tudi sedmi film v koprodukciji in ki bi ga režiral mlad in veliko obetajoč češkoslovaški režiser Jiri Menzel.

FILMSKI PRIZOR, KI JE MOČNO PRIZADEL NEMŠKO OBČUTLJIVOST

Nacistični «viteški križ» na kopalkah

Primer je v vrtinec polemik pritegnil tudi ime Willyja Brandta, zahodnonemškega zunanjega ministra - Še en dogodek v zvezi z odlikovanji, ki je razdelil nemško javnost

Vsak narod kaže v svojem značaju določene posebnosti, le-te pa temeljijo med drugim na svojskih ambientalnih, zgodovinskih in družbenih pogojih razvoja. Pravijo, da tudi najbolj hladnokrvnega Angleža lahko krepko ujeziš, če se le dotakneš njihove mornarice. Francoz bo do konca ogorčen — tako pravijo — če mu boš pri civjačini postregel z neustreznim vinom, vtem ko je bilo n.pr. za Italijana splošno znano, da seže po nožu, brž ko bi nekomu padlo na misel, da bi vrgel pogled na njegovo sestro ali ženo. Nemci pa so poleg strumnih vojaških vrst, uniform in reda, od nekdaj brezmejno oboževali razna odlikovanja. V tem se niso spremenili. Dejstvo je namreč, da je še danes z vsem, kar je z njimi povezano, moč zanetiti najhujše strasti in razprave, in to ne samo pri nekaterih zanesenjakih, temveč tudi med aktivnimi politiki, literati, časnikarji, vseučiliškimi profesorji, v raznih združenjih in društvih, sindikatih ter strankah, skratka — v javnosti.

S tem v zvezi je pred kratkim — in o tem so poročali domala vsi evropski časopisi — dvignil precej prahu tudi film, ki so ga v Zahodni Nemčiji pričakovali s precejšnjo nestrpnostjo. O njem so spregovorili in ga napadli še preden je sploh bil prvič predvajan. Med prvimi se je proti njemu zagnal eden vidnejših krščanskodemokratskih voditeljev. V zvezi z njim so v parlamentu poslanci postavljali interpelacije, okrog njega so se zavrtele polemike tako v bulvarskih kot resnejših časnikih. Vlada je filmu v začetku zagotovila pomoč v višini 300.000 mark, zatem pa je od tega odstopila. Zakaj? Odgovor je res zanimiv.

V filmu «Mačka in miš», posnetem po istoimenski noveli znanega književnika Guentherja Grassa, je namreč tudi prizor, v katerem je baje močno prizadet ugled «viteškega križa», najvišjega vojaškega odlikovanja nacistične Nemčije.

Zgodba filma je v najkrajšem obrisu sledeča: nemški gimnazijec ukrade v času pretekle vojne na kopanju odlikovanje, nakar ga zaradi tega izključijo iz šole. Zatem ga pošljejo v vojsko, kjer si «pošteno» zasluži lastno odlikovanje in pade. V že omenjenem prizoru, ki je dvignil toliko prahu, pa si neki fantič prav tako ukradeni viteški križ natakne na kopalne hlačke. Vsa stvar je še hujša spričo dejstva, da je omenjenega dečka v filmu igral sin Willyja Brandta, predsednika socialdemokratske stranke in zunanjega ministra Zahodne Nemčije. Jedro filma pa je v paraleli in antitezi: ukradeno odlikovanje — ukradena in uničena mladost ene cele generacije. Okrog tega se pravzaprav — in ne okrog samega prizora — vodi ves spor. Navzlic temu so tako eni kot drugi angažirani tudi okrog odlikovanja kot takega

Na premiero filma je občinstvo prišlo že z določenimi stališči in mnenji. Del gledalcev je kričal: «Pfuj, sramota...», drugi del pa: «Ven z bedaki.» Kritiki so film s strokovnega vidika raztrgali.

Rezultat je bil ta, da so Nemci dobili še en slab film, ki pa zanj ni nujno, da bi se njegov neuspeh izrazil takisto v pogledu inkasa, da so nadalje odkrili nadarjenega komika, kar pa ne more nujno koristiti tudi njegovemu očetu, in pa da imajo v dobrem še eno polemiko več, ki utegne razvoju demokracije prav tako škoditi kot koristiti

Sicer pa to ni edina afera v zvezi z odlikovanji, ki je bila zadnji čas Nemce razburila. Že tedne je predmet strastnih in ogorčenih javnih razprav ukrep predsednika republike Luebkeja, s katerim je neki 76-letni upokojeni vseučiliški profesorici odrekel pravico, da sprejme francosko odlikovanje «Palmes academiques», ki ji je bilo podeljeno za prevode znanega francoskega katoliškega pisatelja Claudela. Uradno to doslej še ni bilo pojasnjeno, vendar je razlog ukrepa dobro znan: profesorica je znana aktivna katoliška pacifistka, ki se v tem svojstvu udeležuje raznih mirovnih konferenc in kongresov tako na Vzhodu kot na Zahodu.

Zanimanje za primer in ogorčenje v zvezi z njim čedalje bolj rase. Predsednik republike je postal predmet hudih napadov. Napadli so ga celo v parlamentu. Profesorica pa je od ustanove «Albert Schweitzer» prejela odlikovanje.

Očitno pa je, da je tudi v tem primeru jedro polemike nekje drugje. Gre za akcijo intelektualnih krogov, na osnovi katere bi bilo končno treba zavreči ocenjevanje in vrednotenje ljudi po metodah in kriterijih urada za zaščito ustave, t.j. tajne policije. Seveda je do tega še dolga pot, ne glede na to, ali bo ali ne bo profesorica končno dobila svoje odlikovanje.

Tunika iz volnenega lahkega blaga s tiskanimi motivi v treh barvnih odtenkih: zelen vzorec na sinji podlagi in z vijoličastimi sencami. Foulard je iz iste tkanine. Model modne hiše Florio.

(Foto Ente Moda — Turin)

COCO CHANEL JE PROTI MINI KRILOM

«Koleno je le del ženskega telesa in niti ne najlepši»

V New Yorku pripravljajo glasbeno komedijo o slavni «Coco»

Gabrielle Chanel, 84-letna modna ustvarjalka, je imela pretekle dni v Parizu tiskovno konferenco, na kateri je govorila o glasbeni komediji, ki jo bodo prihodnjo jesen dajali na Broadwayu in katere vsebina bo njen življenjepis. To priložnost je slavna «Coco» izkoristila, da je ostro napadla mini krila ter sedanjo modo, ki skuša vnesti čimveč takšnih elementov, ki da jemljejo ženskam njihovo ljubkost in ženskost ter jih po zunanjosti približujejo moškim.

«Coco», ki je po svetu zelo cenjena predvsem po svoji modi tako imenovanih Chanel oblačil, je v svoji ostri polemiki izjavila: «Koleno mora predstavljati navaden sklep, oziroma del ženskega telesa in nič več. In ker ne gre niti za zelo lep del telesa, je bolje, če ga ženska pokriva.» Da bi podkrepila svoje besede proti modi mini kril in proti tako imenovani modi «pop», se je predstavila na tiskovni konferenci v beli obleki, obrobljeni s temnoplavo svilo, ki ji je segala do polovice stegna.

«Tiste ženske, ki nosijo krila močno nad kolenom, zelo grešijo,» je nadaljevala Coco. «Ženska v kratkem krilu izgubi na svoji eleganci in lepoti. Danes se ženske oblačijo kot moški, toda ne vedo, da s tem rušijo vse to, kar jih dela v očeh moških lepe in privlačne. Starejše ženske, ki se skušajo pridružiti tej modi, pa so po mojem neumne. Sama sem za to, da vsaka ženska sledi modi, toda oblačiti se mora tako, da ostane vedno privlačna, nikoli pa ne smešna. Raje naj vsaka izbira med manj vidnimi modnimi novostmi, kot da bi se osmešila. Moda prihaja vedno za okusom.»

«Coco» je še napovedala, da se bodo krila v kratkem začela daljšati ter je še izjavila, da so si modo mini kril izmislili tisti moški, ki sovražijo ženske in ki želijo, da bi bile to smešne. Dejala je še, da ji je žal, da Pariz ni več center ženske visoke mode ter jo za to obtožila prav pariške modne ustvarjalce, ki so s svojimi ekstravagancami in preveč drznimi modnimi tendencami spravili ob dobro ime pariško visoko modo.

Glasbeno komedijo o življenju slavne Coco Chanel bodo uprizorili v New Yorku prihodnjo jesen. Bo to eden največjih dogodkov v prihodnji sezoni, ki vzbuja že sedaj veliko pozornost. Tekst komedije pripravlja Alan Jay Lerner, ki je skupno s Frederickom Loebejem avtor znane glasbene komedije «My fair Lady». Glasbo bo oskrbel André Previn, znani direktor in pianist, ki je uglasbil že vrsto del tako na področju klasične kot jazzovske glasbe ter je bilo njegovo ime že večkrat med kandidati za Oscarjevo nagrado. Za postavitev te glasbene komedije, ki bo nosila ime «Coco», bodo porabili 650.000 dolarjev, t.j. 390 milijonov lir. Producenti nove glasbene komedije niso izbrali še igralke, ki naj bi igrala glavno vlogo, govori pa se, da jo bo igrala ena najpomembnejših ameriških igralk.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

«Počastitev mojstrov» v Torbandena

Galerija Torbandena je to pot pripravila res zanimivo, a tudi nenavadno razstavo. Naprosila je 54 bolj znanih slikarjev, naj naslikajo po eno delo, v katerem naj se približajo po načinu in duhu poljubnemu mojstru iz katerekoli dobe. Zato nosi razstava naslov «kontinuiteta umetnosti ali počastitev mojstrov». V katalogu z mnogimi reprodukcijami Gian Luigi Fabbriano obširno razpravlja o bistvu izvirnosti in posnemanja v umetnosti ter nje nadaljevanju v času, ki povezuje ustvarjalce raznih obdobij. Čitanje te razprave je važno, kajti sicer bi zlahka tisti, ki slikarstvo poznajo bolj površno, smatrali razstavo za poteg gavščino, kot si jo včasih dovolijo na račun velikih sodobnih mojstrov nadarjeni začetniki, ali celo za zbirko potvorjenih antičnih slik. Saj je tu Albertijeva ujedanka do skrajnosti podobna Picassovim in Minutijeve steklenice onim Morandija, za katerega se je odločil tudi Renato Guttuso, medtem ko posnemajo Gattafù Gruenwald Gaudino Duererja, Gola Goyo, Tiziana Fantini pa je v olju «Delft» bežno posnela nekak osnutek slavnega Holandca Vermeerja, ki ga je Van Megern pred vojno ponaredil do take dovršenosti, da se še danes bije boj o njih pristnosti.

V tem je ravno važnost Fabbrianove razprave, ki loci posnemanje od poustvarjanja in opozarja na medsebojno vplivanje in prevzemanje slikarskih dečiščin vseh časov v nepretrgan tok nadaljevanja likovne umetnosti. Vse to je najbolje ovrednotil iznajdljivi Picasso, ki je presadil primer glasbenih variacij v likovnost s svojimi variacijami na slike starih mojstrov, v katerih podaja njih zasnove na kubistični način. Piccasu posvečajo svoja dela Aligi Sassu, Zigaina, Variola, Caruso in Alber Morandiju pa Gattuso in Minuto Matissu Valsecchi, Braqueju Grosso, Chagallu Mangini.

Ostale pa je pritegnila veličina starih mojstrov. Tako Masacci Devetto, Bruegel Thermesa in Mengeca, Bosch Marianija, Giotto Magnaghija, Botticelli Guaccia Michelangelo Bardija in Bodinija Cosmè Tura Domenica Cantatore ja Magnosco Conversana, Romanino Cottinija itd.

RADIO VELEVIZIJA

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 — Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.35 Šopek slovenskih - 11.50 Glasbila in barve - 12.00 Za smeh in dobro voljo - 12.30 Za vsakogar nekaj - 13.30 Glasba po željah - 17.00 Kvartet «New Harlekin» - 17.20 Italijanščina - 17.40 Glasba za transistornik - 18.15 Umetnost in prireditve - 18.30 Današnji ital. skladatelji - - 19.00 Pisani balončki - 19.30 Najnovejši uspehi - 20.00 Šport - 20.35 «Plaha vdova», dramatizirana povest - 21.40 Jazzov kotiček - 22.00 Harmonija zvokov in glasov - 22.35 Tenorist Mitja Gregorač - 23.00 Glasba za lahko noč.

Trst

12.05 Tržaški motivi - 12.25 Tretja stran - 13.15 Furlanske pesmi - 13.30 Mali ansambli - 13.55 Simf. koncert - 14.20 Ansambel Franca Russa.

Koper

6.30, 7.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 19.15 — Poročila - 7.15 Jutranja glasba - 10.15 Polke in valčki - 11.00 Smetana: Vltava - 11.30 Današnji pevci - 11.45 Glasbeni zmenek - 12.00 in 13.00 Glasba po željah - 13.40 Ciganske pesmi - 14.00 Glasba po željah - 15.00 Iz operetnega sveta - 15.45 Slov. narodne - 16.20 Radijski oder - 16.45 Čajkovski: Koncert za klavir in orkester - 17.40 Ital. pesmi - 18.00 in 19.30 Prenos RL - 19.00 Kvartet Gumina - 22.15 Igra Al Hirt.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 — Poročila - 8.30 Lahka glasba - 9.07 Zvočni trak - 10.05 Operetna glasba - 10.30 Šola - 11.30 Litvanske narodne - 14.40 Pesmi s festivala v Sanremu - 16.00 Spored za najmlajše - 16.30 Nove ameriške plošče - 17.15 Neapeljske - 17.30 Meredith: Egoist - 18.15 Variete - 19.30 Luna park - 20.20 Kratka zgodovina glasbene komedije - 21.05 Pianist B. Aprea - 21.50 Skladbe za orkester.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 — Poročila - 8.45 Orkester - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Jazz - 10.40 «Le sorelle Condò» - 12.45 Pesmi desetletja - 13.00 Mali variete - 14.00 Juke box - 15.15 Pogovorimo se o glasbi - 16.00 Rapsodija - 16.38 Najnovejše plošče - 17.05 Ital. pesmi - 17.35 Veliki orkestri - 18.35 Enotni razred - 20.00 Iz opernega sveta - 21.00 Glasbeno-govorni spored - 21.40 Plesna glasba.

III. program

18.30 Lahka glasba - 18.45 Kulturne aktualnosti - 19.15 Bachov oratorij za solo, zbor in orkester - 22.30 Ital. periodični tisk - 22.55 Revija revij.

Slovenija

6.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 — Poročila - 8.05 Glasbena matineja - 8.55 Radijska šola - 9.25 «Alzaška folklora» - 9.40 Janez Bitenc: Snežec - 10.15 Iz popularnih oper - 11.00 Turistični napotki - 11.15 Orkestri Gould, Melachrino in Dumont - 12.00 Na

ČETRTEK, 16. FEBRUARJA

današnji dan - 12.10 Naši ansambli - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Domače razglednice - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Popoldanski divertimento - 15.20 Zabavni intermezzo - 15.30 Melodije - 16.00 Vsak dan za vas - 17.05 Turistična oddaja - 18.00 Aktualnosti doma in po svetu - 18.15 Iz Puccinijeve opere «Dekle z zahoda» - 18.45 Jezikovni pogovori - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 Domače pesmi - 21.00 Anton Pavlovič Čehov - 21.40 Glasbeni nokturno - 22.10 Mozart: Serenada v b-duru - 23.05 Plesni orkester.

Ital. televizija

Od 8.30 do 12.00 Šola - 15.00 Ženski slalom - 17.00 Tvoja prihodnost - 17.30 Dnevnik - 17.45 Spored za mladino - 18.45 Kmetijska oddaja - 19.15 Kulturni razgledi - 19.45 Športne vesti in kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 Film «La collezione di Cavanaugh» - 21.50 Politična tribuna - 22.45 Kol. dirke v Milanu - 23.00 Dnevnik.

II. kanal

18.30 Tečaj francoščine - 19.00 Nikoli ni prepozno - 21.00 Dnevnik - 21.15 Rubrika «Mladi» - 22.15 Glasbeni spored.

Jug. televizija

9.40, 14.50, 16.10 TV v šoli - 11.00 Angleščina - 11.30 Glasbeni pouk - 16.40 Nastanek naftnih ležišč - 17.05 Poročila - 17.10 Vijavaja — ringaraja - 17.55 Obzornik - 18.15 Mladinska tribuna - 18.35 Resna glasba - 19.00 Vojnorevolucionarna lirika - 19.40 Prospekt - 20.00 Dnevnik - 20.30 Aktualni pogovori - 21.10 Operni konc. v Stockholmu.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 7, najnižja 2, ob 19. uri 3,6 stopinje; zračni tlak 1022,6 narašča, vlaga 40 odst., veter 18 km na uro s sunki do 30 km, severovzhodnik, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 7 stopinj.

Tržaški dnevnik

Danes, ČETRTEK, 16. februarja
Danilo
Sonce vzide ob 7,06 in zatone ob 17,32. Dolžina dneva 10,22. Luna vzide ob 9,55 in zatone ob 0,00.
Jutri, PETEK, 17. februarja
Silvin

SLOVESNA URADNA PREDAJA POSLOV NA ŽUPANSTVU

Novi župan Spaccini zagotovil vso skrb nove uprave v korist vsega prebivalstva

Zahvalil se je dr. Franzilu za njegovo 8-letno županovanje in za vse njegove zasluge v korist Trsta ter vsem prejšnjim odbornikom - Odgovor dr. Franzila - Na prvi seji odbora razdeljena odborništva

Na županstvu je bila včeraj opoldne uradna izmenjava županskih poslov med prejšnjim županom dr. Franzilom in novim županom inž. Spaccinijem. Slovesnosti so prisostvovali vsi prejšnji in novi odborniki, načelniki svetovalskih skupin in časnikarji.

Župan inž. Spaccini je posvetil svoj govor prejšnjemu županu dr. Franzilu in dejal, da pripada njemu naloga, da kot novoizvoljeni župan pozdravi dr. Franzila v imenu mesta. Potem ko je dejal, da naj mu dr. Franzil dovoli, da se mu, preden spregovori v imenu vseh občanov, zahvali v svojem imenu za vsa dosedanja leta, v katerih je imel priložnost delati z njim in obogatiti svoje izkušnje ter poglobiti poznavanje tolikih vprašanj na upravnem področju, je nadaljeval: «Dragi Franzil, osem let županovanja, ki si ga tako vestno in odgovorno opravljal v času dveh zaporednih poslovnih dob, v tako težavnem času, ki ga je v tem obdobju prehodila naša skupnost, je dejstvo, mimo katerega ne moremo brez ustreznega priznanja. Zato mi dovoli, dragi Franzil, da ti v imenu mesta in upraviteljev izrazim danes na tem mestu preprosto, toda slovesno, iskreno in občuteno zahvalo za delo, ki si ga s tako velikim navdušenjem in vztrajnostjo ter osebno požrtvovalnostjo opravil v teh dolgih letih v korist našega mesta.»

Nato je župan omenil prizadevanje in borbo prejšnjega župana za rešitev raznih vprašanj univerze, Italcantieri, naftovoda, za obnovitev občinske uprave in za vse druge socialne pobude ter velika dela, ki so bila uresničena na vseh področjih občinske pristojnosti. Potem ko je župan poudaril predanost delu in stvari prejšnjega župana, je dejal: «To so izredne zasluge tistega, ki mora, kot tržaški župan, voditi ta veliki stroj v korist ljudi, ki mora včasih tudi z neustreznimi sredstvi vsak dan delati v korist družin, raznih vprašanj in potreb vsega prebivalstva... Čutim se srečnega, da lahko v novih izvoljenih organih, ki si jih je mesto dalo, nadaljujem z delom. To je jamstvo, ki ga hočem sedaj slovesno poudariti, da bomo nadaljevali s politiko v izključno korist prebivalstva.»

Ob zaključku je inž. Spaccini dejal, da želi ob tej priložnosti pozdraviti in se zahvaliti tudi vsem prejšnjim upraviteljem, ki niso ohranili svojih občinskih odgovornih mest, in sicer prejšnjemu županu odv. Mianiju ter odbornikom Venierju, Bazzaru, Babilleju in Fantasii. Vsem torej, je zaključil župan, iskreno želim, da še nadalje dajejo skupnosti svoj dragocen prispevek izkušenj in predanosti.

Nato je župan inž. Spaccini izročil dr. Franzilu zlato spominsko medaljo.

Dr. Franzil se je zahvalil za izrečene besede ter poudaril, da ne more reči, ali je bolj žalostno zapustiti mestno hišo, ali pa da je večje zadovoljstvo, da se je otresel odgovornosti, ki je ne more nihče zavidati. Potem ko je dejal, da mu ni mogoče zanikati, da se je v Trstu kaj naredilo, je poudaril, da je imela tržaška občinska uprava vedno pomembno vlogo pri vseh pobudah v korist prebivalstva. Nato je omenil vlogo občine pri ustanovitvi dežele in še posebno pri gradnji naftovoda. Glede te pobude je dr. Franzil dejal, da je občinska uprava v začetku, ko se je za gradnjo naftovoda najprej obrnila na družbo «Aquila», naletela na velike težave, ker je ta družba zavrnila predlog. Zato se je občinska uprava obrnila na ENI in na tuje petrolejske družbe ter tako povedla zadevo do uresničitve; tudi pri uresničitvi pobude o gradnji mednarodnega centra za teoretsko fiziko je občina imela veliko besedo, čeprav, je dejal dr. Franzil, je bila njena dejavnost včasih prikrita in zaradi raznih vzrokov ni doživela tistega zunanjega priznanja, ki si ga je zaslužila.

Ko se je obrnil na prisotne odbornike in svetovalce, je dejal, da je sedaj pred njimi velika odgovornost, ker je bilo, je in bo mesto Trst vedno težko upravljati. Izrazil pa je prepričanje, da je bilo mesto izročeno v dobre roke in da bo znala nova uprava ne samo nadaljevati z delom, marveč napredovati in razvijati delovanje na vseh področjih, ter da bo delala še boljše kot dosedanja uprava. Zatem je pozval vse občinske svetovalce, naj si prizadevajo za obči blagor prebivalstva, da se ne smejo vse sile izrabiti v borbi med večino in opozicijo, ker da se morajo vsi skupaj boriti za toliko nerešenih vprašanj ter za skupne koristi prebivalstva.

Sinoči ob 18.30 je bila prva seja novega občinskega odbora, na kateri je župan podelil odbornikom posamezna odborništva ter spregovoril nekaj besed o delovnem programu in vprašanjih, ki jih mora odbor najprej rešiti. Pričakuje se, da bo seja občinskega sveta sklicana proti koncu meseca.

Med včerajšnjim dnem so prejšnji odborniki predali svoje posle novim odbornikom, ki so takoj prevzeli svoja odgovorna mesta.

Novi občinski odbor je takole sestavljen: Inž. Spaccini župan; prof. Lonza podžupan in odbornik za davke, pristojbine in turizem; dr. Blasina odgovarja za zdravstvo in higieno; Ceschia za statistiko, javne stike, mladinska vprašanja in šport; dr. Chicco za osebje; De Gioia za ekonomat; prof. Elvira Feliciani por. Faraguna za šolstvo in kulturne ustanove; Hreščak za podpore in dobrodelnost, delo in vprašanja zgornje okolice; Mocchi za javna dela (razen urbanistike in gradbenih dovoljenj); prof. Romano za mestno policijo in prehrano; dr. Vascotto za javne industrijske dejavnosti; dr. Verza za računovodstvo in proračun; Vigini za matični urad, anagraf, upravno decentralizacijo in javne centre.

Novi župan inž. Spaccini izroča dr. Franzilu zlato spominsko kolajno

Seja miljskega občinskega sveta

Sinoči je bila v Miljah seja občinskega sveta, ki je predvsem odobril zamenjavo v svoji sestavi. Dosedanji demokristjanski svetovalec Vinicio Felluga je namreč odstopil, ker je predsednik šolskega patronata. Občinski svet je sprejel njegov odstop, nato pa je potrdil izvolitev njegovega namestnika. Mesto, ki ga je zapustil Felluga, je zdaj zasedel demokristjanski svetovalec Virginio Piovesana, ki se je že udeležil sinočnje seje.

Nato je občinski svet razpravljal in soglasno odobril predlog začasnega statuta za občinsko mladinsko konzulto v Miljah. Konzulta bo ustanovljena pri občinskem odborništvu za mladino in šport ter bo združevala mladince vseh političnih struj in svetovnih nazorov, da bodo s proučevanjem mladinskih problemov in prosto diskusijo ter kon. kretnimi pobudami prispevali pri demokratični vzgoji mladine.

Danes bo prisegel predsednik pokrajine

Danes zvečer ob 17. uri bo predsednik pokrajinske uprave, izvoljen na zadnjih volitvah, prisegel pred vladnim komisarjem dr. Cappellinijem. Priči bosta šef komisarjevega kabineta dr. Mellaro in podprefekt Miceli.

SEJE DEŽELNIH KOMISIJ

Večina v drugi komisiji je odobrila osnutek o ustanovi za razvoj kmetijstva

Za osnutek so glasovale skupine leve sredine, proti liberalci in misovci, medtem ko so se komunisti in psiupovec vzdržali

Druga stalna deželna komisija za kmetijstvo, gozdove in gorsko gospodarstvo je včeraj z večino glasov odobrila ustanovitev ustanove za razvoj kmetijstva. Pri tem so se vzdržali svetovalci KPI in PSIUP, medtem ko so liberalci in misovci glasovali proti. Ta zakonski osnutek skupno z osnutkom v prid živinoreji pomeni uresničenje programskih obveznosti sedanjega deželnega odbora leve sredine in bo omogočil odločilne posege za preosnovo kmetijstva. Ustanova za razvoj kmetijstva bo imela svoj sedež v Gorici in bo opravljala naloge, ki jih predvidevajo odlok štev. 948 od 23. junija 1962 in drugi državni zakoni, ki vsebujejo norme o ustanovah za razvoj, pri čemer je treba spoštovati deželni statut. Ustanova bo dajala pobude za kredite kmetovalcem in zadrugam; skrbela za tečaje za strokovno usposabljanje kmetov in kmečkih delavcev, dajala pobude za razvoj zadrug za nakup in upravljanje kmetijskih strojev ter zadrug za shranjevanje, predelavo in prodajo kmečkih pridelkov v državi in v inozemstvu; skrbela bo za krepitev živinoreje ter za povečanje količine mlečnih in mesnih izdelkov ter za komasacijo zemljišč z nakupi in z razlaščevanjem. Na kmečkih področjih, ki jih bo moč valorizirati, bo ustanova skrbela tudi za posebne razvojne načrte, upoštevajoč specifične potrebe.

V naši deželi se še posebej čuti potreba po takšni ustanovi, saj je kmetijstvo zaostalo. Obstoj take ustanove opravičuje tudi agrarna politika po vsej državi. Skratka pomeni ustanovitev razvojne ustanove tudi važen ukrep za izboljšanje živinoreje in njene proizvodnje.

Preden so glasovali o celotnem zakonskem osnutku, so včeraj dokončali razpravo o zadnjih členih. V osnutkih je bilo 33 členov, na predlog svetovalca Bettolija pa so dodali še dva. Prvi izmed teh dveh členov pravi, da bo prešlo vse to premoženje ustanove, če bo prenehala delovati, v roke deželni upravi.

Poleg poročevalca Angelija in odbornika Comellija so spregovorili v razpravi še svetovalci Bianchini, Bettoli, Boschi, Coghetto, Del Gobbo, Mizzau, Moschioni, Trauner in Virgolini. Med glasovalnimi izjavami je spregovoril svetovalec Moschioni (KPI), ki je orisal vzroke vzdržanja njegove skupine. Misovec Boschi je napovedal nasproten glas svoje skupine, liberalec Trauner je dejal, da je njegova skupina nasprotna ukrepu zaradi splošnih političnih vzrokov; svetovalec Bettoli (PSIUP) je napovedal vzdržanje, medtem ko je svetovalec Virgolini (KD) rekel, da je njegova skupina za ukrep. Poročevalec Angeli se je zahvalil članom komisije za plodno delo. Na koncu seje sta odbornik Comelli in poročevalec Angeli dala kratki izjavi o odobritvi ukrepa na posvetovalni stopnji.

Odbornik Comelli je rekel, da bo nova ustanova zelo učinkovito pospeševala kmetijstvo, saj bo vsestransko pomagala kmetom, da se uvrstijo v proizvodni proces. Seveda ne bo ustanova nadomestila asebne pobude, marveč bo zlasti pomagala malim kmetom. Zatem je odbornik naštel naloge ustanove, ki smo jih že prej navedli.

Svetovalec Angeli pa je izjavil, da je imela komisija precej naporno delo, saj se je mnogokrat sestala in so se vsi njeni člani zelo potrudili, da bi osnutek čimprej odobrili. Med drugim so dodali nekaj popravkov k prvotnemu zakonskemu osnutku zlasti k členu 18, ki omenja možnost posegov na vseh področjih v deželi. Izrazil je prepričanje, da bo novi zakonski osnutek globoko zaoral v kmetijstvo. Ko bo začela ustanova delovati, bo mnogo kritik odpadlo, saj bo ustanova obrodila dobre sadove.

Druga komisija se bo zopet sestala jutri ter bo nadaljevala razpravo o zakonskem osnutku v prid živinoreji.

Pod predsedstvom prof. Renata Bertolija se je sestala včeraj zjutraj tudi tretja komisija za šolstvo in delo in začela razpravo o zakonskem predlogu komunistov o strokovnem usposabljanju bolničark, otroških negovalk itd. Prvi je spregovoril poročevalec Ramani, ki je rekel, da ima dežela pri tem samo pomožno zakonodajno pristojnost. Poročevalec je dejal, da nasprotuje predlogu, saj se lahko omenjenim potrebam ugodi v okviru že obstoječih zakonov. V imenu odbora je nasprotoval predlogu odbornik Giust. Rekel je, da tudi omenjene stroke lahko izkoristijo ugodnosti zakona v prid šolstvu na splošno. Zatem so spregovorili svetovalci Dulci, Morelli, Pittoni, Urli, Zanin in Bergomas, nakar so odložili delo komisije na prihodnji teden.

Marca sestanek odbora za severni Jadran

Odbor za severni Jadran se bo ponovno sestal v Trstu 6. marca letos. Odbor, ki je bil ustanovljen z ministrskim dekretom 4. 7. 1966, in ki mu predseduje minister za zunanjo trgovino Tolloy, se bavi predvsem z vprašanji, ki zadevajo razvoj trgovinske menjave in blagovni tranzit na področju severnega Jadrana. V odboru sedita poleg drugih članov tudi tržaški in beneški župan. Za časa skorajšnjega sestanka si bodo člani odbora ogledali pristaniške naprave v našem mestu, da bi se pobliže upoznali z najbolj perečimi vprašanji in z možnostmi za razvoj in modernizacijo pristanišča in tržaškega emporija.

Dejavnost deželnih organov

Deželni odbornik za industrijo in trgovino Marpillero se je včeraj zjutraj sestal s predsednikom, ravnateljem in drugimi predstavniki združenja trgovcev v Trstu. Z njimi je razpravljal o vprašanjih trgovinske stroke s posebnim poudarkom na popisu podjetij, ki se ukvarjajo z razdeljevanjem, uvažanjem in izvažanjem blaga.

Na deželnem odborništvu za finance se je včeraj sestala študijska skupina za pripravo zakonskega osnutka o deželnem knjigovodstvu. Skupino je imenoval deželni odbor na priporočilo posvetovalno - tehniškega odbora za finance. Seji je predsedoval odbornik za finance Tripani, udeležil pa se je je tudi prof. Salvatore Buscema, strokovnjak za vprašanja javnih financ.

Odlok o premestitvah osnovnošolskih učiteljev

Šolski skrbnik sporoča, da so na oglasnih deskah njegovega urada, šolskih nadzorništev in didaktičnih ravnateljstev izobešeni premestitveni odloki za učitelje za šolsko leto 1967-68, tistih v normalnem staležu kakor tudi iz nadštevilčnega staleža. Rok za vložitev dokumentiranih ugovorov poteče nepreklicno 3. marca 1967.

VČERAJ V NOVINARSKEM KROŽKU

Deželni funkcionar odv. Pacia orisal občinstvu deželni zakonik

Zakonik je sestavljen iz štirih delov in je zelo pomemben in koristen

Snoči je bilo v novinarskem krožku v Trstu srečanje, ki so se ga udeležili številni predstavniki oblasti, upravniki in funkcionarji deželne uprave. Na njem so uradno predstavili občinstvu zakonik Furlanije-Julijske krajine, ki sta ga sestavila funkcionarja deželne uprave dr. Alfonso Rizzoli in rag. Silvio De Paoli, ter ga je tiskalo založniško podjetje Gasparo v Morcianu v Romagni.

Navzočim je orisal knjigo načelnik pravnega urada deželne uprave odv. Pacia, ki je zelo ugodno ocenil to zbirko deželnih zakonov, ki predstavlja za sodnike, odvetnike, za javne upravljavce, za raziskovalce in za vse tiste, ki jih zanimajo deželne zadeve koristno orodje za konzultacijo ter daje hkrati organično dokumentacijo o tem, kar so doslej storili v deželi in za deželo na normativnem področju.

Zakonik je sestavljen iz štirih delov, ki vsebujejo osnovne norme, organizacijske norme, norme o deželnih dejavnostih ter posebno zakonodajo, ki se tiče tržaškega ozemlja.

Glede osnovnih norm je odv. Pacia orisal deželne pristojnosti, določene po statutu, in pri tem poudaril čudno nasprotje med členom 4 in drugim odstavkom člena 68 glede pravnega in gospodarskega položaja deželnega osebja. Zatem je pojasnil kriterije, po katerih se je ravnala vlada pri izdaji norm o uresničenju statuta. Odv. Pacia je dejal, da je dežela opravila ogromno normativno delo. V nekaj več ko dveh letih obstoja deželnega sveta so odobrili 80 zakonov. O raznih zakonih so morali razpravljati tudi po dvakrat in jih dvakrat odobriti, ker jih je vlada zavrnila. Razen tega so odobrili tudi poslovnik in nekaj predlogov državnih zakonov. Odbor pa je sprejel kakih 10 pravilnikov za izvajanje zakonov. Večina zakonov se tiče organizacije dežele ter spodbud na proizvodni ravni in na področju javnih del, k čemur je treba prišteti tudi podporno dejavnost. Toda važni so tudi zakoni, ki temeljito spreminjajo razne dosedanje juridične uredbe

Odv. Pacia je dejal, naj bo politični, gospodarski in upravni pomen dežel kakršen koli, gotovo je, da je ustanovitev dežel na juridični ravni popolnoma upravičena po potrebi, da se modernizira sedanja državna zakonodaja in da se prilagodi krajevnim razmeram s tem, da se pripišejo deželi pristojnosti v številnih zadevah.

Kratkega predavanja o zakoniku so se med drugim udeležili predsednik deželnega sveta De Rinaldini, odborniki Masutto in Dal Mas, vladni komisar Cappellini, predsednik sekcije tržaškega prizivnega sodišča Palermo, predsednik sodišča Renzi, številni deželni svetovalci in drugi.

V okviru javnih radijskih koncertov

Zbor Prosek - Kontovel na radiu Trst A

Tržaški sedež RAI — Italijanske Radiotelevizije je priredil za tekočo sezono, kakor že za prejšnjo, niz javnih koncertov s sodelovanjem nekaterih vidnejših deželnih solistov in ansamblov.

Postaja Trst A v slovenskem jeziku ima v načrtu nekaj koncertov s sodelovanjem pevskih ansamblov iz Trsta in Gorice. Prvi teh koncertov, na katerem bo nastopil moški pevski zbor «Prosek - Kontovel» pod vodstvom Ignacija Ote, bo v petek, 3. marca, ob 21. uri v avditoriju «A» našega sedeža v Ulici Fabio Severo 7. Spored obsega antične in moderne polifonske skladbe ter ljudske pesmi. Vstop z vabili, ki bodo na razpolago v veži sedeža 2. in 3. marca.

VČERAJ NA SEDEŽU ZDRUŽENJA NOVINARJEV

Izročen prispevek za obnovitev porušene šole v Forni Avoltri

V navzočnosti predstavnikov uredništev «Primorskega dnevnika», «Il Piccola», «Gazzettina» in «Messaggera Veneta» je prispevek prevzel župan hudo prizadetega kraja

Izročitev prispevka tržaških novinarjev in črkostavcev županu iz Forni Avoltri na sedežu Združenja novinarjev

Ob prisotnosti predstavnikov vseh redakcij tržaških dnevnikov in tiskarjev je včeraj dopoldne predsednik Združenja novinarjev Danilo Soli na sedežu omenjenega združenja sprejel in toplo pozdravil župana občine Forni Avoltri Maria Del Fabbra, ki ga je spremljal odbornik Renato Casabellata. Županu občine Forni Avoltri, ki je bila hudo prizadeta zaradi novembrskih povodenj, so izročili 504.000 lir za obnovitev šolskega poslopja, ki so jih prispevali uredniki in stavci listov «Primorski dnevnik», «Il Piccolo», «Il Gazzettino» in «Messaggero Veneto».

Predsednik Združenja novinarjev je v svojem nagovoru poudaril, da so novinarji občuteno spremljali tragedijo prizadetega prebivalstva ter obveščali javnost o hudi nesreči in njenih posledicah. Vestno so opravljali svojo poklicno in humano dolžnost ter s svojim poročanjem prispevali svoj delež, da je prišla do izraza solidarnost s prizadetimi poplavljenci Novinarji in stavci listov, ki imajo svoje redakcije v Trstu so hoteli dati tudi konkretno pomoč in so nabrali omenjeno vsoto, da bi tako pomagali pri obnovitvi šole v Forni Avoltri. Prispevek izročajo novemu županu, ki je prevzel odgovorno mesto po smrti tamkajšnjega župana Romanina, ki je zgubil življenje v tisti tragični noči, ko je hitel na pomoč svojim občanom. V imenu stavcev je župana Del Fabbra pozdravil predstavnik tiskarjev Bruno Messeri in mu izročil bančni ček. Župan Del Fabbro se je toplo zahvalil za prispevek in poudaril, da je bila pomoč novinarjev zelo dragocena, ker so zares zavzetostjo in sočustvovanjem obveščali javnost ne samo o nesreči, ampak tudi o izrazih solidarnosti in pomoči prizadetemu prebivalstvu.

Listnica uredništva

Avtorja pisma uredništvu, ki se je podpisal z začetnicama R.P. pro. simo, da nam sporoči svoj priimek in ime ter naslov, ker anonimnega pisma ne moremo objaviti. — Uredništvo

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 15. februarja 1967 se je v Trstu rodilo 9 otrok, umrlo pa je 6 oseb.

UMRLI SO: 54-letni Edoardo Petelin, 83-letni Emerico Rubini, 70-letni Virgilio Boscolo, 64-letna Laura Clama vd. Veni, 76-letna Argia Cosmitz por. Senni, 87-letna Lorenza Bendoricchio vd. Taurian.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Crevato, Ul. Roma 15; INAM, Al Cammello, Drevored XX. settembre 4; Alla Maddalena, Ul. dell'Istria 43; dr. Codermatz, Ul. Tor S. Piero 2.

NOCNA SLUŽBA LEKARN
(od 19,30 do 8,30)

Dr. Gmeiner, Ul. Giulia 14; Pizzul-Cignola, Corso Italia 14; Prendini, Ul. T. Vecellio 24, Serravallo, Trg Cavana 1.

SLUŽBA OBČINSKEGA ZDRAVNIKA. Za poklic v prazničnih dneh v primeru, če ni mogoče najti drugega zdravnika, je treba telefonirati na štev. 90-235.

Slovensko gledališče v Trstu
Kulturni dom
V MALI DVORANI

V soboto, 18. t.m. ob 21. uri in v nedeljo, 19. t. m. ob 16. uri

Slawomir Mrožek

STRIP - TEASE IN ČAROBNA NOČ

Zadnjič!

Filibert Benedetič

NE VEDNO KAKOR LASTOVKE

drama v dveh delih

krstna predstava

Scena, kostumi in režija: JOŽE BABIČ

Sodelavca pri sceni in kostumih: DEMETRIJ CEJ in ANJA DOLENČEVA

Glasba: ALEKSANDER VODOPIVEC

Pri predstavi sodeluje ansambel «5 fans»

PREMIERA
V četrtek, 23 t. m. ob 21. uri (premierski abonma)

PONOVITVE
V petek, 24. t. m. ob 21. uri (abonma I. ponovitev in invalidski)
V soboto, 25. t. m. ob 21. uri (sindikalni abonma)
V nedeljo, 26. t. m. ob 16. uri (abonma nedeljski popoldanski in okoliški)
V torek, 28. t. m. ob 20. uri (študentovski abonma)
V sredo, 1. marca ob 21. uri
V četrtek, 2. marca ob 21. uri
V nedeljo, 5. marca ob 16. uri

Prodaja vstopnic vsak dan od od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma. Rezervacije na tel. 734265.

Gledališča

Verdi
V nedeljo ob 16. uri za dnevni red v vseh prostorih zadnja predstava treh novitet enodejank «La giacca dannata» Giulia Viozzija, «Alissa» Raffaella de Banfielda in «Una domenica» Maria Bugamellija. Režija Carlo Piccinato. Dirigent Alberto Zedda.
Pri blagajni gledališča se začenja prodaja vstopnic.

«La Baracca»
V dvorani Vivante (Largo Papa Giovanni) bo igralska skupina «La Baracca» uprizorila v torek, 21. t.m. ob 21. uri «Dnevnik Ane Frank» v Hachetovi predelavi in v italijanskem prevodu Laure del Bono. Dohodek je namenjen Italijanskemu centru Ana Frank. Vabila so na razpolago v umetnostni galeriji Torbandena.

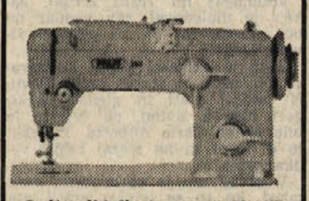

- Nemški šivalni stroji PFAFF za družino, obrt in industrijo
- Italijanski šivalni stroji VIGORELLI
- Originalni švicarski pletilni stroji SWISS MAGIC
- Stroji za krpanje nogavic VITOS
- Naprave za prevlačevanje kovinskih gumbov
- Stroji za likanje in likalniki za obrt in industrijo
- Šivanke, potrebščine, specializirana popravljalnica

Delponte Pietro & C.
Trst, Ul. Timeus, 12 - Tel. 90.279

PRIHRANILI BOSTE Z NAKUPOM

v TRGOVINI ČEVLJEV
Donda
LARGO BARRIERA VECCHIA 5-6

PROSVETNO DRUŠTVO «SLAVKO ŠKAMPERLE»
priredi danes, 16. februarja ob 20.30 na sedežu društva

VEČER KRATKOMETRAŽNIH FILMOV

ki jih je posnel priznani filmski amater Aljoša Žerjal.
Vabljeni vsi člani in prijatelji društva.
Prosimo točnost!

GLASBENA MATICA TRST
V torek, 21. februarja ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma

solistični koncert

Sodelujejo:
Zlata Ognjanovič - sopran
Jože Stabej - bas
Vladimir Škerlak - violina
Marjan Lipovšek - klavir

Kino

Nazionale 14,30, 21,45 «Il dottor Zivago» Metrocolor iz romana Borisa Pasternaka. Geraldine Chaplin, Alec Guinness, Omar Sharif. Deveti teden.
Excelsior 15,30 «La contessa di Hong Kong» Technicolor, Chaplinov film. Sophia Loren, Marlon Brando.
Fenice 16,00 «Clint il solitario» Technicolor. Supertechirama 70. George Martin, Marianne Koch, Paolo Gozlino.
Eden 16,30 «Hawaii» Technicolor. Julie Andrews, Max von Sydow, Richard Harris.
Grattacielo 16,00 «L'uomo del banco dei pegni» Rod Steiger. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ritz (Ulica San Francesco 10) 16,00 «Il terzo occhio» Franco Nero. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Alabarda 16,30 «Super Argo contro Diabolicus» Colorscope. Kenn Wood Loredana Nusciak.
Filodrammatico 16,00 «Il papavero è anche un fiore» Technicolor. Yul Brynner, Senta Berger, Trewor Howard.
Moderno 15,30 «Come rubare un milione di dollari e vivere felici» Technicolor. Audrey Hepburn, Peter O'Toole.
Zadnji dan.
Cristallo 16,30 «Ne onore ne gloria» Technicolor. Anthony Quinn, Claudia Cardinale, Alain Delon.
Garibaldi 16,00 «Delitto in pieno sole» Alain Delon. Prepovedano mladini pod 16. letom.
Aurora 16,30 «Arrivano i Russi».
Capitol 16,00 «Io la conoscevo bene» Stefania Sandrelli, Enrico Maria Salerno. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Impero 16,30 «Hotel Paradiso».
Vittorio Veneto Zaprto zaradi popravil.
Ideale 16,00 «Il giuramento di Zorro» Technicolor. Tony Russel.
Astoria (Ulica Zorutti, filobus št. 1) 16,00 «I gladiatori» Technicolor. Victor Mature.
Astra 16,30 «Tom e Jerry discoli volanti»
Abbazia 16,00 «Inno di battaglia» Technicolor. Rock Hudson, Maria Hyer.

ZIMSKA POEZIJA V GORAH

SPD Trst vabi na predavanje, ki bo v petek, 17. t. m. ob 20,30 v mali dvorani Kulturnega doma z naslovom *«Zimska poezija v gorah»*. Predaval bo udeleženec lanske slovenske himalajske odprave *Tone Sazonov*, ki nas bo s preko 200 barvnimi diapozitivi popeljal v čarobni svet zimske narave.

Po predavanju bodo nagrajeni zmagovalci «I. zimskih športnih iger.»

Darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob pok. Andreja Obersnela daruje družina Andreja Mahniča 5000 lir za Dijaško matico.

V spomin dr. Karla Ferluge daruje družina Andreja Mahniča 5000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob pok. Marije Kuret roj. Drganc daruje družina Pregarc 2000 lir za Dijaško matico.

V počastitev pok. učitelja Milana Pertota daruje družina Vladimira Vodopivca 3000 lir za Dijaško matico.

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO!

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem ki so spremili k zadnjemu počitku našo drago

Pepco Kuret

Žalujoči: soprog Silvester, sin Sergij, hčerka Vera, vnuka Nadja in Darij.

Ricmanje - Rocol, 16. febr. 1967

DELOVANJE DEŽELNE USTANOVE ZA OBRTNIŠTVO LETA 1966

V deželi je 24.000 obrtniških podjetij v katerih je zaposlenih 60.000 ljudi

Skupna vrednost obrtniške proizvodnje znaša na leto okoli 30 milijard lir

Te dni je deželna ustanova za obrtništvo objavila daljše poročilo o svojem delovanju v preteklem letu 1966. Iz delovanja povzemamo nekaj zanimivih podrobnosti. Ustanovo je predsednik Berzanti ustanovil 22. decembra 1965. leta, ko je bila nova organizacija ustanovljena v smislu zakona štev. 21 z dne 8. oktobra istega leta, s prvenstvenim namenom, da bi podprla in razvila obrtniške dejavnosti v deželi. Ustanova za obrtništvo je sestavljena iz treh odsekov: iz operativnega, upravnega in kreditnega odseka. V okviru prvega odseka deluje študijski urad, urad za trgovinsko pomoč ter urad za tehnično pomoč, medtem ko delujejo v okviru upravnega odseka urad za knjigovodstvo, urad za osebje in ekonomat. Po organiku bo štela ustanova 24 zaposlenih strokovnjakov in uradnikov, danes pa jih je na delu tri njej poleg ravnatelja, le 14

Najvažnejšo dejavnost obrtniške ustanove predstavlja podeljevanje bratnih kreditov obrtniškim podjetjem, konzorcijem in zadrugam v deželi Furlanije - Julijske krajine. Deželna namreč prispeva obrtnikom del obresti, ki jih ti dolgujejo bankam, ko jim te dovolijo posojila, po drugi strani pa dežela prek obrtniške ustanove prevzema nase tudi jamstvo nad povračilom kreditov. S posojili, ki jih v tem okviru podeljujejo banke, dogovorne z deželo, si smejo obrtniki nabaviti potrebne surovine ali polizdelke, izvesti popravljalna dela v svojih obratih, nabaviti nove stroje, izplačevati mezde zaposlenemu osebju, poravnavati svoje davčne in socialne obveznosti itd.

Banke dovoljujejo obrtnikom posojila za največ eno leto in do 1,5 milijona lir. Obrestna mera znaša 6,75 odst (za eno leto), poleg katere morajo obrtniki poravnati le še prometni davek na obresti in pa kolek na menice. Deželna ustanova za obrtništvo krije s svoje strani 3 odstotke obresti poleg tega pa se dežela v vsakem primeru obvezuje, da bo bankam povrnila 70 odst. izposojenega denarja, ako bi prizadeti obrtniki ne poravnali sprejetih obveznosti. Z obrtniško ustanovo sodeluje danes 47 bančnih zavodov, na katere je v lanskem letu prispelo 625 prošenj za obrtniška posojila, banke pa so posiale naprej na deželno ustanovo 614 prošenj, ki jih je ta vse brez izjeme odobrila. V razdobju od 22. avgusta do 22. decembra 1966 so banke razdelile med prosilce 774,5 milijona lir posojil: ter krile 27,5 milijona lir obresti. V Trstu sodeluje z ustanovo šest bank, v Vidmu pa kar 25; v Gorici sodelujejo štiri banke, v Pordenonu jih sodeluje 7, v Tolmeču pa 5. Med 614 sprejetimi prošnjami jih je bilo 375 iz videmske pokrajine, 123 iz pordenonskega okoliša, 45 iz goriške pokrajine, 38 iz Tolmeča ter le 33 iz tržaške pokrajine.

Obrtniška podjetja iz videmske pokrajine so prejela 447,6 milijona posojil, medtem ko so 154,9 milijona prejela podjetja iz Pordenona, 55,5 podjetja iz Gorice, 50 miljonov podjetja iz Tolmeča ter 36,4 milijona podjetja iz tržaške pokrajine. Za kritje obresti je ustanova lani priznala 17 milijonov lir za videmska podjetja, 5,5 milijona za pordenonska, 2 milijona za goriška, 1,8 milijona za tolmeška ter 1,3 milijona za tržaška podjetja.

V okviru dežele Furlanije - Julijske krajine deluje danes okoli 24.000 obrtniških podjetij, v katerih je zaposlenih 60.000 ljudi. Posebno številna so obrtniška podjetja, ki proizvajajo stole, pohištvo, nože in obuvala. Skupna vrednost obrtniške proizvodnje znaša na leto okoli 30 milijard lir. Posebna anketa, ki jo je deželna ustanova za obrtništvo opravila pred časom, je pokazala, da se v deželi bavi z umetniškim obrtništvom 76 podjetij, katerih skupna proizvodnja je v lanskem letu dosegla vrednost 900 milijonov lir. Glavno tržišče za te izdelke je v sami deželi, okoli 4 odst. celotne proizvodnje pa se vsako leto izvaža v tujino. Poleg posameznih zasebnih projektov od umetnikov in profesionalcev, in sicer s področja mramorja, lesa, bakra, tekstila, zlatnine, itd. Ustanova predvideva tudi posebne vrste pomoči abiturientom treh umetniških šol, ki delujejo v okviru dežele. Tako so postavili sklad 4.000.000 lir, iz katerega bodo podeljevali prispevke do 50.000 odst. in do največ 450.000 lir mladim obrtnikom, ki po dokončanem študiju nameravajo odpreti obrtniške delavnice.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Srednjeročni program razvoja koprske občine do leta 1970

Največji napredek pričakujejo v podjetju Luka Koper, ki bo že konec letošnjega leta začela izkoriščati progo, in zaradi zgraditve novih objektov v njej

Koprska občinska skupščina je pripravila gradivo o razvoju občine do leta 1970. Gre za srednjeročni program, o katerem bodo, preden ga bo skupščina dokončno osvojila ,razpravljali občani na raznih sestankih.

Za koprsko področje je značilen nagel gospodarski razvoj v zadnjih letih, vendar so zaradi tega zaostala nekatera področja, predvsem šolstvo, kultura ter zdravstvo in socialno zavarovanje. Tem panogam bo potrebno posvetiti v naslednjem razdobju več pozornosti, pri čemer naj bi posamezna pereča vprašanja reševali tudi s samoprispevkom.

V dosedanjem razvoju gospodarstva so prednjačili industrija, promet in gostinstvo. V te panoge so v zadnjih petih letih investirali okrog 24 milijard starih dinarjev. V naslednjih letih bodo ostali osnovni koncepti gospodarskega razvoja nespremenjeni. Industrijska proizvodnja bo udeležena v družbenem bruto proizvodu s 40 odst. promet pa s 34 odst. V trgovini in gostinstvu pa celo predvidevajo rahel vzpon. Od večjih objektov pričakujejo največji napredek v luki Koper, ki bo začela že konec letošnjega leta izkoriščati železnice in kjer bodo s pomočjo domačega in tujega kapitala zgradili razne industrijske objekte. Kljub vsem bo potrebno še nekaj let, da dobi koprsko pristanišče svojo dokončno fiziognomijo. Popolnoma dograjeno in opremljeno bi bilo koprsko pristanišče leta 1975, ko bi znašal letni promet okrog 3 milijone 900 tisoč ton.

Na terenu pričakujejo zdaj številne polemike glede razvoja življenjskega standarda. Da bi rešili pereče probleme šol, telovadnic, otroških vrtcev in sorodnih ustanov, bi morali občani zbrati z gospodarskimi organizacijami milijardo 300 milijonov starih dinarjev, okrog 300 milijonov pa bi dobili iz drugih virov. Glede povečanja zmogljivosti Rižanskega vodovoda obstaja možnost, da bi prišli do sredstev s postopno podražitvijo vode. Volivci bodo razpravljali tudi o dilemi reševanja stanovanjskega vprašanja. V glavnem obstajata dve varianti — ali sanirati stari stanovanjski fond v mestu, ali pa rušiti staro mesto in graditi povsem nova stanovanjska naselja. Seveda druga varianta bi bila neprimerno dražja.

Prebivalci Komna in Branika slavijo 15. februar kot vaški praznik v spomin na tragične dogodke pred 23 leti, ko so fašistične drhali požgale in porušile obe naselji ter večino prebivalstva odgnale v koncentracijska taborišča. Šlo je za revanšistično akcijo, ker so partizani pred tem napadli fašistično kolono na cesti med Komnom in Brankom.

Prebivalstvo obeh vasi je proslavilo spomin na žalostne dogodke pred 23. leti s polaganjem vencev pred spomenikom padlih in z raznimi kulturnimi točkami.

V Izoli so razpisali referendum o samoprispevku za izgradnjo telovadnice. Za je glasovalo 58,4 odstotka volivcev, proti pa 36,9 odst. Neveljavnih je bilo 4,7 odst. glasov. Razen za telovadnico bodo denar uporabili tudi za gradnjo nekaterih komunalnih objektov na podeželju.

Pristojni organi so objavili podatke o učnih uspehih na Koprskem v prvem polletju. Med srednjimi šolami beleži največ uspehov koprsko učiteljišče, kjer imajo 86 odst. pozitivnih ocen. V kovinarskem šolskem centru so dosegli 73 odst., v srednji medicinski šoli v Piranu 71 odst., v gimnazijah v Kopru in v Piranu 60 odst., v administrativno ekonomskem centru v Kopru 58 odst. in v srednji pomorski šoli v Piranu 50 odst. pozitivnih ocen. Povprečni uspehi so boljši na osnovnih šolah, kjer se giblje odstotek pozitivnih ocen od 71 do 74.

Do začetka turistične sezone bodo obnovili cesto Piran - Lucija. Najprej bo na vrsti most pri Luciji, kjer je bila do zdaj dovoljena obremenitev le do dveh ton. V načrtu je nadalje obnova cestišča in ureditev pločnikov. Vrednost celotnih del rekonstrukcije sodijo na pol milijarde starih dinarjev. Za letos imajo zagotovljenih 150 milijonov starih dinarjev.

Na piranski punti so začeli s privimi deli za zgraditev novega hotela Sidro. Investitorja sta škofjeloški Transturist in domače Sidro. Hotel bo imel 134 ležišč. Na mestu, kjer bo stal hotel, je zdaj telovadnica. Investitorji so se zavezali, da bodo zgradili novo telovadnico v bližini športnega parka.

Težke cevi oplazile delavca v pristanišču

Včeraj popoldne se je na pomolu štev. 5 Starega pristanišča pripetila nesreča na delu, katere žrtev je postal 46-letni delavec Carlo Mahne iz Ul. Conti 20, uslužbenec pristaniškega podjetja «ex Scaramelli». Mahne je s pomočjo delovnih tovarišev na železniški vagon nakladal težke cevi. Naenkrat se je skladovnica cevi podrla in dve cevi, težki vsaka po dva stota, sta zgrmeli z vagona in oplazili Mahneta po obrazu, levem licu in komolcu ter desni nogi

Mahnetu so priskočili na pomoč delovni tovariši in poklicali rešilni avto RK, s katerim so ponesrečenca odpeljali v bolnišnico. Sprejeli so ga na prvi kirurški oddelek, kjer se bo moral zdraviti dva tedna.

Velik požar suhljadi v bližini Gabrovca

Tudi včeraj so imeli gasilci polno dela. Že navsezgodaj so hiteli v Ul. Mazzini, kjer se je zaradi pregretja dimnika na neki stavbi vnelo nekaj tramov. Morali so odkriti streho in pogasiti nastali požar. Pozno popoldne so odhiteli v Ul. I. Svevo v zbirni center za emigrante, kjer je nekdo pozabil prižgan električni gorilnik. Požar v Ul. I Svevo je povzročil približno 350 tisoč lir škode.

Poleg tega so gasilci z vseh treh postaj gasili številne požare suhljadi v zgornji tržaški okolici. Največji požar suhljadi je nastal blizu Gabrovca, kjer je gorelo na 30.000 kvadratnih metrih površine. Gasilci pa so morali gasiti še požare suhljadi na Proseku, na Opčinah, nad Miramarom in drugod.

Prava zaradi pogostih požarov suhe trave in grmičevja, so gasilci ustanovili varnostno protipožarno službo, zato vsak dan kroži po cestah zgornje okolice patrulja, ki stalno pazi, da se kje ne razplamti kak velik požar.

Brez vozniškega dovoljenja je vozil ukradeni avto

Policisti letečega oddelka so pred. včerajšnjim aretirali in prijavili sodišču zaradi tatvine z obteževalnimi okoliščinami in vožnje avta brez vozniškega dovoljenja 28-letnega barista Giordana Sillija brez stalnega bivališča.

V ponedeljek ponoči okrog 4. ure je patrulja agentov v Ul. Capitolina dala znak avtomobilistu, ki je vozil avto fiat 600 TS 37802, naj se ustavi. Namesto tega je šofer še bolj pognal avto in skušal zbežati. Toda vse je bilo zaman, ker so ga policisti dohiteli. Ti so tako ugotovili, da je za volanom sedel Silli, ki pa ni mogel pokazati ne vozniškega dovoljenja, katerega ni nikoli imel, niti prometne knjižice avtomobila, ker je vozilo ukradel malo prej v Ul. Ireneo della Croce, kjer ga je pustil lastnik Adriano Miloch iz iste ulice štev. 6.

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Barist v pivovarni Moretti si je prisvojil 725.000 lir

Prizivni sodniki so potrdili obsodbo kazenskega sodišča vendar s pomilostitvijo - Tudi šoferju, ki je v pijanosti zakrivil prometno nesrečo, so potrdili kazen

Videmsko kazensko sodišče je 25. februarja lani obsodilo 21-letnega Francesca Santora iz Vidma, Drev. Vat 3-18, na 1 leto in 4 mesece zapora, in plačilo 40.000 lir globe, ker je obtoženca spoznalo za krivega tatvine z obteževalnimi okoliščinami. Pri razsodbi je videmsko kazensko sodišče upoštevalo olajševalne okoliščine, da je Santoro že povrnil povzročeno škodo. Proti omenjeni razsodbi je Santoro vložil priziv in včeraj so prizivni sodniki v Trstu (preds. Franz, tožilec Meyer, zapisnikar Parigi) ponovno premlevali vso Santorovo zadevo.

Mladenič je bil zaposlen kot barist v pivovarni «Moretti» v Vidmu, katere upravitelj je bil 49-letni Carlo Francolossi iz Vidma, Trg Osoppo 3. Sedmega decembra 1965 je Francolossi na letečem oddelku policije prijavil, da so ponoči neznanci prišli v notranjost pivovarne in iz predala pisalne mize v uradu ukradli 600.000 lir, nadaljnjih 100.000 lir, ki jih je Francolossi hranil v drugem predalu in še 25.000 lir iz registrske blagajne. Skupno torej 725.000 lir in še nekaj avstrijskih šilingov. Pri preiskavi so agenti ugotovili, da so na notranji strani vrat uradnih prostorov v ključavnici viseli ključi. Iz tega so sklepali, da je tat dobro poznal prostore in celo kraj, kjer so bili ključi.

Policisti so začeli sumiti, da je tatvino zagrešil kak uslužbenec pivovarne in sum je padel prav na Santora, ki je tedaj zaprosil za nekaj dni dopusta, da bi obiskal svoje sorodnike v Neaplju. Ko se je Santoro vrnil in nastopil službo, ga je policist povabil na kvesturo, vendar se je Santoro prej hotel preobleči. Odšel je na stranišče, kjer je skušal skriti dva avstrijska bankovca. Policist je Santora zasačil pri tem «opravilu» in fant je kasneje na zaslišanju, hočeš nočeš moral izpovedati, da je zagrešil tatvino. Povedal je, da je v noči med 6. in 7. decembrom prišel v pivovarno, vzel ključe, ukradel denar in izginil. Povedal je še, da je del denarja porabil, da si je kupil par hlač, z delom je plačal nekaj dolgov, del pa je potrošil ponoči v družbi z neko žensko v nekem lokalu.

Na podlagi tega so Santora prijavili sodišču, ki ga je, kot smo zgoraj omenili, obsodilo. Obtoženec na včerajšnjo prizivno razpravo ni prišel in sodili so ga v odsotnosti. Prizivni sodniki so potrdili razsodbo videmskega kazenskega sodišča, vendar so Santoru kazen pomilostili.

* * *

Sodniki kazenskega sodišča v prizivni stopnji (preds. Rossi, tožilec Pascoli, zapisnikarica Sferco) so včeraj sodili 57-letnega Valeria Galliana iz Ul. Valentini 20, katerega je lanskega novembra obsodil pretor na 15 dni aresta in plačilo 25 tisoč lir globe, ker je pijan vozil avto. Proti pretorjevi razsodbi je Galliano vložil priziv, vendar mu to ni prav nič koristilo, ker je kazensko sodišče potrdilo prejšnjo razsodbo.

Osemnajstega marca lani je Galliano ob dveh ponoči po Ul. Revoltella vozil fiat 600 TS 29151, v katerem se je peljala tudi 34-letna Maria Marin. Nenadoma je Galliano zavozil na desno in treščil v drevo ob cesti. Zaradi sunka se je avto vnel in začel goreti. Na srečo je Galliana vrglo na cesto, Marinovo pa je iz skrotvičenih razbitin izvlekel neki avtomobilist.

Prihiteli so karabinjerji in gasilci, ki pa niso mogli ničesar opraviti, ker je avto popolnoma zgorel. Medtem so oba ponesrečenca odpeljali v bolnišnico, kjer so žensko sprejeli na zdravljenje s prognozo v nekaj dneh, dežurni zdravnik pa je Galliana pregledal in ugotovil, da je bil pijan. Čeprav se je Galliano izgovarjal, da je popil samo pol litra vina, so ga karabinjerji prijavili sodišču pod obtožbo, da je pijan vozil avto. Galliano se je torej moral zagovarjati pred pretorjem, ki ga je tudi obsodil. Na včerajšnji prizivni razpravi pa je Galliano povedal, da je tedaj trčil v drevo, ker je izgubil nadzorstvo nad avtom. To pa zaradi tega, ker se je prestrašil, ko je opazil, kako so se iz prtljažnika iskrile iskre.

Zagovori niso nič pomagali. Sodniki so obsodbo potrdili in Galliano bo moral plačati še sodne stroške.

Trčenje avtov v Ul. Fabio Severo

Na velikem ovinku Ul. F. Severo pred križiščem z Ul. Cologna, se je sinoči okrog 20. ure pripetila prometna nesreča, pri kateri sta se ranila 68-letni jug. državljan Jakob Kobeja iz Merč št. 6 in 35-letna Alda Giustovi por. Adamo iz Ul. Sottoripa 4. Kobeja se je peljal v fiatu 600 KP 26-65, ki ga je proti Opčinam vozil 40-letni Stanko Škabar iz Sežane, na omenjenem ovinku pa je prišlo do trčenja z avtom «ford anglia» TS 80350, ki ga je nasproti privozil 39-letni Francesco Adamo in v katerem se je peljala tudi Giustovijeva.

Zaradi trčenja sta se Kobeja in Giustovijeva pobila in ranila. Oba so z zasebnimi avti prepeljali v bolnišnico, kjer so Kobeja sprejeli na nevrokirurški oddelek s prognozo okrevanja od 7 do 10 dni zaradi udarcev po glavi in rane po čelu. Giustovijeva se je tudi ranila po čelu in se bo morala na istem oddelku zdraviti 7 dni.

Kino na Opčinah

predvaja danes, 16. t. m. ob 18. uri film:

FRENESIA DEL PIACERE

(RAZVRAT UDOBJA)

Igrajo: ANNE BANCROFT, PETER FINNCH, JAMES MASON, CEDRIC HARDWICKE

Film je bil za najboljšo žensko vlogo v mednarodnem merilu nagrajen leta 1964 na festivalu v Cannesu.

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 16. t. m. ob 19,30 barvni film:

NUDI PER VIVERE

(GOLI ZA ŽIVLJENJE)

SEXY RIFFI NAJVEČJI BALETI SVETA

Mladini pod 18. letom vstop prepovedan

URARNE in ZLATARNE SEDMAK

- TRST Viale XX Settembre 16 tel 96016
- NABREŽINA (center)
- SESLJAN (center)

ZLATI IN SREBRNI OKRASNI PREDMETI

Goriško-beneški dnevnik

UGOTOVITVE POKRAJINSKE OBRTNIŠKE KOMISIJE

Predlagali so nekatere reforme za nadaljnji razvoj obrtništva

Med temi so ustrezni gospodarski, davčni in socialni ukrepi - Prispevek dežele za zdravniško pomoč

Pretekli ponedeljek se je sestala v Gorici pokrajinska komisija za obrtništvo. Ob tej priliki so odborniki izpopolnili seznam obrtniških podjetij in seznam obrtnikov, ki pridejo v poštev za bolniško zavarovanje. Poleg tega so obravnavali tudi nekatere druge probleme, ki se tičejo vseh podjetij te kategorije ali samo nekaterih izmed njih.

S tem v zvezi so odobrili nekatere resolucije, ki so jih potem poslali pristojnim pokrajinskim, deželnim in državnim organom.

V prvi taki resoluciji predlagajo, naj bi uvedli posebno obrtniško diplomo, ki bi obrtnikom, kateri bi jo dosegli, omogočala samostojno dejavnost in na enakopravni podlagi v kateri koli državi evropske skupnosti. Dalje predlagajo podaljšanje najemninske zapore za obrtnike do konca leta 1967 in parlament, ki sedaj razpravlja o tej zadevi, naj uvede postopno deblokado najemnine, ki naj bi upoštevala tudi koristi obrtnikov. Kar se davkov tiče predlagajo povišek davka proste osnove, katera znaša še vedno le 240.000 lir, kakor je bila določena pred 16 leti, ko so bile cene mnogo nižje. Poleg tega predlaga resolucija, naj bi pospešili proceduro pri reševanju spornih davčnih zadev, da bi ne prišlo potem preveč davkov naenkrat v plačilo, kar bi mala in srednja podjetja ne mogla prenesti. Poleg tega zahtevajo obrtniki povišanje dosedanje najnižje pokojnine, ki je za obrtnike določena na 12.000 lir mesečno, do tiste višine, kot je v veljavi za obrtniške delavce; to je umestno z ozirom na podvojitev prispevkov in ugodnega obračuna zavarovalne blagajne. Prav tako bi bilo treba znižati starostno mejo za upokojitev na isto raven z obrtniškimi delavci, ter omogočiti doplačilo zavarovanja s sistemom prostovoljnega doplačevanja; doseči bi bilo treba tudi uravnovešenje proračuna obrtniške blagajne, bodisi z vplačilom obljubljenega državnega prispevka, kakor tudi z uvedbo prvotnega sorazmerja za vplačilo prispevkov, se pravi 60 odst. naj vplačuje država in 40 odst. zavarovanci, pripadniki kategorije, kar je predvideno tudi v osnovni listini obrtniške bolniške blagajne.

V drugi resoluciji so na sestanku izrazili željo, naj bi tudi obrtnikom priznali družinske doklade. V tretji pa so naglasili potrebo, da bi dobili pomoč deželne uprave za splošno zdravniško pomoč obrtnikom.

Na sestanku so obravnavali še nekatere druge probleme kategorije, tako glede procedure pri dražbeni oddaji obrtniških del ter zakonskih določil v korist obrtniških podjetij v zadevi gradbeništva.

Pred zaključkom je komisija vzela na znanje tudi poročilo in izjave komisarja dr. Veroneseja.

Odpis davkov v Ronkah oškodovanim kmetom

Kmetje iz Ronk, ki so bili oškodovani zaradi toče dne 4. in 26. julija 1965 in ki jih je 313, bodo oproščeni zemljiškega in davka za agrarno dohodnino. Ta oprostitev se nanaša tudi na parcele, ki so bile oškodovane ter ležijo na področju občin Starancan, Škocjan in Tržič. Oprostitev se nanaša na leto 1965 v skladu z olajšavami, ki jih je odredila rimska vlada za oškodovance zaradi neurja.

Odpis teh davkov pri davčnem uradu v Ronkah znaša skoro dva milijona lir. Na občinskem davčnem uradu v Ronkah bo seznam koristnikov tega odpisa na vpogled prizadetim do 22. t.m.

Namestitve in premestitve profesorjev

Šolsko skrbništvo v Gorici opozarja profesorje višjih srednjih šol na ministrski odlok od 23. januarja letos, ki se tiče premestitve odnosno začasne namestitve profesorjev in vodstva na višjih srednjih šolah.

Roditeljski sestanek

Ravnateljstvo slovenskega učiteljišča in gimnazije - liceja v Gorici obvešča vse prizadete, da se bo vrši v nedeljo 19. februarja z začetkom ob 10.30 uri roditeljski sestanek, ki bo v risalnici učiteljišča v Ul. Croce št. 3.

Starši dijakov ali njihovi namestniki so vabljeni, da se sestanka udeležijo v čim večjem številu.

Odloženo predavanje v p. d. v Števerjanu

Kakor so voditelji p.d. «Briški grič» po radiu že obvestili svoje člane, v soboto zvečer ni bilo predavanja Toneta Kozlevčarja o turneji Slovenskega okteta po raznih delih sveta. Predavanje je odpadlo zaradi obolelosti predavatelja. Predstavniki društva sodijo, da bo mogoče predavanje prirediti eno izmed prihodnjih sobot; dan bomo pravočasno javili.

Predavanje o italijanski manjšini v Jugoslaviji

Predsednik Italijanske unije za Istro in Reko prof. Antonio Borme bo v petek, 17. februarja ob 18.15 predaval v krožku za svobodo kulture v Ul. Dante 12 v Gorici o razmerah, v katerih živi italijanska manjšina v Jugoslaviji.

Prof. Borme, ki je ravnatelj italijanskega liceja v Rovinju, sodeluje pri številnih revijah, med katerimi je tudi revija Il Ponte v Firenci.

ITALIJANSKA UNIJA ZA ISTRO IN REKO
SLOVENSKA KULTURNO GOSPODARSKA ZVEZA

3. srečanje izvršnih odborov v palači Attems v Gorici, v soboto, 18. februarja ob 17. uri; na sporedu sta govora predsednikov Antonia Bormeja in Borisa Raceta. Zasedanje se nadaljuje v nedeljo dopoldne v klubskih prostorih «Simon Gregorčič», Verdijev korzo 13.

V soboto, 18. februarja ob 21. uri je v mali dvorani Unione Ginnastica Goriziana, Trg Cesare Battisti

folklorni nastop in *vokalni koncert*

na katerem sodelujejo:

folklorni ansambel iz **Rovinja**

pevski zbor **«Kras» iz Dola - Poljan**

pevski zbor **«Prosek - Kontovel»**

mešani pevski zbor iz **Vodnjana**

Vljudno vabljeni! Izkupiček je namenjen poplavljencem

PO PODATKIH MESEČNIKA TRGOVINSKE ZBORNICE ZA GORICO

Od proizvodnih uspehov proti koncu leta si operaterji nadejajo industrijski vzpon

Krepitev proizvodnih storilnosti v ladjedelnici in tekstilnih obratih - Maloštevilne gradnje v Gorici zaradi pomanjkanja regulacijskega načrta

Postopno izboljšanje proizvodnega stanja v goriški industriji, ki je tudi v mesecu decembru zabeležila malenkosten, vendar vztrajen napredek, navdaja operaterje na tem sektorju z upanjem, da bodo v letu 1967, kakor že v zadnjih mesecih poprejšnjega leta, dosegli nadaljnje proizvodne uspehe. Nikakršnih težav niso imeli — kar zadeva mesec december — glede preskrbe s surovinami ali pogonsko silo, pa niti stavk ni bilo kdo ve koliko. Vse kaže, da so bile uspešno premagane težave, ki so se pojavile z gospodarsko krizo.

Če se polotimo obravnave stanja v posameznih obratih, potem naj najprej omenimo največji industrijski obrat, tržiško ladjedelnico, kjer se še vedno izvaja obsežen načrt za okrepitev proizvodnih storilnosti, zlasti z modernizacijo proizvodnih sredstev. Dosedanje delovanje tovarne za proizvodnjo vijakov kaže, da se bo obrat v bližnji prihodnosti še bolj okrepil. Elektromehanični obrat Ansaldo S. Giorgio, ki je v začetku decembra postal sestavni del nove združene družbe CGE iz Milana, je proizvajal zadovoljivo. Razveseljive vesti prihajajo iz tekstilnega obrata, ki je bil v času gospodarske krize najbolj prizadet. V vseh tekstilnih obratih v naši pokrajini so v teku obsežna dela, da bi jih razširili ter povečali proizvodnjo.

Tudi v papirniški industriji so zabeležili napredek, dasiravno so tudi na tem specifičnem sektorju v teku dela za razširitev obratov. Na dosedanjem nivoju je proizvodnja v lesnih obratih, normalno stanje vlada v kemičnih obratih.

Slaščičarska in likerska industrija sta bili proizvajali v mesecu decembru za bližnje praznike. Po odstranitvi okvar zaradi poplav v gradeški tovarni za izdelovanje ribjih konzerv, je proizvodnja stekla po normalnih poteh. Ker pa je obrat pogostoma v zagati zavoljo pomanjkanja ribjih zalog, se je odločil zgraditi svojo ribiško floto za lov na Atlantiku. Podjetje zaenkrat razpolaga z dvema plovnima objektoma, ki bosta mogla dobaviti 20 odstotkov surovin, potrebnih za normalno proizvodnjo.

Zasebne gradnje so oživele, še vedno pa vlada mrtvilo na javnem sektorju. V Gorici se je gradbena dejavnost ustavila zavoljo pomanjkanja odobritev splošnega regulacijskega načrta, zadeva, o kateri bo v kratkem razpravljal občinski svet ter sprejel potrebno odločitev Nekatere opekarne so ustavile proizvodnjo zaradi sezonskega mrtvila in uvoza jugoslovanskih opek. Razmere v prevozništvu so normalne, težave nastajajo samo na mejnem prehodu zaradi pomanjkanja carinskega osebja.

GORENJSKO OHCET

in druge slovenske filme predvaja

Danes, 16. februarja ob 20.30 prosvetno društvo Jezero v Doberdobu

Jutri, 17. februarja ob 20.30 v prosvetnem društvu v **Sovodnjah**

v ponedeljek, 20. februarja ob 20. uri **na Jazbinah.**

Poznejše datume za predvajanje filmov v preostalih društvih bomo pravočasno javili.

Slovenska prosvetna zveza

Kino

Gorica

VERDI. 16.00: «Hawaii», J. Andre in M. Von Sidon; barvni kinem skopski film.

CORSO. 17.00: «Tre notti violent M. Lee in P. Halsey. Barvni fil mladini pod 14. letom prepoved

MODERNISSIMO. 17—22.30: «U dollari sul nero», J. Garko in E ka Blanc; italijanski barvni ki maskopski film, mladini pod letom prepovedan.

CENTRALE. 17.15—21.30: «Una stola per un vile», F. M. Muri in J. Hunter. Ameriški kinem skope v barvah.

VITTORIA. 17—21.30: «A 117 — c po grosso a Los Angeles», Granger in L. Mc Donald. Ki maskopski film; mladini pod letom vstop prepovedan.

Tržič

AZZURRO. 17—22: «Khartoum», Heston in L. Olivier. Kiner skopski film v barvah.

EXCELSIOR. 16—22: «Agente — Thunderbay». Vohunski film

PRINCIPE. 17.30—22: «La costa barbari», Richard Todd in D. I bertson; barvni kinemaskop film.

Ronke

EXCELSIOR. Zaprto.

RIO. 19—21.30: «I complessi», Manfredi, Ul Tognazzi in A. Sor

DEŽURNA LEKARNA V GOR Danes ves dan in ponoči je prta v Gorici lekarna CRISTOF LETTI, na Travniku, tel. 29-72.

DEŽURNA LEKARNA V RONK Danes ves dan in ponoči je Ronkah odprta lekarna «All'Ar lo» dr. Sergio Olivetti — Ul. Ro — tel 72393.

Darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob pok. žeta Pahorja od Devetakov dar družina Viktorja Vižintina iz I me 5000 lir za Dijaško matico

SOŽALJE

PEVSKI ZBOR DP «KRAS» D POLJANE izreka ob tragični sm **JOŽETA PAHORJA od Devetak** sinu Cirilu, požrtvovalnemu čl zbora, in vsej pokojnikovi druž najiskrenejše sožalje.

MALOOBMEJNA BLAGOVNA MENJAVA

Izvoz posebnega letala za uporabo v kmetijstvu

Vrednost zamenjanega blaga je presegla v decembru milijardo lir

Nad eno milijardo lir (1.100 milijonov) znaša vrednost blaga, zamenjanega v decembru na podlagi italijansko - jugoslovanskega sporazuma o mali blagovni menjavi obmejnih področij. Pokrajinski urad za industrijo, trgovino in obrt je na podlagi mnenja trgovinskih zbornic za Gorico in Videm izdal tri uvozna dovoljenja za 7,6 milijonov, 111 izvoznih dovoljenj za 801 milijonov, «a dogana» pa so uvozili za nadaljnjih 301 milijon lir.

Z dovoljenjem so uvozili za 7,6 milijona mleka in mlečnih izdelkov, «a dogana» pa goveje meso (50 milijonov), svinjsko meso (7 mil.), koruzo (19,8 mil.), les za kurjavo (42), trd žagan les (38), leseno maso za umetna vlakna(66), cementne izdelke (16) itd.

Z dovoljenjem so izvozili južno sadje (213 milijonov), tekstil in predivo (28), električni in elektromehanični material (99), utensilne stroje (22), nosilno ogrodje za avtobuse (189), plastični material (38), letalo za kmetijske potrebe (15), pocinkano pločevino (139) itd. Saldo 31. decembra 1966 je znašal 3.598.650.742 lir.

Pri ACI izžrebali še zadnji moped

Včeraj so na sedežu avtomobilskega kluba v Gorici izžrebali še zadnji moped «aquilotto» iz serije, ki jih je dala ta ustanova na razpolago za nove člane. Izžreban je bil Fulvio Virgolin iz Turjaka, Ul. Garibaldi 11.

Vpisovanje v ACI se seveda nadaljuje in člani so deležni številnih ugodnosti in pomoči, ki jim jo nudi to združenje.

Granata na Oslavju

Med kopanjem jarka za podaljšanje vodovoda na Zgornjem Oslavju so občinski delavci včeraj izkopali še učinkoviti dve granati, ki sta ostali v zemlji še od prve svetovne vojne. Ena je italijanskega, druga pa avstrijskega izvora. Karabinjerji iz Podgore so o najdbi obvestili vojaške izvedence iz Trsta, ki bodo danes obe granati uničili.

Avto je podrl pešca v Gradiški

Prejšnji večer ob 22.15 se je peljal Enzo Piani, doma iz Gradiške z avtom lancia flavia iz Ul. Roma proti središču Gradiške. Na križišču pa mu je precej naglo prečkal cesto tik pred avtom 42-letni Spartaco Vanon iz Gradiške in šofer ni mogel preprečiti nesreče ter je pešca podrl. Poklicali so avto Zelenega križa iz Gorice, ki je Vanona odpeljal v goriško civilno bolnišnico. Tam so mu ugotovili udarec na glavo in rano na čelu ter so ga pridržali za 10 dni na zdravljenju. Karabinjerji iz Gradiške so ugotovili, da je šofer ostal nepoškodovan in prav tako tudi njegov avto.

Pri krmljenju kokoši si je zlomila nogo

Včeraj dopoldne ob 11.15 so sprejeli za 30 dni na zdravljenje v goriško civilno bolnišnico 57-letno gospodinjo Tereso Medeot iz Šlovrenca. Zdravniki so ji ugotovili zlom desne noge v gležnju. Žena je povedala, da se je ponesrečila okrog 10. ure, ko je šla v kurnik, da bi nakrmila kokoši. Gredoč pa ji je spodrsnilo in padla je tako nesrečno, da si je zlomila nogo.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je odprta v Tržiču lekarna «Alla salute» dr. Oreste Fabbris, Panzano, Ulica Cosulich 103 — tel. 72480.

ODGOVOR NA NEKATERE OČITKE

Obračun lanskega delovanja pokrajinske zveze invalidov

Prizadevanje zveze za zaposlitev invalidov dela in za njihovo strokovno preusmeritev

Pokrajinska sekcija državne zveze pohabljencev in invalidov dela (ANMIL) nam je poslala poročilo v katerem javlja, da je zaključila svojo lanskoletno dejavnost z znatnim povečanjem socialne pomoči na vseh področjih. To so ugotovili na nedavnem sestanku vodstva, ki mu je predsedoval Angelo Marinello in katerega so se udeležili tudi predstavniki INAIL, pokrajinskega sveta za tehnično izobrazbo, inšpektorata za delo in predstavnik UPLMO.

V poročilu se omenja kritika in očitki, da ta ustanova porabi preveč svojih sredstev za upravne stroške; v odgovor na to poudarja vodstvo, da so taki očitki neutemeljeni, ker morajo upravni organi vršiti tudi skrbniško službo v korist članov združenja ter jim pomagati pri raznih vlogah za pomoč in pri dosegi tistih podpor in pomoči, ki jim po zakonu pritičejo.

Na Goriškem je ANMIL v tem smislu opravila precej dela tako glede strokovne prevzgoje invalidov, kot denarne pomoči in pomoči invalidom in njihovim družinam. Združenje je samo na Goriškem posredovalo za zaposlitev kakih 30 invalidov, v počitniške kolonije je poslalo 38 njihovih otrok, za šolske štipendije je izplačalo 200.000 lir in 700.000 lir je potrošilo za razno drugo pomoč članom. Vse to, poudarja poročilo, je dokaz dela, ki ga je združenje opravilo na Goriškem.

Leta 1965 so imeli nad dve milijardi lir izdatkov in od tega je šlo le 13,66 odst. za splošne upravne stroške, kar so potrdili tudi pregledniki računov za tisto leto. Poročilo se zaključuje z ugotovitvijo, da je združenje tudi v letu 1966 ohranilo progresivno naraščanje svoje dejavnosti tako kar se tiče socialne pomoči kot tudi na drugih področjih.

VRSTA NESREČ NA DELU IN NA CESTI

Urezala se je z nožem in se zastrupila s tetanusom

Avtomobilist povozil kolesarko - Nesreča delavca SAFOG

Včeraj se je v Gorici pripetila vrsta nesreč na delu in na cesti, zavoljo katerih se bo večje število ranjencev zdravilo v goriški civilni bolnišnici.

Za 10 dni so pridržali na zdravljenju mizarja 60-letnega Olimpia Giacominija iz Mocchette pri Ločniku, ki se mu je trska zadrla v desno roko.

Žrtev prometne nesreče je opoldne postala 44-letna Stanislava Pintar, poročena Luciani, rojena v Šent Mavru ter bivajoča na Svetogorski cesti 61. S kolesom se je peljala po Kornu domov. Iz Ul. Scodnik se je pripeljal avtomobilist Ciril Makuc iz Ul. Blaserna ter jo podrl. ženska si je najbrž zlomila prst na levi roki; zdravila se bo 20 dni.

Roka je zašla med strojevo kolesje delavcu v tovarni SAFOG 55-letnemu Alessandru Carneluttiju iz Gorjanov v Benečiji, stanujočem v Ul. Piave 5. Zaradi ran se bo zdravil v bolnišnici 20 dni.

Antonietta Tecco, stara 75 let, ki je v zavetišču ECA v Ul. Baiamonti, je v torek popoldne padla v svoji sobi ter si zlomila roko in levo ramo; v bolnišnici se bo zdravila mesec dni.

Zaradi ureza z nožem so pripeljali v bolnišnico in jo pridržali na zdravljenju 45-letno Antonietto Gamolin, por. Devetak iz Ul. Pola 17. Ker se je po vsej verjetnosti zastrupila s tetanusom, so jo pridržali na opazovanju. Ženska je povedala, da se je ponesrečila pri rezanju mesa med pripravljanjem kosila.

šport šport šport šport šport

MEDNARODNI NOGOMET

Z golom Cappellinija Inter - R. Madrid 1:0

Povratna tekma 1. marca v glavnem mestu Španije

INTER: Sarti, Burgnich, Facchetti; Bedin, Guarneri, Picchi; Jair; Mazzola, Cappellini, Suarez, Domenghini.

REAL MADRID: Betencourt; Calpe, Sanchis; Pirri, De Felipe, Zocco; Amancio, Ruiz, Grosso, Velasquez, Gento.

SODNIK: Zsolt (Madžarska).

MILAN, 15. — Inter je vendarle zaključil svoj prvi spopad četrtfinala turnirja za pokal evropskih prvakov z madridskim Realom z zmago. Edini gol je dosegel v 9' drugega polčasa Cappellini, ki je prisebno izkoristil predložek, se pognal med obrambo gostov in z glavo spravil neubranljivo žogo v mrežo španskega vratarja.

Inter, ki je moral nastopiti brez Corsa, je dobro začel, vendar napadalci niso mogli prevariti obrambe Reala, ki je bila budna in zelo trdna. Počasi pa so se gostje rešili začetne treme in so začeli razvijati vedno bolj nevarne akcije.

Medtem ko je pri Interju le Mazzola skušal prodreti do gola, so Španci ogrožali Sartija z dolgimi, a zelo nevarnimi streli. V 25' so imeli gostje največjo priložnost: Amancio je močno streljal in premagal Sartija, vendar mu je prečka odbila žogo ponovno v polje. Nekaj minut kasneje pa je Sarti s težavo odbil v kot silovit strel Genta.

Milančani so tudi v začetku nadaljevanja skušali preiti v vodstvo. To se jim je posrečilo šele v 9', ko je Jair predložil Mazzoli, ki je žogo poslal v kazenski prostor. Cappellini se je kot blisk pojavil pred mrežo in jo tudi zatresel. Španci so skušali izenačiti, vendar se jim ni posrečilo. Zaman so bili vsi protinapadi: budna obramba Interja, ki je v začetku precej «plesala», se tokrat ni pustila prevariti.

1:0 in zaključek prve tekme. Druga bo 1. marca v Madridu in tedaj se bo videlo, če bo ta prednost zadostovala Interju.

* * *

SPLIT, 15. — Nogometna reprezentanca Sovjetske zveze, ki je nastopila pod imenom reprezentance Moskve, je v prijateljski tekmi v popolni postavi premagala v enako. pravni igri danes splitski Hajduk z 2:1 (1:0). Za zmago se ima sovjetska reprezentanca zahvaliti izvrstnemu vratarju, ki je branil vse tudi najbolj nevarne strele. Za reprezentanco Sovjetske zveze sta gola dosegla Paniševski v 26' in Malazejev v 52', za Hajduka pa Matijanič v 84'.

* * *

SANTIAGO, 15. — Vasas iz Budimpešte je premagal v okviru mednarodnega turnirja enajsterico čilske univerze s 3:1 (2:1).

* * *

GENOVA, 15. — V tekmi izločilnega kola turnirja za italijanski nogometni pokal 1966—67 je Lecco premagal Sampdorio šele po podaljških in streljanju enajstmetrovk 5:4. V regularnem času se je tekma zaključila neodločeno 1:1.

* * *

PADOVA, 15. — Padova je danes premagala s 3:0 (3:0) v tekmi III. izločilnega kola za italijanski nogometni pokal enajsterico Varese.

* * *

TURIN, 15. — Vodstvo Juventusa je javilo, da bo turinska enajsterica igrala tekmo III. izločilnega kola za italijanski nogometni pokal z Lanerossi 1. marca v Vicenzi.

* * *

LIVORNO, 15. — V prijateljski nogometni tekmi, ki je bila danes, je Livorno premagal enajsterico Grasshoppersa iz Zuericha s 3:1 (0:1). V vrstah švicarskega moštva sta igrala tudi reprezentanta Grahm in Tony Alleman.

SMUČANJE

FALCADE, 15. — Felice Darioli, član kluba Fiamme Gialle iz Predazza, je danes osvojil naslov italijanskega prvaka v smučarskem teku na 10 km. Za njim se je uvrstil z zaostankom 5 desetink sekund član SG Carabinieri Renato Chiocchetti, tretji pa je bil Tan, ki je branil barve kluba Fiamme Oro iz Moene

V ženski konkurenci pa je naslov prvakinje na 5 km pripadel Tini Chapel (Sci club Ponte Chionale), ki je pustila za seboj za 3 desetinke sekunde favoritinjo št. 1 Tito Rosso (Sci Club Valle Maira).

V teku mladink, prav tako na 5 km dolgi progi, pa je premočno zmagala članica Sci Club Praly Iris Peybot.

NOGOMET — III. KATEGORIJA

Pozitivni rezultati slovenskih enajsteric

Samo podlonjerski Union praznih rok

Proti vsakemu pričakovanju se je nedeljski zavrtljaj III. amaterske lige zaključil z gladkimi zmagami vodilnih enajsteric, ki so še enkrat pokazale odlično formo ter potrdile, da jim mesta v lestvici pripadajo brez vsakršne diskusije. Naj omenimo, da je bilo nedeljsko kolo nedvomno zelo uspešno za naše enajsterice, ki so, z izjemo Unionа, vse pozitivno zaključile tekme.

V skupini L je Primorje gladko odpravilo Roianese, ki je bila 11 tednov neporažena. Upoštevati pa je treba, da so Rojančani igrali v desetih. To pa ni edini razlog, da so se vrnili praznih rok domov. Primorje je bilo vedno v premoči ter je še enkrat potrdilo, da na domačih tleh ne deli točk z nobenim tekmecem. Napadalna vrsta rdeče-rumenih zna izrabiti vsako priložnost, da prodre skozi goste obrambne vrste nasprotnikov in skoraj z lahkoto pride do gola. V prednji vrsti se je v nedeljo najbolj izkazal Verginella, ugajal pa je tudi živec, ki je bil ponovno dvakrat uspešen. Z nedeljskima zadetkoma je živec dosegel že sedem golov ter kot senca sledi Zužiču, ki je bil desetkrat uspešen. V obrambi je moral vratar prvič v letošnjem prvenstvu v tekmah na domačih tleh iti po žogo v lastno mrežo. Pripomniti pa je tudi treba, da je v nedeljo branil mrežo Primorja mladi vratar juniorjev Danilo Štoka.

Vesna je prav tako prišla do zmage. Že v prvem polčasu so si Križani nabrali prednost dveh golov, v nadaljevanju pa so ob reziji Michelinija in De Michelija spravili še tri žoge v mrežo Libertas Barcolana, ki je tokrat nastopila z nepopolno postavo. Vesna je tako zaradi spodrsljaja Roianese ostala sama na drugem mestu lestvice le eno točko za leaderjem. Tudi Trebenci so se vrnili s točko domov. Čeprav je bil Primorec v premoči ter prevladoval na sredini igrišča, napadalna vrsta ni imela sreče, da bi prišla do mreže, zaradi česar se je dvoboj s Coop zaključil 0:0.

LESTVICA

Primorje	12	9	2	1	31	7	20
Vesna	12	8	3	1	32	9	19
Roianese	12	6	5	1	18	11	17
Tecnofer.	12	6	4	2	20	13	16
Aurisina	11	6	1	4	1/	12	13
Lib. Prosek	12	4	4	4	15	20	12
Lib. Barcol.	12	3	4	5	16	18	10
G. Viani	11	2	5	7	12	6	9
Coop	11	1	3	7	7	21	5
Primorec	11	0	4	7	9	:21	4
Gretta	12	0	3	9	10	:38	3

* * *

V skupini M je Virtus po desetih pozitivnih nastopih prvič klonil. Tokrat je imel v gosteh Rosandro, s katero se je Virtus kosal le v prvem delu igre. V nadaljevanju pa je Rosandra z dvema goloma Santellija (bivšega igralca Triestine) spravila na kolena žilavo enajsterico Virtusa.

Tudi za Brežane je bila nedelja uspešna. Na domačem igrišču so lahko odpravili Esperio s 5:0, s čimer so Brežani dokazali, da so v dobri formi. V zadnjih treh nedeljah so nogometni predstavniki dolinske občine osvojili vseh šest točk, ki so bile na razpolago in se ž njimi dokopali na vidnejše mesto. Union pa je še enkrat zapustil domače igrišče poražen. Podlonjerci so sicer dobro začeli in zaključili prvi polčas z 2:1 v svojo korist, v drugem delu igre pa so popolnoma popustili, kar je izrabila Muggesana, da je trikrat pretresla mrežo sicer budnega Suplino, ki je med drugim ustavil tudi enajsterico.

LESTVICA

Rosandra	11	8	3	0	30	3	19
Virtus	10	7	2	1	21	6	16
S. Anna	11	7	1	3	27	14	15
Muggesana	11	6	1	4	24	17	13
Breg	10	5	2	3	26	17	12
Flaminio	11	5	1	5	22	11	11
S. Sergio	10	5	1	4	14	17	11
Campanelle	11	5	0	6	13	15	10
Union	10	0	2	8	13	32	2
Union	10	0	2	8	13	32	2
Esperia	10	0	2	8	4	:50	2

B. R.

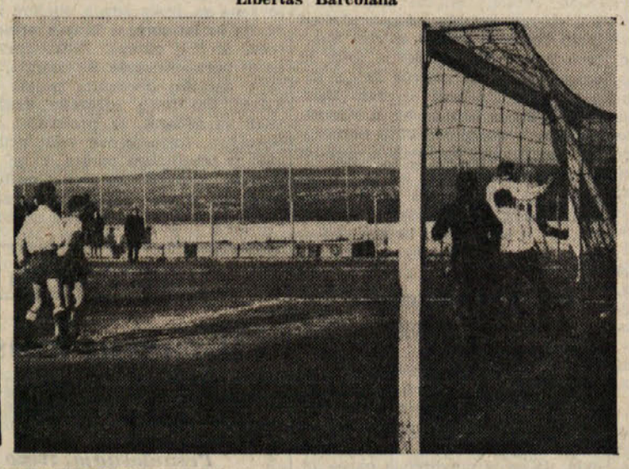

Dva posnetka z nedeljskih tekem III. amaterske kategorije. Zgoraj Primorje pred vrati Roianese, spodaj pa napad Vesne na mrežo Libertas Barcolana

NAMIZNI TENIS — S 6:3

Blesteča zmaga Bora nad ekipo Soffitte

Prejšnji petek so pingpongaši Bora v prijateljskem srečanju s tržaško Soffitto dosegli svoj doslej najbolj prestižni ekipni uspeh Prvič jim je uspelo premagati najmočnejše italijansko tržaško moštvo, ki se letos poteguje celo za državni naslov v prvi ligi in za katero nastopata dobro znana državna reprezentanta Crechici in Durazzano. Tretji igralec Soffitte je bil tokrat drugokategornik Floreani. Bor je nastopil s svojo zaenkrat najboljšo postavo: Boris in Edi Košuta in Edi Bole. Borova trojica je dokazala, da je v odlični formi in da bi letos popolnoma zaslužila vstop v prvo ligo. Žal kot naši navijači vedo, je morala na treh srečanjih nastopiti brez svojega najboljšega atleta Borisa Košute in to ji je bilo usodno.. V zadnjem srečanju v Bergamu, ko je bilo še nekaj upanja, pa se je je držala smola in tako ni šla preko častnega poraza.

Vrnimo se sedaj k srečanju s Soffitto. Rezultat 6:3 zgovorno govori o krasni zmagi naših atletov. Edini nepremagani atlet srečanja, ki je odpravil vse tri nasprotnike s precejšnjo sigurnostjo, je bil Boris Košuta, ki je še enkrat potrdil, da je najboljši tržaški pingpongaš. Junak dneva pa je bil tokrat mladi Edi Bole, ki je z izredno igro pripravil veselo presenečenje. S krasno napadalno igro je premagal ne samo bolj kvotiranega Floreanija, ampak celo državnega reprezentanta Durazzana in ga v odločilnem setu pustil kar na 9. Kljub svoji odlični obrambi Durazzano ni mogel ničesar proti točnim udarcem našega atleta, ki ima vse možnosti, da se razvije v odličnega igralca. Tudi proti Crechiciju se je Bole dobro boril in igralec Soffitte se je moral pošteno truditi, da je zmagal. Upajmo, da bo Bole svojo odlično formo ohranil tudi za državno prvenstvo, ko se bo lahko z dobrimi možnostmi potegoval za državni naslov v III. kategoriji. Edi Košuta je igral na zadovoljivi ravni in posebno v drugem setu proti Crechiciju pokazal odlično igro. Proti Durazzanu se nikakor ni znašel, v zadnji tekmi večera pa je z lahkoto premagal Floreanija.

Tehnični rezultati:

E. Košuta — Crechici 0:2 (14:21, 19:21)
B. Košuta — Floreani 2:1 (22:24, 21:14, 21:11)
Bole — Durazzano 2:1 (21:13, 19:21, 21:9)
B. Košuta — Crechici 2:1 (19:21, 21:16, 21:19)
E. Košuta — Durazzano 0:2 (17:21, 11:21)
Bole — Floreani 2:1 (21:16, 18:21, 21:18)
B. Košuta — Durazzano 2:0 (21:16, 21:16)
Bole — Crechici 1:2 (12:21, 21:16, 17:21)
E. Košuta — Floreani 2:1 (20:22, 21:19, 21:11)

Saki

BOKS

Nino Benvenuti se je danes začel v telovadnici Società Pugilistica Triestina pripravljati za dvoboj za svetovni naslov srednje kategorije z Emilom Griffithom, ki bo 17. aprila v Madison Square Gardenu.

OB ZAKLJUČKU PRVEGA DELA PRVENSTVA

Solidna uvrstitev Brega na prvenstvu mladincev

Prejšnjo nedeljo se je zaključil prvi del prvenstva mladincev enotne skupine tržaške pokrajine. Odigrati morajo sicer še zaostalo tekmo Primorje — S. Sergio. Vseeno pa lahko že sedaj začrtamo končni pregled. Naslov zimskega prvaka je premočno osvojila Ponziana, ki vodi na lestvici s 5 točkami prednosti pred drugo uvrščeno Libertas. Lestvica ob koncu prvega dela prvenstva:

Ponziana	tekem	14	točk 26
Libertas		14	21
Roianese		14	20
CRDA		14	20
Arsenale		14	19
Breg		14	18
S. Giovanni		14	12
S. Sergio		13	11
Primorje		13	11
Aurisina		14	11
Triestina		14	10
Edera		14	9
S. Anna		14	9
Union		14	6
Campanelle		14	2

Breg je tako končal v ožjem krogu velikih, ki se borijo za prva mesta. Prvo je namreč že oddano močni Ponziani, ki je do sedaj daleč nadvladala tako tehnično kot atletsko vse nasprotnike. Za drugo mesto pa se poteguje kar pet enajsteric in sicer Libertas, Roianese, CRDA, Arsenale in Breg. Deli jih malenkostna razlika treh točk, kar je za tako dolgo prvenstvo zelo malo. Možnosti so torej odprte za vse ekipe.

Drugo slovensko moštvo, Primorje se je uvrstilo v zlato sredino lestvice med predstavnike mnogo večjih klubov kar jasno dokazuje, da imajo Prosečani precej dober naraščaj.

Predstavniki podlonjerskega Unionа pa so imeli manj sreče in tičijo s 6 točkami na predzadnjem mestu lestvice.

Pa poglejmo si nekoliko tekme Brega. Brežani so začeli zelo slabo. Ekipa ni bila uigrana, ker je nekaj igralcev šlo k prvemu moštvu, nekaj pa k naraščajnikom, novi pa niso še asimilirali sistema igre lanskih igralcev. Iz tega je sledi visok poraz s Triestino 0:6. Delno so se rehabilitirali v drugem kolu, ko jim je uspelo spraviti na kolena S. Anno s 4:2. Sledili so trije zaporedni porazi: z Roianese zunaj 2:0, s CRDA doma 2:1 ter s Ponziano zunaj s 7:0. Igra se je v tem času precej izboljšala in mladi so si s tremi zaporednimi zmagami popravili položaj na lestvici: premagali so tako S. Giovanni z 2:0 Arsenale z 1:0 ter Edero s 3:1, nepričakovano pa je prišel poraz doma z Libertas s 3:1. Do konca prvenstva niso potem mladinci doživeli več poraza ter zabeležili 5 zaporednih zmag: odpravili so s 3:1 Campanelle, Primorje s tesnim 1:0 v Boljuncu, Union s 5:1, Aurisino z 8:3 ter S. Sergio s 2:1.

Pri Bregu je bil najboljši strelec prvenstva Vladimir Petaros z 10 dosežki. Sledijo: Rodella, Veljak in Samec s 5, Mikuš s 3, Čuk z 2 ter Opara z 1 dosežkom. Skupaj so tako zadali 31, prejeli pa 29 golov.

V prvenstvu je sodelovalo 21 igralcev in sicer: Petaros V., Hrvatič, Mikuš, Opara, Samec, Maar, Rodella, Bandi V., Metlika, Ota, Komar, Rapotec, Čuk, Petaros D., Veljak, Bandi F., Berdon, Della Santa, Štranj, Zahar in Žerjal.

V lestvici za disciplinski pokal vodi Breg, sledijo Ponziana, S. Anna in Triestina.

Pa možnosti Brežanov v povratnem kolu? Breg ima resne možnosti, da si pridobi drugo mesto, saj igra proti Ponziani, Roianese in Arsenalu doma, povrhu tega so igralci sedaj uigrani ter izpopolnjeni s številnimi naraščajniki, ki so pravkar končali svoje prvenstvo. Morala v ekipi je zelo visoka. V prvem kolu so namreč premagali Triestino, sedaj pa bodo zaporedoma srečali pet močnih ekip in tu se bo verjetno odločilo. Če bodo vzdržali napade vseh petih, bo drugo mesto brez dvoma njihovo. Najresnejše možnosti pa ima Breg za osvojitev disciplinskega pokala. Seveda, če se bodo igralci še vnaprej vedli tako kot do sedaj.

Vsem igralcem pa priporočamo redno treniranje in redno življenje, če hočejo tudi atletsko vzdržati do konca to dolgo in naporno prvenstvo.

K. V.

ODBOJKA — MOŠKA IN ŽENSKA A IN MOŠKA B LIGA

Ta teden samo zaostale tekme za šesterki Bora

Dekleta doma, fantje pa v Nonantoli in v Bologni

Tržaški šesterki Ravalico gre vedno slabše. V nedeljo je gostovala v Bologni proti italijanskim prvakom Virtusa in odnesla gladek poraz. Ta poraz pa je bil predviden. Slabo pa je to, da je direktni tekmec Baby Brummel osvojil obe točki v tekmi v Minellijem, in tako potisnil tukajšnjo gasilsko vrsto na predzadnje mesto v lestvici. Sedaj imajo Tržačani vrsto zelo težkih, upali bi se trditi nemogočih, srečanj z najmočnejšimi ekipami in dva direktna spopada z ekipama Italsider in Baby Brummel. Obe tekmi bodo odigrali na tujem igrišču, kar daje še manjše možnosti za končno rešitev.

Po dokončni osvojitvi prvega mesta s strani Virtusa, se odvija ogorčen boj za drugi položaj. Olimpija, Ruini in Salvarani si od nedelje do nedelje nabirajo točke in brezno med prvimi štirimi šesterkami in ostalimi postaja vedno večje. Presenečenje tega kola je prišlo iz Vercellija, kjer je Olimpija odpravila po zelo napeti igri Ruinija s 3:1 in tako postavila še enkrat svojo kandidaturo na drugo mesto.

Izidi šestega povratnega kola:

*Virtus — Ravalico 3:0 (15:1, 15:1, 15:4)
*Olimpija — Ruini 3:1 (12:15, 16:14, 15:8, 15:9)
*Salvarani — CSI Milano 3:0 (15:8, 15:5, 16:14)
Baby Brummel — *Minelli 3:0 (15:13, 15:6, 15:7)
Ciam — *Termoshell 3:2 (9:15, 13:15, 15:13, 15:11, 15:7)
*Italia Nav. — Italsider 3:1 (15:7, 15:9, 10:15, 15:11)

PRIHODNJE KOLO

V soboto zvečer: Italsider - Termoshell, Ravalico - Salvarani, Ruini - Minelli, CSI Milano - Olimpia.

V nedeljo: Ciam - Virtus, Baby Brummel - Italia Navig.

* * *

V ženski A ligi je Borova šesterka zabeležila pomembno zmago nad soško AGI. Ta je že obsojena na izpad, medtem ko si bo morala slovenska postava krepko zavihati rokave, da jim ne bo sledila na poti v B ligo. To pa zato, ker je Fari Palermo v nedeljskem kolu premagal nič manj kot modensko Cabassi. S to zmago so Palermičanke spravile v zelo kritičen položaj slovensko ekipo.

Tudi v tem prvenstvu je prvo mesto že oddano Max Mari iz Reggio Emilije, za drugo pa se borijo Ediziоni Panini, Cabassi in Fini.

Prihodnjo nedeljo sta na sporedu samo dve zaostali tekmi. Bor bo na domačih tleh sprejel v goste Bergamo in bo položil v igro vse nade na obstanek v A ligi.

Izidi petega povratnega kola:

Max Mara — *Bergamo 3:0 (15:7, 15:7, 15:4)
*Fini Modena — Sestese 3:0 (15:7, 15:8, 15:6)
*Bor — AGI Gorica 3:1 (15:13, 15:3, 5:15, 15:12)
Ediz. Panini — Virtus 3:1 (15:12, 15:11, 14:16, 15:11)
*Fari Palermo — Cabassi 3:2 (16:14, 15:11, 11:15, 6:15, 15:6)

Prihodnje tekme: Fini Modena - AGI, Bor - Pali. Bergamo v soboto (18. t.m.).

* * *

Po nesrečnem padcu v Padovi se je v soboto Borovo moška šesterka oddolžila za poraz. Privoščila si je drugo v lestvici in tako spet spravila na noge upanje na častno mesto. Sobotna tekma z Menegolo je bila ena najlepših kar smo jih videli letos v telovadnici v Ul. della Valle. Po začetni krizi so borovci zaigrali kot znajo in le poredkoma dovoljevali nasprotniku, da bi se jim z uspehom upiral. Tudi drugi tržaški predstavnik je odnesel zmago. Gostovai je v Mestrah in premagal tamkajšnje gasilce «Codognato». Presenečenje tega kola pa je prišlo iz Nonantole, kjer si je domači Cemab privoščil nič manj kot padovske gasilce «Pagnin».

Tudi v tem prvenstvu bo prihodnji teden posvečen zaostalim tekmam. Borovci bodo nastopili v soboto v Nonantoli, v nedeljo zjutraj pa v Bologni.

LESTVICA

Casadio	13	13	0	39	5	26
Menegola	14	10	4	36	30	20
BOR	12	8	4	26	16	16
Bovoli	12	8	4	28	19	16
Libertas	14	8	6	29	28	16
Pagnin	13	7	6	29	26	14
Robur	13	4	9	19	30	8
Cemab Spray	12	3	9	13	29	6
Gramsci	11	2	9	14	31	4
Codognato	12	0	12	7	36	0

Izidi petega povratnega kola:

*Bor — Menegola 3:1
Libertas — *Codognato 3:2
*Cemab Spray — Pagnin 3:0
*Casadio — Robur 3:1

Prihodnje tekme: V soboto zvečer — Pagnin - Robur, Cemab - Bor. V nedeljo zjutraj — Bovoli - Bor.

f. v.

ŠAH — I. MLADINSKI TURNIR

V Zgoniku zmaga Borisa Hrovatina

Drevi pri Briščikih II. turnir za odrasle člane ŠK Kras

Športni krožek Kras iz Zgonika je pred dnevi orgnaiziral 1. mladinski šahovski turnir za svoje najmlajše člane. Mladi šahisti so se spoprijeli v gostilni v Saležu, ker na žalost krožek še nima svojih prostorov.

Po več kot triurni borbi je zmagal Boris Hrovatin od Briščkov, ki je zbral 4,5 točke od 5 možnih. Drugi je bil Igor Guštin s 4 točkami. Od tretjega do šestega mesta so se s tremi točkami uvrstili: Peter Milič, Vladimir Budin, Pavel Hrovatin in Ladi Kralj. Sedmi je bil Igor Grilanc z 2,5 točke, osmo, deveto in deseto mesto si delijo Valter Kobal, Drago Bogatec in Marino Milič (2 točki), enajsti je bil z eno točko Darjo Nanut, dvanajsti pa Ljubo Milič.

Posebno prijetno je presenetil komaj 8-letni Peter Milič od Briščkov, ki je od petih odigranih partij dobil dve, dve pa remiziral. Vsi udeleženci turnirja pa so pokazali do šaha veliko veselja in komaj čakajo, da se bodo spet lahko med seboj spoprijeli.

ŠK Kras je podaril prvemu lep šah, drugemu pa knjigo o šahovski teoriji za začetnike.

Izidi posameznih kol so bili naslednji:

Peter Milič — Marino Milič 1:0
Darjo Nanut — Igor Grilanc 0:1
Boris Hrovatin — Igor Guštin 1:0
Valter Kobal — Ladi Kralj 1:0
Vladimir Budin — Ljubo Milič 1:0
Pavel Hrovatin — Drago Bogatec 1:0
Igor Grilanc — Peter Milič 1/2:1/2
Pavel Hrovatin — Boris Hrovatin 0:1
Vladimir Budin — Valter Kobal 1:0
Igor Guštin — Darjo Nanut 1:0
Ladi Kralj — Drago Bogatec 1:0
Marino Milič — Ljubo Milič 0:1
Valter Kobal — Boris Hrovatin 1:0
Peter Milič — Vladimir Budin 0:1
Pavel Hrovatin — Ladi Kralj 1:0
Igor Guštin — Marino Milič 1:0
Drago Bogatec — Igor Grilanc 0:1
Ljubo Milič — Darjo Nanut 1:0
Pavel Hrovatin — Ljubo Milič 1/2:1/2
Boris Hrovatin—Peter Milič 1:0
Igor Guštin — Valter Kobal 1:0
Ladi Kralj — Igor Grilanc 1:0
Marino Milič — Vladimir Budin 0:1
Darjo Nanut — Drago Bogatec 1:0
Boris Hrovatin — Ladi Kralj 0:1
Peter Milič — Igor Guštin 0:1
Valter Kobal — Pavel Hrovatin 0:1
Drago Bogatec — Vlad. Budin 0:1
Darjo Nanut — Marino Milič 1:0
Igor Grilanc — Ljubo Milič 1:0

* * *

Danes, v četrtek, bo v gostilni Milič pri Briščikih ob osmih zvečer II. šahovski turnir za odrasle člane športnega krožka Kras.

CARLO LEVI (4.)

BESEDE SO KAMNI

Njegovo je tudi pismo, ki sem ga že navedel in v katerem je primerjal Reformo z nenadno boleznijo kakega kmeta; in tudi ideje, ki jih razlagam o kmečki avtonomiji v svojem pisanju, so bile njegove. Morda je bilo to zadnje potovanje, ki sva ga skupaj napravila po njegovih rodnih kmečkih vaseh in ljubo mi je, da se na tem mestu lahko malo zaustavim in si ga prikličem nazaj Lahko bi še pripovedoval o številnih pripetljajih s tega najinega skupnega popotovanja, toda omejil se bom in zato pripovedoval samo o enem pripetljaju.

Ko smo se na kratko ustavili v tehniški pisarni Ente in v tako imenovani Kooperativi v Santa Severina, smo nameravali odpotovati proti Crotoni v silovitem nalivu, ki je bil podoben pravemu potopu, je prihitel neki mladenič in mi povedal, da je nadškof zvedel o mojem pripotovanju in da me želi videti. Na trgu med gradom in škofijsko palačo so se mi zdeli v svetlobi avtomobilskih luči in v črni globini noči curki dežja kakor tkanina, stkana iz belih strun. Škofija je stara palača z lepo arhitekturo, toda v svoji notranjosti gola in naga. Rocco je morda zaradi svojih mladeniških zadržkov ostal in me počakal v avtomobilu, ker ni hotel iti z menoj k nadškofu. Na vrhu stopnic me je pričakoval mlad duhovnik, skoraj deček golobradega, rožnatega obraza in plavolas, ki me je popeljal s tisočerimi izrazi vljudnosti in pozornosti v neko dvorano in mi dejal, da je tudi sam iz Piemonta in da je pred kratkim prišel z Njegovo Ekscelenco v to neznano deželo in da je že nekajkrat v teh kratkih mesecih bivanja tod prebral mojo knjigo o italijanskem jugu kakor brevir. Medtem ko mi je to pripovedoval, se je na pragu prikazal nadškof. Videti ni bil star več kakor trideset let, bil je visok, tenak, zelo eleganten v svoji črni tuniki z rdečo pentljo okoli pasu in z ljubkimi ter posvetnimi kretnjami, z izklesanim, inteligentnim in odločnim obrazom, kakor kakšen Stendhalov junak, ki ga je zaneslo v neko puščavo. Z mano je ravnal izbrano in vljudno ter mi povedal, da je tudi sam iz Piemonta, iz moje pokrajine torej, in da se počuti tukaj med tem tako različnim in tako nezaupljivim ljudstvom prav tako kakor sem se moral počutiti jaz, ko sem bil v konfinaciji. Bral je in znova prebral mojo knjigo in vedno jo ima na svoji nočni omarici. Ti ljudje tod so gotovo dobri ljudje, toda tako nezaupljivi.

Da je zelo težko dobiti stik z njimi in prodreti v njihove zaprte duše. «Če bi bili ti vsaj,» je dejal smehljaje in brez tolažbe, «piemontski ali benečanski kmetje». «Če bi bili ti, Ekscelenca, piemontski ali benečanski kmetje bi ne bilo vprašanja italijanskega juga,» sem mu odvrnil v istem tonu. Nadaljeval je in ni povedal z žalostjo pastirja, ki si prizadeva zbrati razpršeno čredo, o težavah, ki jih ima, da bi premagal sovražnost kmetov. In tudi o Ente Sila ne veš, kaj hoče, bi bilo potrebno sodelovanje, toda sedaj je podjetje v krizi, zamenjujejo direkcijo. Toda največja zapreka so čustva ljudi in ljudstva. «Tega mi ni treba pripovedovati,» sem mu odgovoril, «in prosim vas, da mi oprostite, Ekscelenca, toda rad bi vas spomnil na to, da kolikor zakladov ljubezni, krščanskega usmiljenja, bratske solidarnosti, pomoči in dobrote lahko nudimo temu kmečkemu ljudstvu, da tega ne bo nikoli dovolj: tolikšne so bile namreč v stoletjih krivice in nasilja, ki so jih počenjale vse civilne, vojaške in, dovolite mi, da iskreno povem, tudi cerkvene oblasti. Zato, verujte mi, Ekscelenca, bo vedno premalo, pa naj zdaj delamo karkoli.» Nadškof je pritrdilno prikimal z glavo mojim besedam in rekel: «Res je, doktor, res je.» Prišel je čas, da me odpusti: povedal sem mu, da me spodaj čaka moj dragi prijatelj Rocco Scotellaro, pisatelj in kmečki pesnik iz Lucanije in na kratko sem mu povedal o njem. Ker Rocco ni prišel gor, je nadškof blagovolil iti dol in spremljal me je po stopnicah vse do vrat, da bi se tam seznanil z njim in ga pozdravil.

Na drugih popotovanjih po vaseh, kjer so izvajali reformo in, ki sem jih napravil kasneje, Rocca ni bilo več z menoj Ni bil več z menoj, toda ležal je na pokopališču v Tricaricu pred Basento, kamor sem odšel leto kasneje obiskat vasico Martella v bližini Matere, o kateri sva se tolikokrat pogovarjala. Zdelo se mi je, da je poleg mene, ko sem vstopal v hiše, zgrajene v obrisih vznesenih kmečkih arhitektov. Ko sem obiskal neko hišo, je kmet na vsak način hotel, naj si ogledam njegov hlev. Kolikokrat mi je Rocco pripovedoval o kmečkih sestankih v Materi, o njihovem razpravljanju o kravah in mulah, o neskončnih in resnih razpravah o resničnih problemih. Hlev je tod blestel od čistosti in reda in sredi njega je stala velika bela, bleščeča in čista krava z vencem cvetlic na glavi med jasnimi, dolgimi rogovi in je lenobno in razburjeno prežvekovala kakor kakšna kraljica. Bila je čudovita krava, toda kmet mi je pojasnil, da ga ni krava zelo drago stala samo zato, ker je zanjo plačal Ente Riforma stoosemdeset tisoč lir in ta mu jo je nakazala prisilno, kakor tudi drugim okoliškim kmetom, temveč predvsem zato, ker jo je moral vzdrževati, kupovati krmo, jo hraniti, uporabljati pa je ni mogel. «Da bi bila vsaj krava mlekarica, toda je samo krava za delo, njive pa, ki so mi jih dodelili, so oddaljene od tod štiri ure in zato ne smem krave gnati tja in potem z njo še delati. Zato jo imamo v hlevu. Lepa je, ni kaj reči, in služi mi za okras. Rajši bi imeli mule ali krave mlekarice, toda iz Rima so nam poslali te, ne da bi nas vprašali za svet in tako jih moramo imeti, jih vzdrževati, in tudi prodati jih ne smemo, ker so nam to prepovedali.» Vprašal sem ga, kako je ime tej njegovi čudoviti kravi. «Bellavita,» mi je odgovoril. «Imenujemo jo Bellavita zato, ker je edino bitje, bi živi v naši vasi res lepo življenje.»

Torej Rocca Scotelara ni bilo več z menoj. Na tem mestu bi ga nerad samo pozdravil in se spomnil nanj, temveč bi mi bilo ljubo tudi bolj na široko pripovedovati o njem kot o pesniku kmečke svobode. Toda hkrati z mojo knjigo je izšla te dni, dve leti po njegovi smrti, tudi njegova knjiga L'uva puttanella in v predgovoru, ki sem ga za njo napisal, pripovedujem o njegovi vrednosti in o vsem tem, kar je pomenil za kmečki svet. Tod ostajata samo spomin in bolečina.

Potem ko sem si dovolil (in upam, da mi bo bralec to oprostil) napisati daljšo pripombo o tistem mojem pisanju, ki ga bralec ne bo bral, si drznem dodati še neki dogodek s tega potovanja po Kalabriji. V Cosenzi sem zvečer, ker Rocco še ni bil prišel iz Neaplja, blodil sam po mestu in zašel sem po neki poltemni cesti v bližino železniške proge; cesta je z ene strani mejila na železniški nasip in lesena pregrada jo je ločila od proge. Ob leseni pregradi so sloneli potujoči krošnjarji in razkazovali pod acetilenskimi lučmi svoje blago. Skupine kmetov so jih pozorno in molče poslušale, resnično začudene nad ničevostmi, ki so jih ponujali s prepričljivo zgovornostjo. Za mizo je neki mož oblečen v barhant, razkazoval listnice. Stale niso niti tisoč, niti petsto, niti dvesto, niti stopetdeset lir; stale so samo sto lir. «Poglejte, iz umetnega usnja so in noter lahko spraviš vse, saj imajo dva predelka.

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1, II., Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — vnaprej, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir. celoletna 7.700 lir — SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1., telefon 22 207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 503-3-85 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir. — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst